

**OKTOBER
2005**

OBVEZNI
IZVOD

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
28. oktober 2005, letnik IX

Št. **10**

Foto Marko Burger

Občinski nagrajenci za leto 2005

Foto Damjan Kromar

Cebinov bron s svetovnega prvenstva

**Pogovor: Anton Govže
Saša Merhar**

**Dokumentarec o patru
Stanislavu Škrabcu**

Občinski nagrajenci 2005

Tudi zaprašena podstreha lahko skriva zaklad. V moževi rojstni hiši pri Gornikovih v Danah sva našla posamezne dele oblačil, ki sta jih nosila stara starša Neža in Frančišek Pakiž. Suknjič, brezrokavnik, hlače, slamnik, čevlji, škornji in prelepa oprijeta jakna - kočemajka z visokim do vratu zapetim ovratnikom, so počakali na odkritje zaprašeni, vendar kot dokaz, kaj se je oblačilo pred sto leti. Verjetno se imam zahvaliti slabim časom, ko je vsaka stvar še za kaj prav prišla, da so vse to odložili tja.

Neža Zobec je bila rojena leta 1868 pri Zabec - Odamovih v Danah. Ko se je poročila s Frančiškom Pakižem, sta kupila v Danah hišo in četrto grunta. Zraven hiše so prizidali delavnico, kjer so tkali kovinske mreže za rešeta. Njun drugi sin Anton (1898 - 1990) je ostal na domu z ženo Ano in otroki : Ano, Nežko, Tončko, Francetom,

Najdena kočemajka iz čiste svile - rdečega tafta, spredaj okrašena z našitimi črnimi koraldami, priča, da so se tudi podeželske (kmečke) žene zelo lepo "pražnje" oblačile.

Družina Pakiž - Gornikova iz Dan leta 1901:

- oče Frančišek (18.11.1859 - 18.10.1942)
- mati Neža, rojena Zobec (21.11.1868 - 1.03.1944)
- sin Frančišek (4.5.1893 - 7.5.1917)
- sin Anton (29.6.1898 - 1990)

POGLED V BABIČINO SKRINJO

II. DEL

Piše: Alenka Pakiž

Marico, Janezom in Filipom. Vsi otroci so bili navezani na stara starša, vsa dekleta pa so pri stari materi našla polno mero razumevanja in znanja. Ob skupnih opravilih jim je pripovedovala o šoli, ki jo je obiskovala v Ribnici. Vse razrede je končala z odličnim uspehom in bila zapisana v Zlato knjigo. Znanje je prenašala svojim vnukinjam, in to od zgodovine in jezikoslovja do vrtnih in domačih del. Vnukinje Ana, Nežka, Tončka in Marica so zvečer sedle poleg stare matere in na glas brale snov iz šolskih knjig, medtem ko je ona kvačkala ali pletla. Ko so jo prebrale, so zvezek zaprle in po svojih besedah povedale vsebino. Po navadi jih je stara mati pohvalila: "Zdej je dobru," in so lahko šle spat. Učila jih je ročnih del, saj je poznala najrazličnejše vzorce. Sama pa je vezla,

kvačkala in pletla pozno v noč, ker sicer ni bilo časa. Kadar katera od vnukinj ni uspela narediti za šolo predpisanega izdelka za ročno delo, ker je bilo treba ves dan pomagati na njivi, ji ga je stara mati ponoči izdelala.

V vseh letnih časih so deklice in dekleta prale pri vaški štirni. Iz gladkega betona je bilo sezidano korito in poševnina, ob katero se je tolko rjuhe. Prale so z milom, ki so ga kuhali doma. Pozimi so vse prezeble prišle domov. Stara mati jih je takoj poslala na toplo peč, da so se pogrele in počakale, da se je obleka med tem posušila na gautrah ob peči. Najbolj pa so dekleta pogrele njene razumevajoče besede: " Joj,

buošce, sej ste čist' prezeble. Pajte ne pječ!"

Stara mati je delala na polju, čeprav so bili pri hiši tudi hlapci in dekla, kuhala je za vso družino in za delavce, ki so jih najemali za tkanje. Večkrat je bilo tudi po šestnajst ljudi na hrani. Pri obeh poslih so ji pomagala dekleta. Za delo na njivi si je stara mati oblekla delovno črasto bombažno bluzo in krilo z životom, ki je bilo v pasu nabrano, spodaj široko, in ji je segalo do gležnjev. Preko krila si je zavezala močan črtast predpasnik, ki je služil tudi za prinašanje pridelka z njive. Spodnji del predpasnika je pripognila k pasu, položila vanj nabran fižol, stisnila v culo in odnesla. Včasih je prinesla v predpasniku hruške usence in drobnice, drugič slive, zato so ji otroci tekli naproti, da so videli, ali je kaj za njih. Nosila je pri vratu zapeto bluzo z dolgimi rokavi, ki so bili zgoraj nabrani, v zapestju pa oprijeti. Vrat in roke je pred soncem zavarovala, da je koža ostala svetla. Tudi poleti je pod krilom nosila precej široko svetlo spodnje krilo. Na glavo si je pokrila tanko pisano ruto, obula pa je ponošene visoke čevlje za zavezat in doma pletene bombažaste rjavkaste nogavice. Preden je pričela z delom, je dolgo krilo in spodnje krilo upognila navzgor pri pasu v svitek in privezala okoli pasu z vrstico. Kadar je

Ana šla z njo na njivo pomagat, je bila oblečena v navadno, vsakdanjo obleko, krilo je imela krajše in malo nabrano, zato ji je včasih opletalo. Stara mati ji je naročila: "Spodrecaj, da ne bo hodilo napotje!"

Stara mati je bila visoke in vitke postave in se je ob nedeljah in praznikih rada lepo napravila. Imela je dolgo krilo in oprijeto površnjo jakno za hladnejše dni iz volnenega zelo temnega sivega blaga. Krilo je bilo rezano na več pol in ozko v pasu, jakna pa je bila šivana z na ramenih nagubanimi rokavi, ki so se zožili v zapestju. Spredaj se je zapenjala na dve vrsti gumbov. Ko je vnukinja Nežka zrasla in je rabila za hladne dni toplo obleko, ji je dala svoje krilo, da je šivilja prekrnjala obleko zanj. Tončka pa se spominja karirastega temno zelenega pleta, narejenega iz mehke lahke volne, ki si ga je stara mati ogrinjala v mrzlih dneh preko ramen ali preko glave in navzkriž spredaj preko prsi in rok. Grel je tudi njo, ko je imela iz njega prekrnjeno jakno, ko je začela hodit v srednjo šolo in se ni dobilo blaga za kupit.

Vse dni je stara mati vstajala zgodaj, najprej skrbno počesala lase nazaj, hitro spletla kito in jo spela z velikimi kovinskimi lasnicami harnodelni. Za nedeljo je hranila boljše, koščene lasnice. Na hitro si je pokrila ruto preko las, nikdar se ni pogledala v ogledalo, ker ga v hiši ni bilo, pa vendar je izgledala skrbno napravljena. Imela je več precej velikih rut. Za zimo je rabila tople volnene in barhentne rute, poleti pa svetle, iz finega tankega platna. Navadno je ruto zavezovala spredaj pod brado in pazila, da sta oba vogala trdno stala vsak k sebi. Preden je rutoategnila, jo je poravnala ob licu, zgladiła gubo ob glavi na obeh straneh, da je ruta dobila pravo obliko. Kite je spletala tudi vnukinjam. Najbolj močne lase je imela Ana. Stara mati ji je spletala dve kiti in jih puščala, da sta padali prosto po hrbtu. Ko je bila

Družina Pakiž v Danah pri Ribnici leta 1943

Tri generacije - tri dolžine kril. Zadnja leta je stara mati nosila samo temno ruto. Vedno pa si jo je znala zavezati tako dobro, da ji ni lezla z glave.

že deklet, ji je kupila dva koščena glavnik, kite ovila okrog glave in jih pritrdila z glavnikom na obeh straneh.

Vse vnukinje so jo imele rade, ker jim je izkazovala razumevanje in podporo, poslušale so njene razlage in se od nje učile za življenje.

OKTOBRA

PIŠEMO:

Dogodki meseca

Občinski nagrajenci 2005
Nov stanovanjski blok

4
5

Pogovor

Zlata medalja za inovacijo Antonu Govžetu 6

Anton Govže iz Zapotoka, ki je zaključil visoko smer študija lesarstva in postal diplomirani inženir, se je osredotočil na poenostavitev postopka, ki ga je spoznal še v času dela v Inlesovi proizvodnji oken in vrat in oddelku za reklamacije. Ustvarjalnega duha je začel spodbujati pred petimi leti, ko je postal samostojni podjetnik. Toda ni se postavil v vrsto mnogih, ki poskušajo delati le za preživetje, marveč je postal inovator. 22. oktobra je minilo natanko leto dni, odkar je svojo inovacijo prijavil na patentni urad, pred tem pa zamisel razvijal dobrih pet let. Dokler ni letos v začetku aprila na mednarodnem sejmu inovatorjev v švicarski Ženevi zanj prejel zlato medalje...

Gradil naj bi se nov stanovanjski blok

Kulturne drobtinice

Dokumentarec o p. Škrabcu
Revija malih pevskih skupin

8
10

Mladost postavlja mostove

Saša Merhar

11

Delo z odvisniki ni običajno? Najbrž zaradi predsodkov, ki vladajo v družbi o odvisnikih. Vsi se jih izogibajo, gledajo čudno. Meni pa je to delo izziv. Od nekdaj so me zanimali ljudje, ki v družbi izstopajo, so malce drugačni in nikoli nisem imela problema, da se jim približam.

Anton Govže ob stružnici, kjer je izdelal inovacijo leta

Razpis raziskovalnih nalog

14

Zabavne strani

22

Bralci pišejo

Užaljenost pa taka

27

Vandrajmo, vandramo

Srečalo se je 130 podeželskih žena

28

Od vrtca do šole

Obdobje mlajšega šolarja

30

Športni utrinki

32

Dobrodošli
ribniški šampioni

J 5883

01000 / 5607

REŠETO

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Alenka Pahulje - odgovorna urednica

Metka Tramte - članica

Zdenka Mihelič - članica

Programski svet: Jože Tanko, Darja But,

Vesna Horžen, Benjamin Henigman,

Majda Vrh, Pavel Hočevar

Lektorica: Tanja Debeljak

Trženje oglasnega prostora:

Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani:

KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.200 izvodov

Naslov:

Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

Tel: 8369 765/8372 023

E-pošta: reseto.ribnica@siol.net

FAKS: 8361 091

Izid naslednje številke:

28. november 2005

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Gradivo za naslednjo številko oddajte do 15. novembra 2005

Članki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.

Fotografija na naslovnici:

(Jože Pahulje)

Sončni vzhod med Veliko in Malo goro

Občinska priznanja 2005

ČASTNI OBČAN KRALJ SLOVENSKE POLKE IN VALČKA

Na slavnostni seji, ki je potekala 21. oktobra v dvorani Ideal, in v okviru občinskega praznika, so bila podeljena letošnja priznanja za delo v dobrobit ribniških ljudi in okolja.

Med častne občane se je tako letos vpisal vodja narodno zabavnega ansambla, ki ravno zdaj praznuje 35 let delovanja! Franc Mihelič je ustanovitelj in vodja ansambla, ki je leta 2002 prejel naziv "Častni muzikanti Slovenije", njegov

vodja pa ime "Kralj slovenskih pol in valčkov". Ker je odločitev o imenovanju nosilec priznanj padla šele na redni seji OS, ki je bila 4 dni pred podelitvijo, je priznanje v njegovem imenu prevzela hči, saj je imel ansambel že vnaprej dogovorjen koncert. Slišali ga bomo tudi 6. novembra v Športnem centru Ribnica, častnega občana pa bomo povabili k pogovoru za novembrsko številko Rešeta.

Urbanovo nagrado za dosežke na področju gospodarskega dela je prejela družba Inotherm d.o.o. iz Prigorice, ki zaposluje že 85 delavcev.

Podjetje uspešno nastopa predvsem na evropskih trgih, za kakovost svojega izdelka in doseganje dobrih rezultatov na tržišču pa je že dobilo priznanje Evropska zvezda.

Gallusovo priznanje na

področju družbenega in kulturnega življenja sta prejela vodja Varstveno delovnega centra Nanča Mohar Opeka, ki že skoraj 30 let dela z osebami z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, in Turistično društvo Grmada, ki letos praznuje 50 let.

Priznanji občine Ribnica sta tudi romali v roke dveh prejemnikov: Društvu podeželskih žena, ki je v svojem 4-letnem delovanju uspela obuditi stare ljudske običaje, jedi in ljudsko petje iz vseh delov občine. Prejemnica pa je tudi Marina Gradišnik, kustosinja ribniškega Muzeja, ki je pripravila razstavo "Ribnica, veličina majhnosti". Z njo je gostovala v Ljubljani in požela odkrita odobravanja javnosti, ki je tako postala pozorna na okolje, skrito med gozdovi Velike in Male gore.

Oktobrska redna seja občinskih svetnikov

Zaključni račun padel zaradi "nepopolnega" poročila nadzorne- ga odbora

106. člen statuta, po katerem bi občinski svet moral obravnavati zaključni račun za leto 2004 ob koncu letošnjega marca, ni upoštevan, je opozoril Vinko Levstek, SDS, in nato je večina, torej osem svetnikov, po 'krajši polemiki glasovala, da se odlok ponovno vrne v proceduro.

Razlog, da odlok ni bil obravnavan ob predvidenem času, je nadzorni odbor, ki ni pravočasno oddal svojega poročila oz. ga je občinska uprava čakala vse do zadnjega. Miha Klun, SDS, pa se je spustil tudi v vsebino oddanega poročila, ki se mu nikakor ne zdi zadovoljiva oz. "ni zaznati posebej velikega truda pri nadziranju javne porabe. Namesto da bi NO napravil vsaj polletni načrt nadzora nad premičnim in nepremičnim premoženjem občine in obravnaval poročila javnih zavodov, se je ukvarjal s tem, da Komunala ne objavlja informacij o dežurstvih".

Klun je opozoril, da poslovnik natančno določa, kaj mora vsebovati poročilo NO in ker niso bili izpolnjeni vsi pogoji, je predlagal, da se zaključnega računa ne sprejme, dokler omenjeni odbor ne dopolni svojega poročila. Prisotni predsednik NO je v zagovor dejal, da odbor nekaterih obveznosti res ni uresničil, vendar ima občinski svet vedno možnost, da naloži odboru, kaj mora obvezno obravnavati.

Proceduralni zaplet: Novi svetnik LDS še čaka zeleno luč

Prizor, kot smo ga bili deležni, menda ni bil zastavljen tako, kot je na koncu učinkoval: Janez Pucelj naj bi zasedel prazno mesto v svetniških vrstah LDS, ki se mu je moral odpovedati Marko Obrstar. Toda, ker ga pred tem nadzorni odbor, ki mu predseduje, ni razrešil s te funkcije, mesta svetnika ni smel zasesti. In je sredi seje zato odšel...Tja je bil po izjavi direktorice občinske uprave posajen zato, ker drugje ni bilo prostora, ne pa zato, ker bi se vnaprej pričakovalo, da bo OS njegovo novo imenovanje potrdil.

Proceduralni zaplet se je začel na predlog Vinka Levstka, SDS, ki je dejal, da postopek imenovanja ni v skladu s poslovníkom.

Ni pomagalo mnenje Franca Češarka, predsednika mandatne komisije, "da je dejstvo, da bo Pucelj odstopil s funkcije predsednika NO".

Seja je bila prekinjena, toda ko se je mandatna komisija vrnila s posvetovanjem, je predlagala, da se točka imenovanja uvrsti na naslednjo sejo OS.

AP

Foto Marko Burger

Rebalans sprejet "v naključnem krogu somišljenikov"?

Prioritete občine so ponovno pristale v ospredju polemike ob rebalansu proračuna za leto 2005 in poročilu o izvrševanju polletnega proračuna.

Prihodki za primerno porabo se bodo povišali za 5%, lastni prihodki pa znižali za isti odstotek, ker bo manj denarja priteklo na račun takse za obremenjevanje vode in prihodkov iz naslova udeležbe na dobičku. Sofinancerskih sredstev bo manj za 50%.

Ne bo se nadaljevala gradnja knjižnice na Marofu in to vsaj nadaljnja tri leta, zato že letos ne bodo prispela sredstva ministrstva za kulturo. Občina se je kratkoročno zadolžila za 5,5 mio SIT ter odplačala dolg v višini 12,3 mio SIT. Plačane so bile vse investicije, ki so se začele lani in je njihovo plačilo zapadlo letos. Začete ali končane so bile investicije: igrišče Dolenja vas, škarpa Rakitnica, cesta Lepovčev, Črni Potok, Prigorica, oprema komunalne deponije Mala gora, ureditev križišča Mala Hrovača in dokončanje kanalizacije Trubarjeva - kanal S. V pripravi so še: popravilo mostu Zalužje, izgradnja potne mreže Dolenja vas, komunalno opremljanje obrtne cone Breg, popravilo podrtega mostu v Sajevcu, dokončanje športnega igrišča Grič, obnova stavbe na Gorenjski cesti 3 (Upravna enota) ter obnova vodovoda Ravni Dol-Kot.

Rebalans je bil z 10 glasovi ZA sprejet, čeprav tokrat glasovalni stroj ni deloval tako poenoteno, kot mu očita Miha Klun. "V delu občine in OS je en kup kontradikcij, nedoslednosti in kampanjskega dela. Takega rebalansa ne bom podprl. Naključni vedno isti krog somišljenikov, ker o koaliciji nihče noče nič slišati, bo to seveda preglasoval." Tokrat sta se mu v zavrtni rebalansa pridružila tudi svetnika LDS Dušan Erčulj in Staš Škrabec. Jože Tanko, SDS, je dejal, da je že dve leti opazen negativen trend padanja sredstev iz tujih virov, "občina pa čedalje več deluje le z zagotavljenimi sredstvi in ne črpa možnosti državnega

Točke o zaključnem računu so se udeležili tudi direktorji javnih zavodov

Sejo je bilo potrebno prekiniti, ker je nastal proceduralni zaplet glede imenovanja novega svetnika

Novinarsko omizje

proračuna in EU". Opozoril je tudi na zanj nerazumna vlaganja: v urejanje deponije, ki naj bi se leta 2008 zaprla, a se jo zdaj opremlja z "vrhunsko tehnologijo, ki stane letno do 30 mio SIT". Župan je pojasnil, da je v interesu občine, da deponija deluje tudi po letu 2008 in da se zdaj

vanjo vlaga predvsem zaradi sortiranja odpadkov. Nadalje Tanko opominja, da vsa leta ni bilo želje po študiji o ustanovitvi srednje šole, za leto 2008 pa je načrtovano 100 mio SIT. "A takrat se izteče rok za umestitev projekta v državni načrt mreže srednjih šol." Benjamin Henigman, SLS, se je ponovno postavil proti temu, da občinski odbori in komisije na matičnih sejah potrdijo vsako gradivo, nato pa se na sejah OS prihaja na dan z novimi predlogi. Želi, da se pisno poda predloge o pridobivanju "velikih državnih sredstev", ne pa da se samo očita, da jih nikjer ni. Prav tako se mu ne zdi sporno, da zasebna iniciativa prevzema pobudo v gospodarstvu in da se zato občini ni potrebno finančno vpletati; pri tem je omenil Spar, dom za ostarele ter Gramizov stanovanjski blok "Upam, da si bo občina izposlovala tudi kako socialno stanovanje..." Tega ji ne bo treba, ker jih ne potrebuje, saj je na seji "odprodala" dve neprofitni stanovanji dosedanjim najemnikom in to po nižji ceni, kot bi se jo dalo doseči na trgu. Glede na to, da sta trisobni stanovanji ocenjeni od 7,5 do manj kot 9 mio SIT, je Tomaž Arko, SLS, dejal, da bi se za stanovanje s tako ceno gotovo želelo potegovati več ponudnikov, ne pa da se med pogoje dražbe vnese klavzula "da se ne proda najboljšemu ponudniku". Pravnica Tina Troha je pojasnila, da v primeru, da na dražbi kdo ponudi višjo ceno, se za to ceno najprej ponudi najemniku, ker se na ta način ščiti osebo, ki je živela v tem stanovanju. Če te višje cene ne želi plačati, stanovanje ostane občinsko.

Romi se naseljujejo po goričevskih poljih

Točko o problemu s črnim kampiranjem Romov na zasebnih parcelah v Goriči vasi in na Nemškem Brezju je svetnik Anton Ilc sprožil kar na sami seji, saj je edina rešitev, da OS napravi odlok o kampiranju, po katerem bo moč kaznovati nelegalno bivakiranje in bivanje v našem okolju. To naj bi bilo storjeno na naslednji seji.

Težava je nastala zato, ker je inšpektorat za okolje in prostor naročil izvršbo zoper 5 oseb, ki imajo nelegalno zgrajene barake, večinoma na Nem. Brezju. Med Romi je nastala panika, je pojasnila direktorica občinske uprave Nevenka Turk Kraljič in začeli so se razseljevati - 2 sta postavila barako na zasebnih parcelah, ena je last omenjenega svetnika, eden pa je poskusil zgraditi barako. Romi tudi pritiskajo na občino, da bi jim poiskala ustrezno lokacijo in so na sestanku 13. oktobra očitali županu, da ničesar ne naredi. Želeli bi kupiti hišo ali prostor, kjer bi jim občina zgradila hiše, je povedala Kraljičeva. Zaupali so celo, da že imajo možnost nakupa parcele v velikosti 1 ha ter omenjali neko stanovanjsko hišo v Goriči vasi, v katero bi lahko namestili 4 družine izmed petih, ki bi z odstranitvijo obstoječih objektov pristale pod milim nebom. Župan je zamislil Branka Hudoroviča, da bi jim občina gradila hiše, ostro nasprotoval in pojasnil, da za to nima potrebnih sredstev. Hudorovič je zato prosil, naj jim občina pomaga vsaj pri napeljavi vode in elektrike.

Občina naj bi po županovih besedah prihodnje leto začela z uradnimi postopki za izdelavo prostorske strategije, ki naj bi predvidela tudi romsko lokacijo, policija pa bo za zdaj preverila vse lokacije, kjer Romi nelegalno kampirajo in občini podala pisno poročilo.

Sejo spremljala Alenka Pahulje

Gramiz želi graditi stanovanjski blok

Ribnica naj bi dobila večstanovanjske objekte, ki naj bi stali med Sparom in obstoječimi stanovanjskimi bloki na Knafljevem trgu. Graditi želi kočevsko podjetje Gramiz, ki je za ta namen že odkupilo vse zasebne parcele, razen ene, poteguje pa se tudi za občinsko zemljo. To občina pogojuje s služnostno pravico do parcel, kjer poteka kanalizacijski vod.

V primeru, da bi bila na teh parcelah urejena pešpot do parkirišča Spar in cesta s pogodbo prenesena v last občine, pa bi pogoj omenjene služnostne pravice odpadel.

Zlata medalja za inovacijo

Vsi izumi, ki so nam na voljo, nam lajšajo življenje, brez nekaterih pa bi bilo to celo nepredstavljivo. Brez kotne vezi za lesene okvirje se nam gotovo ne bi sesul naš lagodni svet, lesarjem pa bo vendarle lahko poenostavil in pocenil postopek sestavljanja lesenih okvirjev. Tako se skoraj vsaka inovacija začne - s tuhtanjem o tem, kako z genialnimi zamislimi skrajšati delo, da bomo imeli več časa zase in hitreje dosegli čim večji učinek.

Anton Govže iz Zapotoka, ki je zaključil visoko smer študija lesarstva in postal diplomirani inženir, se je osredotočil na poenostavitev postopka, ki ga je spoznal še v času dela v Inlesovi proizvodnji oken in vrat in oddelku za reklamacije. Ustvarjalnega duha je začel spodbujati pred petimi leti, ko je postal samostojni podjetnik. Toda ni se postavil v vrsto mnogih, ki poskušajo delati le za preživetje, marveč je postal inovator. 22. oktobra je minilo natanko leto dni, odkar je svojo inovacijo prijavil na patentni urad, pred tem pa zamisel razvijal dobrih pet let. Dokler ni letos v začetku aprila na mednarodnem sejmu inovatorjev v švicarski Ženevi zanjo prejel zlate medalje...

Pogovor: ANTON GOVŽE

INOVACIJE ZA LAŽJE DELO IN VSAKDAN

Medalja je bila podeljena spomladi, prešlo je že določeno obdobje, da bi se zamisel lahko prijela. Ali je tudi že prišel čas za njeno uveljavitev na trgu?

Pri vseh inovacijah mora preteči nekaj let, da okolje idejo spozna, jo sprejme in da se začne praktično uporabljati. Sam računam, da bi do spomladi vzpostavil proizvodnjo na domači lokaciji, kjer bi izdeloval spojne elemente in zainteresiranim praktično prikazoval izdelavo vezi. Bodoče uporabnike bom lahko najlažje prepričal s tem, da bom vez tudi sam praktično uporabljal, kupcem hočem ponuditi celovito rešitev. Do takrat pa bom inovacijo predstavljaj še na strokovnih sejmih. Naslednji bo že novembra v Nürnbergu, kjer bo potekala mednarodna razstava inovacij. Drugo leto pa se bom udeležil še specializiranega sejma za okensko tehniko. Do takrat se bodo predstavitve inovacije končale in moralo se bo najti način za njeno trženje. Tega sem se v bistvu že domislil.

Se je kdo že ogrel za idejo in komu bo bolj koristila - posameznim podjetnikom ali večjim proizvodnim družbam?

Podjetnik iz Logatca se je že lotil izdelave oken na tak način, drugim pa je ideja tudi všeča.

Zanimiva bo za tiste, ki se proizvodnje šele lotevajo in nimajo vpeljanega svojega sistema, ter za vse, ki nimajo zadosti finančnih sredstev, da bi si tak sistem lahko privoščili. Razvoj izdelka mora preiti več faz, da leta dozori in da se morebitne pomanjkljivosti odpravijo.

Katerim pogojem je ideja morala zadostiti, da je bila izbrana za najboljšo inovacijo in hkrati: kakšna je njena dejanska praktična uporabnost?

Komisijo mora prepričati novost, ki rešuje nek tehnični problem in je industrijsko izvedljiva. Prednost moje vezi je, da je enostavna za izdelavo, za katero ne potrebuje dragih orodij. Trdnost spoja je tudi dobra. Največji potencial za njeno uporabo vidim pri izdelavi aluminij-les oken, ki so tudi meni najbližja. S poceni tehnologijo ustvarimo prihranke in tudi izdelek je nato lahko cenejši. Do teh spoznanj sem prišel preko poslov, ki sem jih opravljal, ko sem uvidel, da je izrtine za moznike težko narediti in sem začel iskati enostavnejšo rešitev - stružen lesni obroček. Ta tehnika je primerna za vse lesne okvirje, pa tudi ograje pri stopnicah, za vetrolove, predelne stene...

Ali se prištevate med inovatorje in kdo to po vašem mnenju sploh je?

Inovatorji so ljudje, ki se pri delu in življenju nočejo zadovoljiti z obstoječim in vedno iščejo boljše in enostavnejše rešitve od tistih, ki že obstajajo. Pravijo, da moraš biti tudi malo len, da bi razmišljal o boljših rešitvah. V osnovi torej sem inovator, ker si poskušam olajšati tudi svoj vsakdan, predvsem pa delo. Seveda se ideje ne rojevajo kar na ukaz - inovator si ali nisi.

Ta inovacija ni vaša edina ideja. Stroje, ki so produkt vaših zamisli, vidimo po celi vaši proizvodnji. Kako to, da ste se odločili s patentom zaščititi ravno kotno vez?

Bila je prva ideja, ki se mi je zdela toliko dobra in uporabna za širšo javnost, da sem prijavil patent. To so tudi sicer precej dragi in zahtevni postopki, še posebej za mednarodno patentno prijavo, ki jo zdaj urejam. Precej moraš biti prepričan v svojo zamisel, da se spustiš v tolikšne stroške.

Zlata medalja za inovacijo bi morala v slovenskem okolju precej odmevati in po navadi pridejo zatem tudi kaki koristni poslovni učinki ali pač ne?

Deležna je bila medijske pozornosti, finančne pomoči pa inovatorji nismo dobili. Za Ženevo smo si izdelavo vzorcev, patentiranje, bivanje, razstavljanje itd. plačali sami, za "korajžo" pa je nekaj

denarja za inovacijo prispeval tudi PCMG. Zdaj pa bi se lahko bolje vključila država in nam pomagala promovirati naše inovacije ter izobraziti ljudi, da jih bodo znali predstaviti tudi na tujih sejmihi. Kaže, da se bo tudi na tem področju nekaj vendarle premaknilo.

Katera inovacija pa je bila tista, ki je vas na ženevskem sejmu najbolj prepričala?

Inovacija slovenskega kolega Ivana Zrimška, ki je ponudil metodo za zgodnje odkrivanje raka na dojkah. Njegova pot do uveljavitve metode je veliko težja kot kaka druga, saj potrebuje odobritev medicinske stroke in vrsto preverjanj. V inovacijo je vložil že ogromno denarja, pa vendarle še čaka, da zaživi.

V pol leta naj bi začeli s pilotsko proizvodnjo kotne vezi. S čim ste pa trenutno okupirani v svoji domači proizvodnji?

Precej dela imava s sodelavcem s proizvodnjo sredic za smučarsko industrijo, katerih največji odjemalec je Elan. Velik delež proizvodnje predstavljajo lepljeni elementi za vrata, v zadnjem času je precej dela s programom robnih nalimkov za pohištveno industrijo, posameznim strankam pa pomagam tudi z uslužnostnim razrezom in predelavo njihovega materiala.

Del proizvodnje pa je verjetno povezan tudi z vašim sodelovanjem v grozdu Krošnja, saj je smisel tega povezovanja ravno v razdelitvi opravil?

Vsa vključena podjetja delujemo samostojno, določene posle pa smo začeli delati na novo. Delo si delimo, saj je specializacija postala nujna za vse manjše firme, ki so v borbi za vsakdanji kruh. Naša lesna branža je nasploh za investiranje zelo draga in je s tehnologijo težko slediti novim tržnim zahtevam, zato je povezovanje manjših podjetnikov postalo smiselno, ker z izdelavo polizdelkov lažje uspevamo. Pa tudi nazven smo preko grozda veliko bolj prepoznavni. Lansko jesen je tako izšel promocijski prospekt, ki je naša referenca tako doma kot v tujini.

Toda taki grozdi v naši regiji še vedno niso zaživi. V čem vidite razlog?

Podjetniki še vedno niso prepričani, da je tako povezovanje pozitivno, in mislijo, da bodo vse zmogli postoriti sami.

V njih je prastrah, da jim bo drugače kdo drug prevzel posel. A ta strah je neupravičen.

Tržni položaj je vse težji in že v naravi je tako, da, kadar je hudo, gredo še volkovi vkup... Tržišče nas bo naravnost prisililo, da se bomo povezovali.

Če se lahko tako konkurenčne firme, kot so banke in zavarovalnice, potem se bomo tudi mi, ki si s tem lahko samo olajšamo delo. Res je, da bodo posamezni podjetniki v vsakem primeru

preživeli, v krizi pa so tisti, ki imajo zaposlene ljudi. Za ožjo regijo so preveliki, za širšo premajhni in so tako vedno med skrajnostmi - ali je dela preveč ali pa ga je premalo. Na tak način je zelo težko planirati proizvodnjo in razvoj, ne morejo izvrševati naročil v predvidenem roku, pogosto pa so naročniki tudi neredni plačniki in marsikdo je moral zato že zaključiti s svojo dejavnostjo.

Vi nimate težav z roki in plačili?

Ker si majhen, so z roki izdelave včasih problemi, s plačili pa za zdaj k sreči še ne, le pri manjših naročnikih je bilo treba kdaj čakati na plačila, vendar poteka moje proizvodnje niso ogrožali. Sem sicer polno zaseden in v tem hipu ne iščem kakih večjih naročil, poskušam pa vseskozi balansirati med tem, kar lahko naredim, in onim, kar si stranke želijo. Zavedam pa se, da mora podjetje rasti počasi, da lahko rasti slediš, ker je posel živa dejavnost.

Koliko pa vam pri tem uspe vlagati v razvoj?

Več kot polovico dobička vlagam v izboljšanje tehnologije in pogojev dela, ker je v začetku dejavnosti to nujna. Letos so bile precejšnje investicije ravno zaradi kotne vezi. Res je tudi, da bi moral vlagati v to še več, a ne gre, ker je treba ob tem tudi preživeti. Razvoj nikoli ne prinaša toliko dobička kot nek zrel produkt. Se pa ne poslužujem kreditov - vlagam toliko, kot zmorem.

Pogovarjala sem se in fotografirala **Alenka Pahulje**

Razstavljenih 10 idej mladih arhitektov **SLOVENSKA HIŠA IZ LESA** - produkt prihodnosti

Industrijski ambient podjetja Riko hiše je medse sprejel arhitekta, ki so leto dni ustvarjali v delavnici, rezultatu sodelovanja med omenjenim podjetjem, fakultete za arhitekturo in inštituta iz Benetk.

Razstava, ki jo je na svetovni dan bivalnega okolja, 6. oktobra, odprl minister za okolje in pros-

Doris Umberger, Mateja Urh in Anže Zadel) oblikovati stavbo v skladu z merili sodobne hiše, trajnostnega razvoja, ki bi bila prostorsko prepoznavna ter "ljubezniva in radostna". Med tipi hiš tako najdemo tudi take iz Kostela in Dolge vasi pri Kočevju. Mnogi študentje tej zahtevni nalogi niso bili kos, je dejala docentka, za

Janez Škrabec ob sprejemu ministra za okolje in prostor

tor Janez Podobnik, je poskušala prikazati model hiše, ki bi nekoč lahko postala tudi prototip slovenske hiše prihodnosti. "Oblikovanje sodobne lesene hiše, izhajajoč iz tradicije slovenskega prostora, predstavlja eno od možnih poti razvoja. Zanj je značilno, da daje velik poudarek ekološko čisti gradnji." Riko hiše, ki so pridobile energetsko izkaznico in potrebne ISO standarde, že oblikujejo slovenske hiše prihodnosti, je dodal Podobnik, trenutno pa jih podjetje postavlja v Trstu, kjer gradi večstanovanjski objekt, v italijanskem Trentu zida stanovanjsko hišo, enako tudi v okolici Ljubljane. Na Irskem bo nastala vila, v centru Londona poslovni objekt in v švedskem Stockholmu družinska hiša, je trenutne projekte obelodanil vodja podjetja Janez Pucelj.

Mentorica in voditeljica projekta arhitekturnih delavnic Živa Deu, sicer tudi docentka na fakulteti za arhitekturo, je v svojem nagovoru dejala, da so poskušali mladi arhitekti (Katja Gavran, Martina Grižančič, Janez Grom, Nina Kolarič, Igor Kozorog, Jernej Markič, Maja Novak, Anja Premk, Katarina Snoj, Sara Štremfelj,

Na razstavi sta bili prikazani tudi hiši s kočevskega področja

vse, ki so uspeli preiti ovire, pa bo ta delavnica pozitivna izkušnja. "Omogočile so jo Riko hiše, rezultati delavnice pa bodo podjetju lahko izziv. Tuje stavbe namreč ne sodijo v naš prostor, ker lahko oblikujemo lastne montažne hiše."

Tekst in foto **Alenka Pahulje**

DOKUMENTAREC O P. STANISLAVU ŠKRABCU

Ob drugi podelitvi Škrabčevih štipendij je bil prikazan tudi dokumentarni film o našem znamenitem jezikoslovcu

Ustanova p. Stanislava Škrabca je v zadnjem mesecu dni uspela k finančni podpori pritegniti kar 40 posameznikov in 20 podjetij, ki so tako zagotovili tudi novih sedem štipendij za izbrane študente slovenistike, slavistike in klasične filologije. Podelitve v ribniški župnijski cerkvi so se 13. oktobra udeležili najvidnejši predstavniki slovenske jezikoslovne stroke, s slavnostno govornico Ado Vidovič Muha, z oddelka za slovenistiko na Filozofski fakulteti in članico strokovne komisije na čelu, ki Škrabčevo štipendijo razume kot "spodbudo aktivnemu vztrajanju v kulturnem prostoru, zamejenim s slovenskim jezikom in zavezanost tradiciji." V častni vrsti je sedel tudi akademik Jože Toporišič, lanskoletni prejemnik jezikoslovne nagrade za življenjsko delo, ki jo ustanova podeljuje vsaki dve leti. Iz ust uveljavljene moderatorke Betke Šuhel je bilo slišati o študijski poti lani nagrajenih slovenskih intelektualcev, ki so sledili Škrabčevi vodilni misli - da je materinščina nenadomestljiva kulturna vrednota:

Mojca Horvat je zaključila tretji letnik slovenistike na FF in vpisala vzporedni študij poljskega jezika; Jernej Habjan je diplomiral s Teorijo literarnega diskurza in Bahtin ter se vpisal na magistrski študij; Kozma Ahačič že uspešno sodeluje na Škrabčevih simpozijih v Novi Gorici, Karin Marc Bratina se ukvarja s preučevanjem jezikovnih interferenc v narečju istrskih Slovencev, David Puc se posveča raziskovanju pragmatičnega jezikoslovja, Neža Zajc zaključuje magistrski študij iz stare ruske literature, Tadej Strehovec, član Francišanske province Sv. križa, pa je uspešno zagovarjal doktorat s področja moralne teologije in pripravljala magisterij v Belgiji.

Letošnjih nagrajencev je bilo spet sedem: Andrej Perdih, Maja Žumer, Špela Arhar, Barbara Baloh, Simona Bergoč, Peter Jurgec in Špela Šramel. Štipendije jim je podelil predsednik uprave Ustanove Marko Škrabec, ob moralni in strokovni podpori profsorskega zbora Oddelka za slovenistiko, slavistiko in klasično filologijo FF UL, Oddelka za slovenistiko Pedagoške fakultete v Mariboru, Fakultete za humanistične študije Koper, Šole za slovenske študije - Politehnika v Novi Gorici.

V trenutek vznesenega pričakovanja pa sta obiskovalce spravila najava in prikaz dokumentarnega filma o patru Stanislavu Škrabcu, ki je nastal v produkciji Vizualnega laboratorija in s podporo Ministrstvo za kulturo RS, z donacijo

podjetja Riko d.o.o. ter v sodelovanju z RTV Slovenija.

Režiral ga je Matjaž Žbontar, ki je v dokumentarec vnesel tudi živost z igranimi odlomki, kjer znamenitega patra odigra Stane Potisk. Prizori so posnети v domači hiši jezikoslovca, na Škrabčevi domačiji, ki jo je v 42 letih samostanskega življenja v Kostanjevici pri Novi Gorici, p. Škrabec menda obiskal komaj dvakrat. Manjkala je le naša domača narečna govorica, ki pa je bila verjetno

Andrej Perdih, Maja Žumer, Špela Arhar, mag. Barbara Baloh, mag. Simona Bergoč, Peter Jurgec in Špela Šramel po prejemu štipendij, ki jim jih je izročil predsednik uprave Ustanove Marko Škrabec.

izpuščena zato, ker bi večini slovenskih rojakov povzročala prevelik jezikovni zalogaj. Gledalcu se je razjasnil pogled na patrovo povsem osebno razmišljanje o delu in doživljanje življenja. Popeljeni smo bili v bogastvo cvetja v sobi in na vrtu, saj ga je pater tako rad in vzorno negoval. Pater Niko Žvokelj poroča, da je bila njegova soba polna lončnic, medtem ko mu je brat iz Ribnice pošiljal sadike. Ljubezen do cvetja je tako po Žvokljemem mnenju doprinesla do imena revije, namenjene tretjerednikom - Cvetje z vertov sv. Frančiška - "s katero je oplenitil lepoto našega

Dobro se zavedam, da čas, ki ga živimo, in zlasti čas, ki je namenjen mladim, zahteva odprtost prostora. Slovenska univerza in znanost na Slovenskem zahtevata sposobnost posredovanja ustvarjalnosti tega prostora, vendar ne za ceno opuščanja lastne kulturne prepoznavnosti, lastnega jezika, ampak prav obratno: da bi kot narod ohranili verodostojnost, je potrebno z znanjem jezikov, z ustrezno ponudbo zainteresiranim iz tujine vgrajevati lastno ustvarjalnost v evropsko in širše človeško nasploh.

Ada Vidovič Muha

jezika". P. Škrabec je do leta 1915 živel nad samostansko knjižnico. Sobica je bila med I. sv. vojno porušena, zato je moral pater s svojimi sobrati v Ljubljano, "kjer je bil kot ptiček v kletki". Leta 1918 je umrl, pokopan na Žalah, brez govoro, zastav ali petja, je v filmu dejal akademik prof. dr. Jože Toporišič.

V smeh je z neposrednostjo in slikovito govorico spraval pater dr. Bruno Košorak in se tako približal Škrabčevemu načinu komunikacije, "saj je njegova beseda vedno ganila in nikoli ni bila suhoparna". Po svoje pa je bil že kar pravi jezikovni čistun, ki grešnikom ni dal miru niti v spovednici in jih je kregal, če so se izpovedali s slovnično nepravilnimi izrazi. Tako je na primer nek moški priznal, da je "kolnil" in p. Škrabec ga je takoj okrcal, kje neki je slišal to besedo, ko pa se pravilno reče: Klē sem...

P. Košorak ga je zato označil kot 'slabega' spovednika, ker se mu je ob napačni govorici vedno povzdignil tlak, a p. Škrabec je imel vrsto drugih odlik, ki so pripeljale do mesta vodilnega jezikoslovca 19. stoletja.

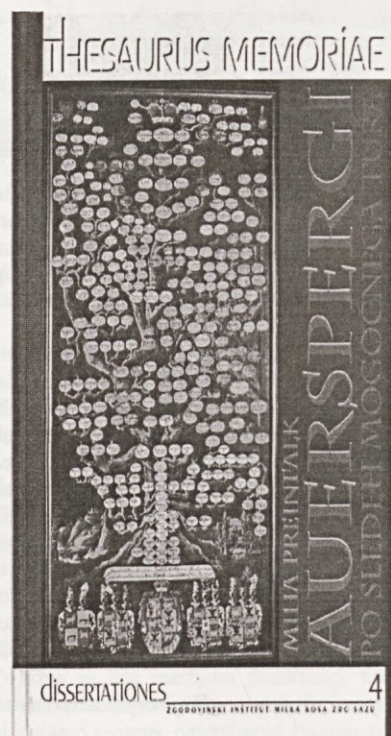
Podelitev spremljala in fotografirala
Alenka Pahulje

Predstavitev knjige:

AUERSPERGI Po sledih mogočnega tura

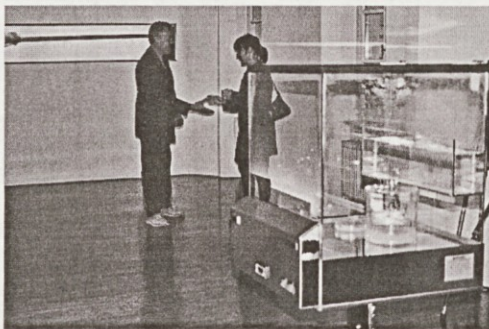
Prireditev bo potekala v Miklovi hiši, 18. novembra, ob 19. uri.

Knjigo bo v obliki krajšega predavanja predstavil njen avtor dr. Miha Preinfalk.

V INKUBATORJU RASEL DEL NJE...

Lasje. Galerijski prostor se obiskovalcu še nikoli ni zazdel tako neverjetno velik...in prazen. S pogledi je v soju svetlobe iskal predmete, kjer bi pasel svoje oči, a naletel le na dva. Edina v prostoru. Ko je slišal zgodbo avtorice Polone Tratnik, je razumel, zakaj mu je bilo ponujeno na prvi pogled tako malo...po vsebini pa tako razsežno. Najnovejši projekt umetnice je najprej zaživel v Moderni galeriji v Ljubljani, drugi del zgodbe pa se je odvijal v Ribnici, kjer je Tratnikova razstavljala že dvakrat: kot članica 2. AS in v sklopu razstave Emerika Bernarda. Glavna smer njenega dela je raziskovanje človeške telesnosti, je dejala Mojca Puncer, ki je predstavljala razstavo. Umetnica je vključila postopke, ki so značilni za medicino in tako v inkubator sredi prostora, obsijanega z močno svetlobo, postavila las - da bi kalil. Da bi rasel pred našimi začudenimi očmi...Njena znamenita instalacija imenovana 37 stopinj je kompleksna in prvo delo Tratnikove iz leta 2001. Fragmenti telesa, postavljeni v inkubator, ki omogoča razmnoževanje živih telesnih celic. Bolj intenzivno se gledalca niti ne bi mogla dotakniti.

Komaj dva objekta na ribniški razstavi - da - , "a kompleksen sistem idej in inovativen način združitve umetnosti in znanosti", je dejala Puncerjeva. Zadnji projekt govori o intimnem okolju telesa in človeka sili razmišljati o lastni minljivosti. Zaznamo lahko biotehnični element: gojitev las omogoča človeku želeno poraščenost po prepričanju Puncerjeve.

Ko vidimo mikroskopsko povečavo lasu, enega samega lasu na zidu, pa uvidimo, da nam ta razkriva dejansko življenje posameznika. Slovo od praznega prostora napolni odhajajočega...

Tekst in foto AP

Med 10 najboljšimi dve ribniški pevski skupini

Brežice so v svoji viteški dvorani gostile že 4. revijo izbranih oktetov Slovenije in ponovno sta bila nanjo povabljeni oktet Gallus in nonet Vitra. Imeti kar dve skupini med najboljšimi v Sloveniji je gotovo dosežek, ki se ga lahko raduje vsa Dolina, saj se je na revijo prijavilo 26 oktetov. Trije med desetimi izbrani so se poprej predstavili tudi na reviji pri Novi Štifti. Brežiško revijo je strokovno spremljal Andraž Hauptman, eden najvidnejših pevskih mojstrov, potekala pa je v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Nonet Vitra se je med tremi skladbami predstavil tudi z ljudsko iz Ribnice, Oponašanje zvonov v Hrovači, medtem ko je ribniške barve reviji oktet Gallus nadel s pesmijo Pesem o lončenem basu. Omenjene pesmi se je lotil še en oktet, toda ko je zadonela iz ribniških ust, so naši pevci menda poželi največji aplavz v dvorani.

Tadej Oswald pri izvajanju solo vložka

AP

Foto Marko Burger

REŠETO

Ekskurzija članov Kluba prijateljev Miklove hiše na Tržaško

Skupina 12 članov Kluba se je 24. septembra podala na ekskurzijo na Tržaško na povabilo Kulturnega kluba Istra in Društva slovenskih izobražencev iz Trsta. S člani Kulturnega kluba in predstavnikov društva TIGR smo se srečali v Divači. Pozdrav nam je zaželel Milan Gregorič, javni delavec in publicist. S svojim opusom, trilogijo knjig "Politični ciklon nad Istro", "Slovenija v tesnem objemu zahodne sosedu" in "Sence nad oazo sožitja," je postavil odločen mejnik v obnašanju Slovenije in Primorske v obrambi pred verolomno sosedo. Svojo prvo knjigo je predstavil pri nas v lanskem letu. Njegova dela, ki temeljijo na trdnih dokazih, so slaba vest marsikaterega politika na tej in oni strani.

V Lipici, zibelki konj lipicanske pasme, smo popili jutranjo kavo in se dokončno dogovorili o naši ekskurziji. V vasi Lokev smo se ustavili pred spomenikom Virgilija Ščeka, ki je bil rojen v Trstu leta 1889, umrl pa v Ljubljani leta 1948, duhovnik, narodnoobrambni delavec, politik in pisec. Služboval je na Primorskem, nazadnje v Lokvi. Boril se je za narodne, gospodarske in politične pravice Slovencev ter Hrvatov v Italiji. Bil je soustanovitelj Goriške Mohorjeve družbe, Katoliške tiskarne in v njej tiskal časnike, propagandne letake in slovenska dela. V Trstu je ustanovil Našo založbo, urejal periodične publikacije. Pisal je vzgojna in verska dela. Po vojni se je s spomenico slovenskih duhovnikov in v tisku zavzemal za pridružitvev Primorske in Istre k Jugoslaviji. Tržaški škof A. Santin ga je zato suspendiral, Vatikan pa ga je tik pred smrtjo postavil v položaj laika. Na spomeniku, ki mu ga je postavilo društvo TIGR v letu 2001, je napisano: "Ljubil si slovenski narod, nikoli zatajil".

Preko mejnega prehoda Pesek (Kozina) smo prispeli v Bazovico. Tu nas je sprejel član Društva slovenskih izobražencev iz Trsta Sergej Pahor, novinar, publicist in vnet zagovornik slovenstva na Tržaškem. Popeljal nas je na Bazoviško gmajno k spomeniku. Na panoju pred vhodom v spominski park Bazoviški junaki stoji napis: "Dospel si! V znak spoštovanja sprehodi se v tišini in zazri se v preteklost za boljšo bodočnost." Spomenik na Bazoviški gmajni stoji že od leta 1945, a je še vedno kamen spotike in je bil že 17-krat oskrnjen. Slovenci so ga postavili takoj po osvoboditvi, da obeležijo prostor, kje je enota fašistične milice 6. septembra 1930 ustrelila v hrbet kot izdajalce Ferda Bidovca, Franca Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča. Ko je Mussolini uvedel v Italiji odkrito diktaturo, so se Slovenci povezali v tajno organizacijo, da se postavijo proti terorju režima in njegovemu načrtu izbrisati slovensko prisotnost v Julijski krajini. Njihove akcije so bile po večini demonstrativnega značaja. Ko je v neki akciji po naključju padel slovenski agent in Guido Neri, časnikar fašističnega glasila, je tajna policija prišla na sled gibanju, za katerega se je uveljavilo ime TIGR. Po strašnem mučenju so njegove člane postavili pred Posebno sodišče za zaščito države - sodniki so bili vojaki - v Trstu in jih obsodili na zaporne kazni, štiri na smrt. Vse to naj bi Slovence opozorilo, da bo režim nastopal proti nasprotnikom brez popuščanja. Bazovica je ostala skupni simbol trpljenja in ponižanja Slovencev pod fašizmom. Vsakega 6. septembra je spominska slovesnost ob spomeniku na Bazoviški gmajni in pomeni božjo pot primorskih Slovencev. Naša pot se je nadaljevala in v vasi Jezero smo si ogledali Tržaški kras. Skupna površina Krasa je okrog 500 km², največ ga je v Sloveniji, le območje t.i. tržaškega koridorja in skrajni zahodni del sta v Italiji.

Mimo Trsta, Nabrežine in Sesljana smo dospeli v Devin. Naselje je na visoki vzpetini nad morjem, na obali Tržaškega zaliva. Tu se izliva v morje reka Soča in je tudi najsevernejši del Jadranskega morja. Devin je bil do leta 1719 najpomembnejše pristanišče za Goriško, pozneje ga izpodrinil Trst.

Nadaljevanje na strani 10

Devin je ribiško naselje in letoviški kraj. Tukaj, na etnični meji, je bilo že leta 1899 ustanovljeno narodnoobrambno društvo Šolski dom ter še ostala narodnoobrambna društva. Dejavnost teh društev je prekinil fašizem. Po vojni je kulturno-prosvetna dejavnost zaživela zlasti s pevskimi zbori. Leta 1982 je bila v Devinu ustanovljena mednarodna srednja šola.

Devin je nastal kot fevd Oglejskega patriarhata in je bil sedež zemljiškega gospostva ob Tržaškem zalivu in na Krasu. Od leta 1472 do leta 1811 je Devin z okolico spadal h Kranjski, nato h Goriški. V njem so gospodovali Devinski gospodje, ki so verjetno prišli iz Furlanije. Devinski grad je bil gostitelj znamenitih osebnosti, med katerimi so bili: Franz Liszt, Johann Strauss, Rainer Maria Rilke, Mark Twain, Viktor Hugo in mnogo drugih pesnikov, pisateljev in politikov. Tu so nastajale, na Rikejevem balkonu s prelepim pogledom na stari grad, Devinske elegije. Pripoved o lepi Vidi je povezana z Devinom.

Polni vtisov smo se odpravili naprej in si v vasi Samotarca na kmečkem turizmu potešili lakoto z ovčjim in kravjim sirom, več vrst skute, slanino, pršutom, polento, pečenicami, krompirjem in vinom. Vse je domače, pridelano na kmetiji, od vina do hrane. Kmetija ima lastno sirarno, velik hlev za vzrejo koz in govedi in vso ostalo infrastrukturo. Borba za obstanek je izredno huda in delajo noč in dan. Naprodaj imajo več vrst sira in kmetijske pridelke. Gostov je bilo precej, saj je vas blizu Trsta. V notranjih prostorih ima 50 sedežev, zunaj pa najmanj še 80. Moram pa dodati, da je vse res po domače, tudi vonj po gnoju je pristen.

Po prijetnem klepetu in siti smo se odpravili na Repentabor, naš zadnji cilj izleta. Repentabor je prazgodovinsko gradišče in cerkev na griču Tabor nad Colom na Tržaškem, nedaleč od morja, obdan s kraškimi gmajnami in vrtačami, kamnolomi in kamnitimi ostanki krasa. V objemu zidov je romarska cerkev, posvečena Blaženi Devici Mariji Vnebovzeti. Poleg cerkve so še župnišče, mežnarija in stavba, ki je bila nekoč sedež repenske srenje in stoji na mestu, kjer je bila prvotna cerkev, in sicer na najvišji skali na griču. Cerkev se prvič omenja leta 1316, povečali so jo in leta 1512 jo je posvetil škof Peter Bonomo, humanist in Trubarjev mecen. V istem obdobju, ko so pokrajino pustošili turški vpadi, so bile zgradbe na griču ponovno obnovljene. Grič je dobil ime Tabor in je kot tak lep primer utrjene cerkve. Današnja cerkev, tretja v kronološkem zaporedju, je bila zgrajena leta 1750. Njen zvonik je visok 19 metrov in je bil dozidan leta 1802. Zunanja podoba Repentabra se od takrat ni spremenila, in od leta 1983 do 1990 so potekala obnovitvena dela, in odstranili so nekatere neumestne spremembe in prvotni čar je ostal. Repentabor je romarska pot Slovencev na Tržaškem. Vsake dve leti, ob koncu avgusta, se na Repentabru odvija Kraška ohcet, folklorno-etnografska prireditev, ki po starem običaju traja teden dni in se zaključi na nedeljo, ko se mladi par poroči v ljudski noši.

Repentabor je čudovito sozvočje kamna in naravne gradnje, živih sten in zidov, kamnitih streh in sinjega neba. "Kot biser sredi Krasa vabi človeka, da umiri svoj korak in za trenutek občuti utrip večnosti in njene lepote," piše v prospektu. Čudovit je razgled z Repentabra: proti jugu se razprostira kraška planota, ki se zaključuje s Socerbom in Slavnikom, proti zahodu pogled ujame Jadransko morje z ustjem Soče, Gradež in Barbano. Proti vzhodu se dviga ponosni Nanos, levo Čaven in Trnovska planota, včasih pa se oko zazre v vrh Krna in Kanina. Naši gostitelji so nam na zelo pristen in sprejemljiv način prikazali pot svojega narodnoobrambnega boja. Ves čas skupnega potovanja po Primorski na Tržaškem so nam gostitelji vedno in ob pravem času poudarjali skrb za slovenstvo, obstanek pri svojih ognjiščih in narodnoobrambni boj. Zato je naša naloga seznanjati se z zamejskimi Slovenci ali kakor jih imenuje pisatelj Jože Javoršek "naši odrezani Slovenci". To mi potrjuje tudi večer s Sašo Vugo, ki sem ga poslušal v petek 7. oktobra na Trubarjevi domačiji. Srh me je spreletaval, ko sem poslušal Vugove prigode o zatiranju Slovencev, o narodnoobrambnem boju in kaj vse so storili Slovenci pod fašizmom, da bi se lahko pogovarjali v svojem, slovenskem jeziku.

Lojze Marolt

MEDOBMOČNA REVIJA MALIH PEVSKIH SKUPIN IN OKTETOV OSREDNJE SLOVENSKE REGIJE

V cerkvi Marijinega vnebovzetja pri Novi Štifti se je 24. septembra zbralo sedem malih skupin in oktetov iz osrednje slovenske regije.

Ta regija sega od Hrastnika, Zasavja do Litije, od Kočevja do Ribnice in še malo višje do Ljubljane, vanjo pa sodijo še Logatec, Cerknica, Vrhnika, Dolsko in Dol. Prepevali so: Vokalna skupina Cantate Domino (vodi Franc Štefanič) iz Kočevja, Nonet Vitra (Bernarda Kogovšek) iz Ribnice, iz občine Brezovica Podpeški oktet (Sanislav Knap), iz Zagorja Zagorski oktet (Urška M. Kos), iz Trbovljskega OI JSKD Ženska vokalna skupina Plavica (Simona Weber Goljuj), iz Logatca Kulturno društvo Logaški oktet (Lovro Grom) in iz OI JSKD Vrhnika Oktet Raskovec (Primož Malavašič). Organizator revije je bil Javni sklad RS za kulturne dejavnosti Območne izpostave Ribnica in zanjo Jože Lampe. Zares lep večer je bilo pričakovati, saj so se zbrale kvalitetne skupine, ki imajo v svojih bogatih letih delovanja za seboj številne nastope doma in v tujini in v repertoarju najrazličnejše zvrsti pesmi. "Čeprav smo v času, ko se narava jesensko umirja, pa bi vam vseeno radi natrosili cvetja," je v pozdravu dejala povezovalka večera Barbara Cvar. P. Darko Žnidaršič od Nove Štifte pa je tu, v Marijinem svetišču, vsem zaželel dobrodošlico, "da bi vse to, kar nosimo v srcu, pesem, veselje.. delili drug z drugimi." In kot je bilo od večera pričakovati, se je tudi uresničilo. Še več, 57 pevk in pevcev nas je obogatilo in nam z ljubeznijo do petja v naročje natrosilo polno veselja. Prav vse skupine so predstavile svoje najboljše adute - tenkočutno in ubrano petje, dovršeno izgovarjavo, smisel za izbor pesmi in pristno uživanje v vsaki izmed zapetih skladb. Žal je bilo na koncertu bolj malo ljudi, verjetno so bili to le sladokusci, sem si mislila. Čeprav bi ta užitek za ušesa in dušo privoščila vsakomur. Revijo je strokovno spremljal Mitja Gobec, ki je

dejal: "Bil je to koncert izbranih malih skupin. Izbor je potekal od aprila do junija, zato ni presenečenje, da so bile skupine dobre in da je bil koncert dober, še posebej zaradi tukajšnje akustike in posrečeno izbranih sporedov vseh ansamblov, ki so vključili v sporede tudi sakralne skladbe.

Koncert ali nocojšnje srečanje ni bilo tekmovalnega značaja, ampak le kot prikaz najboljših iz osrednje slovenske regije (brez Ljubljane). Zato moja naloga ni bila, da bi med njimi izbral najboljšega. Seveda pa jim bom pisno posredoval mnenje o njihovem nastopu". Mitja Gobec je zborovodja in glasbeni urednik, sedaj v pokoju. "Z dobro glasbo ne postaneš nikoli zasičen," je ob koncu našinega pogovora še dejal.

Naj vam na tiho prišepnem, da se je vabilom na koncerte dobro odzvali, saj si tako napolnimo dušo ter razveselimo srce.

Tekst in foto Zdenka Mihelič

Župnija Sodražica vabi na blagoslov novih orgel

v nedeljo, 30. oktobra, ob 15. uri.

Slovesnost bo vodil slovenski metropolit in nadškof Alojz Uran.

Sprejem nadškofa ob 14. uri 30 na trgu v Sodražici.

PRVI KONCERTI NA NOVIH ORGLAH

31. oktober ob 18. uri
Francesco Finatti (Italija)

6. november ob 18. uri
Stanko Arnold - trobenta
Dalibor Miklavčič - orgle

13. november ob 17. uri
Tomaž Sevshek - orgle

Ta koncert bo posvečen spomenu rajnim, v katerih spomin ste darovali za orgle.

20. november ob 17. uri
predstavitev orgel
Dalibor Miklavčič

NONET VITRA IN LOGAŠKI OKTET SKUPAJ POLEPŠALA DAN

Na tokratni letni koncert so nas pevke Noneta Vitra povabile malo drugače. Vabile so nas, da nedeljski popoldanski sprehod 23. oktobra zaključimo ob pesmi v goričevski cerkvi Marijinega imena. Lepa nedelja je kar vabila na plano, v rdeče-rumeno-rjavo obarvani gozd, pesem pa je tisto dodatno sonce, ki vse ogreva. In prepustili so se mu to nedeljo mnogi, ki so prišli na koncert Noneta Vitra in Logaškega okteta.

Logaški oktet v tej sezoni zaokrožuje 35-letnico svojega delovanja, v tem času pa je veliko nastopal doma in v tujini, med drugim tudi v daljni Argentini in Moskvi. Posnel je več kaset, plošč in zgoščenek, sodeloval na raznih oddajah, najbolj pa so bili pevci veseli Zlatega žiga, ki so ga prejeli za svoj nastop na reviji izbranih oktetov v Brežicah. Na prav tak Zlat žig in pa predstavitev novitet slovenske skladateljice Blaženke Arničeve na Dunaju so ponosne tudi pevke Vitre, ki uspešno krmarijo svojo ladjo že 31 let. Med najlepšimi spomini so jim ostala šentjernejska srečanja oktetov, kjer so se leta 1981 spoznale tudi s tokratnimi nji-

hovimi gosti, Logaškim oktetom. In po dvakratnem gostovanju noneta v Logatcu, je oktet tokrat prvič nastopal v Ribnici. Program koncerta je bil domiselno postavljen, prepletanje njihovih nastopov in pesmi pa je nakazovalo, da so nitke njihovih prijateljstev močno prepletene in jih ne veže le ljubezen do petja. Koncert je odprl Nonet Vitra s štirimi skladbami Ave Maria različnih avtorjev, nadaljevali pa so pevci Logaškega okteta z Očče našem in La Montanaro, pa tudi Dve utvi in ljudska Tamkaj za goro nista bili od muh.

V tretjem delu so z ljudskimi in umetnimi pesmimi zopet nastopile pevke Vitre, barvno in glasovno usklajene 'pod taktirko' umetniške vodje Bernarde Kogovšek. V tem delu sta še posebej ostali v spominu ljudski pesmi 'Gorenjska dekleta' in 'Čiv, čiv, ona mi je rekla', kjer sta se menjavali solisti Metka Lesar in Ksenija Abramovič, ki je že

v prvem delu čudovito odpela Bach-Gounod-Leskovarjevo Ave Mario. Drugi nastop okteta se je začel z žalostno 'Zabučale gore', končal pa s hudomušno 'Sem zaljubljen bil'. Solisti pri oktetu so bili Andrej in Peter Grom ter Roman Meden. Koncert sta skupini zaključili skupaj. Združeni pevci in pevke so zapeli Pod jasnim soncem in Stoji hartec zahrajen. Prvo skladbo je dirigirala

Bernarda Kogovšek, drugo pa umetniški vodja Logaškega okteta Lovro Grom. "Lepota je tista, ki človeka razveseljuje," je že v začetku pozdravil vse poslušalce in nastopajoče ribniški župnik Anton Berčan. In zares čudovit koncert sončnega nedeljskega popoldne je polepšal dan in morda še ves naslednji teden prav vsakemu posebej.

Poslušala in fotografirala **Zdenka Mihelič**

Pogovor: Saša Merhar ŽIVLJENJE JE PREVEČ DRAGOCENO

Recite drogi "NE", kajti s tem rečete "DA" življenju in sreči!

Saša Merhar, 27 - letna univ. dipl. sociologinja dela v Portorožu v Svetovalni in informacijski pisarni za pomoč odvisnikom, staršem in svojcem na poti do ozdravitve. Zaposlena je na Škofijski Karitas Koper kot pripravnica, za eno leto, kjer dela z odvisniki in brezdomeci. Zahtevno delo, ki zahteva človeka z vsem svojim bitjem. V prostem času rada kolesari, igra odbojko na mivki, kitaro, poje, piše pesmi in včasih kakšno tudi uglasbi.

Tvoje delo ni prav običajno...

Delam z odvisniki in njihovimi starši v Svetovalni in informacijski pisarni za pomoč odvisnikom, ki se odločajo za zdravljenje v Don Pierinovi komuni Skupnost Srečanje. Delovno mesto je v Portorožu. En dan v tednu pa delam tudi v Sprejemališču za brezdomece v Bertokih. Od januarja do danes je spremenilo svoj način življenja 8 bivših brezdomecev, ki so živeli pod mostom v

Semedeli. Z našo pomočjo so prišli do dokumentov, sobice in dela, sedaj uspešno abstinirajo. In v program za pomoč odvisnikom se je vključilo 33 kandidatov. Od teh jih je 22 uspešno vstopilo v komunjo, drugi pa so še vedno v procesu obravnav, priprav in odločanja.

Ni običajno? Najbrž zaradi predsodkov, ki vladajo v družbi o odvisnikih. Vsi se jih izogibajo, gledajo čudno. Meni pa je to delo izziv. Od nekdaj so me zanimali ljudje, ki v družbi izstopajo, so malce drugačni in nikoli nisem imela problema, da se jim

približam.

Verjetno je kdaj tudi težko...

Večkrat ni lahko, ker to delo zahteva celega človeka, mene vso, ne samo "na pol". Trudim se, da bi se vsak odvisnik, starš, brezdomec, ki pride k meni na razgovor, čutil sprejetega in spoštovanega, takšen kot je. Skušam si vzeti čas zanje in jih obravnavati celostno, ne samo površinsko, na hitro. Ti ljudje so zelo ranjeni, občutljivi, željni tople besede, razumevanja in ljubezni.

Zakaj si se sploh odločila za tak poklic?

Že od nekdaj me veseli delo z ljudmi, ne glede na to, kakšne narodnosti, vere ali prepričanja so, kakšne probleme imajo. Vedno sem rada pomagala ljudem v stiski, ki sem jih srečevala v šoli, po ulicah Ljubljane, starejšim ljudem. Mislim, da sem ta čut podedovala od staršev, ki sta bila (in sta še) vedno odprta za druge. Zgledi vlečejo.

Imaš kako posebno zadoščenje ob delu?

Sreča, ki jo podarimo drugim, se vedno vrne v naše srce. Morda ne takoj in ne od človeka, ki smo mu jo namenili, morda prav od drugih ljudi, ob času, ko na to ne mislimo, a vedno se vrne. Veliko dam tem preizkušanim osebam, a veliko dajo tudi oni meni. Spoznanj in življenjskih modrosti. To, da je v življenju potrebno upati, vztrajati, pa če je še tako težko. In da če zares hočeš, lahko spremeniš samega sebe in s tem počasi spreminjaš tudi svet. Najbolj vesela sem, ko se kakšen odvisnik, brezdomec odloči za spremembo v načinu življenja. Videti odvisnika prvi dan, ko pride največkrat pod vplivom droge, in čez mesec, dva, ko vstopi v Skupnost - to je zame največja sreča. Vedno si rečem: "Se splača, pa čeprav se samo eden od stotih odloči za zdravljenje."

S čim si povrneš energijo?

Sprehod ob morju, ko se usedem na pomol in poslušam šumenje morja. To me zelo sprošča, mi da energije. Duha pa mi dvigne tudi kakšna knjiga z duhovnimi mislimi o upanju, ljubezni, pogumu, vztrajnosti. Ko sem "na tleh", največkrat vzamem kitaro in si zapojem kakšno duhovno pesem in to me dvigne.

Obstaja v tvojem življenju geslo, oz. poslanstvo, kateremu slediš?

Največkrat mi pride na misel stavek, ki sem ga nekoč prebrala v knjigi: "Vedno glej v sonce in tvoja senca bo za teboj". Trudim se, da bi v življenju uresničevala predvsem to geslo: Ne stori drugemu tistega, za kar ne želiš, da bi drugi storil tebi. In obratno: stori drugemu tisto, za kar želiš, da bi drugi storil tebi. Ni lahko to vedno uresničevati, velikokrat mi ne uspe, a kadar mi, sem srečna in mislim, da so tudi ljudje okoli mene.

Bi lahko na kratko opisala terapevtsko skupnost Skupnost Srečanje, kjer delaš?

Skupnost Srečanje je znana po svojih prizadevanjih za osvoboditev človeka od vsake zasvojenosti in za ponovno vključitev prej zasvojenih v polnopravno ter odgovorno življenje. Skupnosti niso psihiatrični sanatoriji, zapor ali bolnišnice, ampak šola življenja, predlog življenja v širšem pomenu, ki zajema celega človeka v prizadevanju, da bi se mu povrnilo osebnostno ravnotežje; so pot, da odvisnik ponovno najde samega sebe. Do danes je v Sloveniji 6 komun, ena za dekleta na Razborju, 5 za fante (Vreme pri Divači, Sv.Trojica pri Lenartu, Čadrg na Tolminkem, Kostanjevica pri Novi Gorici in Kobilje v Prekmurju).

Oris tvojega tvojega delovnega dne...

Moj delovni dan je zelo pester, veliko je terenskega dela. Nimam nekega fiksnega urnika kot npr. v tovarni za tekočim trakom. Delo je zelo dinamično. Obiski staršev odvisnikov na domu, urejanje dokumentov za odvisnika, ki se odloča za zdravljenje in nima staršev, prevoz k zdravniku, na zavod za zaposlovanje, kontaktiranje s centri za socialno delo, s sodišči. Priprave za predstavitve Skupnosti po šolah, mladinskih skupinah, na občinah, okrogle mize. Vsak dan so tudi telefonski pogovori, kličejo starši, odvisniki, potrebujejo informacije. Individualni in skupinski kolokviji z odvisniki, starši. Potem pa tudi veliko pisarniškega dela, računovodski posli, pisanje poročil na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, javljanje na razpise itd.

Ali bi se še vrnila delat v Ribnico?

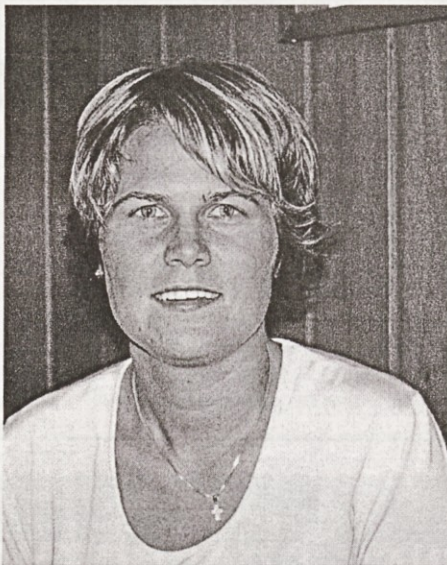
Morda kaj podobnega?

Zelo rada. To je moja tiha želja, saj se mi zdi, da je ta problem zelo navzoč. Menim, da so starši premalo obveščeni o tem, kaj droga sploh je, posebej na podeželju: kako pristopiti do otroka, ugotoviti, da je zasvojen. Veliko preventivnega dela bi bilo potrebno, predstaviti odvisnikom negativne strani droge, da "ubija" čustva, vrednote, ki so najpomembnejše za življenje.

Menim, da bi bilo nujno ustanoviti v Ribnici kakšno društvo za pomoč odvisnikom, kamor bi lahko prizadeti in starši prihajali po pomoč, nasvete, oporo vak dan, ne le dvakrat na mesec. To je premalo za človeka, ki je v stiski!

Kako vidiš problem odvisnikov?

Mladi so danes pogosto brez cilja, živijo iz dneva v dan. V odvisnost zapadejo, ker se ne soočijo s problemom, zato pobegnejo v svet omame. A s tem rešijo problem le za kratek čas, navidezno. Problem ostane. In tako vedno znova posegajo po drogi. Zmotno je mišljenje, da je treba mladost

uživati, da veljaš največ, če si upaš več kot drugi: da se napiješ, pokadiš "joint" in potem si frajer. To je le kratkoročno. Dolgoročno pa takšen način življenja mladega človeka ne pripelje daleč. Menim, da ni frajer tisti, ki reče "DA" drogi in jo proba, ker misli, da je drugače manj vreden od svojih "kolegov". Frajer je tisti, ki uspe reči "NE" in ne dela tako kot večina. Problem je v tem, da se mladi ne znajo odpovedovati. Preobilje vsega, denarja, materialnih dobrin, razvajenost pogosto vodijo v odvisnost.

Tvoje mnenje o tem, da ni bilo dovoljeno odprtje Skupnosti na Travnici gori?

To je zato, ker so ljudje nepoučeni o tem, kaj odvisnost je, kaj je Skupnost. TV komuni so fantje/dekleta, ki so že opravili detoksikacijo oz. razstrupitev, abstinirajo. Odprtje komune je za okolje pozitivna stvar, in ne nekaj slabega. Posebno sedaj, ko je zasvojenih čedalje več mladih. Komuna je kot "svetilnik", ki izžareva pozitivno energijo in privabi mnoge, da se odločijo za zdravljenje. Saj si vsak odvisnik želi, da bi zaživel prav, brez droge, a nima moči, da bi izstopil iz tega "peklenskega kroga". Za to, da vzdržujejo abstinenco, potrebujejo ob sebi oporo, tiste, ki imajo isti cilj, da ponovno zaživijo brez droge, spreminijo navade, se naučijo reda. Delajo na sebi, duhovno. Živijo kot družina, vsak ima svojo odgovornost, obveznosti, držijo se strogih pravil itd.

Se nameravaš tudi naprej ukvarjati s tem atiko in problematiko?

Da, saj menim, da so potrebe zelo velike in iz

dneva v dan naraščajo. Na žalost je v Sloveniji čedalje več zasvojenih in če bo enkrat zmanjkalo ljudi, da bi delali na tem področju, se naši družbi zelo slabo piše.

Si se morda kdaj zalotila v razmišljanju, kaj je krivo, da so mladi in družba običali na tako nezavidljivem mestu?

Mislim, da je problem, ker je družba vse bolj brez vrednot. Vrednote, kot so solidarnost, pravičnost, mir, prijateljstvo, ljubezen so iz družbe skoraj izginili. Materializem, informacijska tehnologija in potrošništvo so na pohodu. Čim več imeti, na hitro, brez dela. To je geslo današnje družbe. Mlad človek je izgubljen v vsem tem. Če nima zdrave družbe, kjer vrednote nekaj veljajo, lahko hitro zaide na slabo pot. Vsak mladostnik si želi prav teh vrednot: prijateljstva, razumevanja, prave ljubezni, kriči po tem, a nihče ga ne sliši. Zato se zateka v svet navidezne sreče, občutka blaženosti, ki mu vsaj za trenutek da tisto, česar nima.

Položiva mladim kako toplo besedo na srce?

To, da je življenje preveč dragoceno, da bi ga zapravili z nepremišljenimi dejanji. Samo eno življenje imamo, zato je pomembno, da ga dobro, pametno živimo. Potrebno se je znati odpovedati majhnim stvarim, da se znaš odpovedati večjim. Vedno se skušajte odločiti za dobro, pravo pot, v skladu z vrednotami, pa čeprav je težja in zahteva več truda, trme in vztrajnosti. A se splača, verjemite. Ukvarjajte se s športom, s stvarmi, ki jih radi počnete, razvijajte talente, igrajte, pojte, rišite, če imate te sposobnosti. Kajti življenje je lepo. Brez težav ne gre, to je dejstvo. Za dežjem vedno posije sonce, za žalostjo vedno pride veselje, zato nikdar ne obupajte, ampak vztrajajte. S problemom se soočite, če ga ne uspete rešiti sami, se obrnite po pomoč k staršem, prijateljem, učiteljem.

Mnogi se sprašujemo, kaj svetovati, če bi morda mladi radi poskusili nekaj novega, odklopljenega.. drogo?

Recite drogi "NE", kajti s tem rečete "DA" življenju, sreči!

*Pogovarjala sem se in fotografirala:
Zdenka Mihelič*

Spoštovani!

Umetniško društvo Župnijskega
pevskega zbora Ribnica

Vas vabi

na **LETNI KONCERT**,
ki bo v

**soboto, 29. oktobra
ob 19. uri**

**v župnijski cerkvi sv. papeža
Štefana v Ribnici.**

Zborovodja bo **Alojz Osvald**,
dolgoletni organist in zborovodja
župnijskega pevskega zbora Ribnica.

VABLJENI!

REŠETO

ZAHVALA

Ni te več z nami, za teboj je ostala globoka praznina. Praznina, ki je nič na tem svetu ne more zapolniti. Hvaležni smo ti za vsako minuto, ko si bila z nami in naše življenje polnila z optimizmom, ljubeznijo in s toplino.

Ob prezgodnji izgubi ljube mamice, stare mame, babice, sestre, tašče in tete

IVANKE POGAČNIK

z Brega pri Ribnici

se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih razumeli našo bolečino, nam izrekli sožalja, darovali cvetje in sveče ter jo še zadnjič spremili do njenega preranega groba.

Hvala gospe Veri Lavriv za besede slovesa, nonetu Vitra, gasilcem Dolenjih Lazov, Brega, Zapuž in Griča, nosilcem praporov ter godbenikom za zaigrane žalostinke.

Žalujoči: hčerka Andreja, sinova Janko in Branko

UPOKOJENCI OBVEŠČAJO

DU Ribnica vabi svoje člane na VESELO MARTINOVANJE,
ki bo v petek, 11.11. ob 12. uri, v gostišču PUGELJ v Ribnici.

Cena kosila in glasbe je 2.500 sit.

Prav tako vas vabimo na
ANDREJEV (MIKLAVŽEV) SEJEM
v soboto, 3.12. ob 7. uri, odhod izpred Ideala.

Cena kosila in prevoza je 4.000 sit.

Ker se že bliža novo leto, pripravljamo
VESELO NOVOLETNO SREČANJE
v gostišču Pugelj v Ribnici, in sicer v petek, 23.12. ob 12. uri.

Letošnje srečanje bo skupno z DI Ribnica.

Cena kosila in glasbe je 2.500 sit.

Vljudno vabljeni!
Prijava sprejemamo ob ponedeljkih od 9. do 11. ure na tel. 836 12 77, DU Ribnica ali tel. 836 12 91, Ela Keržan.

Prijavite se čimprej!

DU Ribnica - odbor

MED INVALIDI IN Z NJIMI

Društvo invalidov Ribnica je v poletnem času organiziralo tri kopalne izlete v Izolo. Vreme je bilo vedno lepo in vsi smo bili zelo zadovoljni. V jesenskem delu letnih programov je društvo organiziralo vsakoletno tradicionalno srečanje težkih in težje gibljivih invalidov, ki je bilo 17. septembra v gostilni "PRI KROPCU" na Mali Slevici. Bilo je prisrčno in veselo, saj se nekateri člani srečajo le enkrat letno. Lepa zahvala gre tudi lastniku g. Boštjanu in ostalemu strežnemu osebju, ki so nas že tretje leto lepo pogostili in bili nadvse uslužni.

Prvega oktobra je društvo organiziralo izlet v Prekmurje, in to na blagodejne zdravilne energijske točke ob Bukovniškem jezeru poleg Dobrovnika. V gozdni tišini okrog kapelice sv. Vida smo obiskali vseh 26 izmerjenih zdravilnih točk različnih vrednosti. V bližini smo si ogledali tudi zanimivo staro cerkev, ki so jo obnovili po Plečnikovem načrtu.

V Vržeju smo si ogledali tudi mlin na Muri, kjer smo si lahko kupili različne vrste moke. Zapeljali smo se tudi preko jeruzalemskih vinogradnih gor, kjer grozdje še lepo zori. Na poti domov smo se ustavili

še na Trojanah, čeprav smo se morali zapeljati z avtocesto, da smo poskusili tradicionalne krofe in se nato v večernih urah zadovoljni vrnili domov. Vreme je bilo cel dan sončno in toplo, kot bi ga naročili za nas, saj je bilo pred tem in po izletu vseskozi dež.

Društvo invalidov Ribnica vabi svoje člane na vsakoletno MARTINOVANJE, ki ga letos organiziramo na turistični kmetiji "Bajuk" pri Metliki. Tam smo bili tudi lani. Martinovanje bo v soboto, 5. novembra. Prijave sprejemamo do zasedbe avtobusa oziroma do 4. novembra.

Društvo bo organiziralo tudi tradicionalno novoletno srečanje v Gostišču Pugelj v Ribnici, v petek 23.12., ob 12. uri.

Vse informacije in prijave ter vplačila dobite v pisarni društva v uradnih urah, in sicer: vsak ponedeljek in petek od 9. do 11. ure oziroma po telefonu: 836-11-69.

Predsednik Alojzij Mihelič

RAZPORED POČITNIŠKIH KAPACITET ZA LETO 2006

(za Društvo invalidov Ribnica)

SIMONOV ZALIV št. apartmaja

14. 1. do 24. 1.	F / 17
4. 4. do 14. 4.	B / 12
14. 4. do 24. 4.	B / 12
3. 7. do 13. 7.	F / 18
1. 9. do 11. 9.	B / 12
2.11. do 12.11.	D / 1

TERME ČATEŽ št. apartmaja

23. 2. do 5. 3.	103
13. 6. do 23. 6.	125
12. 8. do 22. 8.	103
12.11. do 22.11.	171

TERME PTUJ št. apartmaja

1. 9. do 11.9.	G/04
----------------	------

RADENCI št.apartmaja

2. 8. do 12. 8.	I. nadstropje
-----------------	---------------

ŠMARJEŠKE TOPLICE

- od 5. 3. do 15. 3.
- samo zaposleni ali iskalci zaposlitve II. in III. kategorije in
 - I. kategorije, ki imajo dodatek za pomoč in postrežbo

DOBRNA št. apartmaja

9. 6. do 16. 6.
- samo za ženske s statusom invalida ali s priznano telesno okvaro (ginekološka obolenja, prsi)

RAZPIS RAZISKOVALNIH NALOG ZA RIBNIŠKE ŠTUDENTE

Miklova hiša s svojim delovanjem poskuša čim bolj predstavljati identiteto Ribnice in njene okolice. Svoje poslanstvo opravljamo in predstavljamo na različne načine, tudi z raziskovalnim delom. V letošnjem letu smo se odločili, da v naše raziskovalno delo pritegnemo tudi domače študente.

Raziskovalne naloge so razpisane za študente, ki imajo v šolskem letu 2005/2006 status rednega študenta ali pa pavzirajo z možnostjo dela preko študentskih napotnic ter imajo naslov stalnega prebivališča na območju občine Ribnica.

Razpisane teme:

- Ribniški podjetniki in podjetja/ obdobje druge polovice 19. in prve polovice 20. stoletja.
- Sezonsko delo v Nemčiji/ obdobje po letu 1945
- Ribniški biografski leksikon
- Ribniški semenj

Miklova hiša vam bo glede na temo, ki si jo boste izbrali, dodelila mentorja.

Način prijave:

Na naslov Miklova hiša, Škrabčev trg 21, 1310 Ribnica, pošljete dopis, ki vsebuje vaše podatke (ime in priimek, naslov, leto rojstva, tel. št., na kateri ste dosegli), smer študija in naslov raziskave, ki bi jo želeli prijaviti. V roku enega tedna po prejemu prijavi vas bomo obvestili o datumu sestanka z mentorjem.

Rok oddaje:

Naloge avtorji oddajo najpozneje do 31. avgusta 2006 ali pa kadarkoli med šolskim letom, v katerem je objavljen razpis.

Naloga:

Naloga mora obsegati 30 strani ali več. Pisava Times New Roman, velikost črk 12, presledek med vrsticami 1,5.

Postopek poteka v treh delih:

1. Prijava na razpisano temo.
2. Oddaja pisnega izdelka najpozneje do predpisanega datuma.
3. Predstavitve svoje raziskave v Miklovi hiši.

Izdelke bo pregledala in ocenila tričlanska komisija, ki bo imenovana glede na razpisano temo. Za svojo raziskovalno delo dobi študent

200.000,00 SIT nagrade

v enkratnem znesku po oddaji raziskave in potem, ko jo pregleda komisija.

ZA VSE MOREBITNE dodatne informacije v zvezi z razpisom pokličite na tel. št.: 835 03 70 ali 835 03 76.

Miklova hiša, **Vesna Horžen**, direktorica

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

SPOROČILO ZA JAVNOST

EVROPSKI DENAR ZA SLOVENSKE GOZDOVE

Priložnost za pridobitev finančnih sredstev, s katerimi lahko intenziviramo gospodarjenje z zasebnimi gozdovi.

Lastniki gozdov, njihova združenja in zakupniki zasebnih gozdov so povabljeni k oddaji vloge na razpis za pridobitev nepovratnih sredstev na podlagi Enotnega programskega dokumenta (EPD) za investicije v gozdove, ki je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije 7. 10. 2005. Razpisanih je skupno 836 milijonov tolarjev. Sofinancerja sta Republika Slovenija in Evropska unija, vsaka v deležu 50%. Vloga na razpis na predpisanem obrazcu mora biti oddana najpozneje do 22. novembra 2005 s priporočeno pošto

Odzvati se je treba zelo hitro.

pošiljko na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, 1000 Ljubljana. Vloge bodo odpirali sproti po vrstnem redu, kot so bile oddane s priporočeno pošto, obravnavane pa bodo do porabe sredstev. Na vseh 14 območnih enotah Zavoda za gozdove Slovenije bodo revirni gozdarji pomagali lastnikom gozdov, njihovim združenjem in zakupnikom, da se prijavijo na razpis in bodo vloge pravočasno poslane. V Sloveniji, ki je bogata z gozdovi, je velika potre-

ba po negovalnih sečnjah, predvsem redčenjih v mladih gozdovih v zasebni lasti. Poleg te potrebe tudi usmeritve za izrabo obnovljivih virov energije in stanje okolja kažejo, da je treba povečati rabo lesa in zato intenzivirati gospodarjenje z gozdovi. V zasebnih gozdovih, ki obsegajo več kot 70 % vseh gozdov v Sloveniji, realizacija gojitvenih in varstvenih del ne dosega načrtovane ravni. Eden od razlogov v preteklosti so bila tudi premajhna sredstva za investicije v gozdove iz proračuna Republike Slovenije. S članstvom Slovenije v EU so se ta sredstva na podlagi Enotnega programskega dokumenta EU v okviru ukrepov za investicije v gozdove povečala, kar predstavlja priložnost za intenziviranje gospodarjenja z zasebnimi gozdovi.

Zavod za gozdove Slovenije pripravlja vse potrebno in pričakuje, da se bodo lastniki zasebnih gozdov, združenja lastnikov zasebnih gozdov in zakupniki zasebnih gozdov takoj obrnili na njegove krajevne in območne enote ter se z njihovo pomočjo pravočasno in pravilno prijavili na razpis.

Kontaktna oseba:

Jošt Jakša, tel.: 041 695 - 541

OBVESTILO

OBMOČNA OBRTNA ZBORNICA RIBNICA

SEKCIJA AVTOREMONTNIH DEJAVNOSTI

Sekcija avtoremontnih dejavnosti-vulkanizerji pri OOO Ribnica in Kočevje se je sestala 4. oktobra. Obravnavali so aktualne teme s področja vulkanizerske stroke. Želja prisotnih je bila, da za lažje odločanje pri izboru izvajalca teh storitev seznanijo občane, uporabnike z izhodiščnimi cenami storitev.

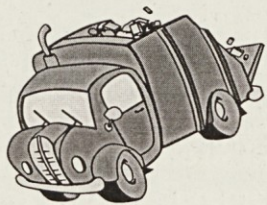
Vulkanizerji dodajajo tudi pomembno opozorilo občanom, da pnevmatike nabavljate in montirate pri legalnih ponudnikih, ker je na trgu tudi ilegalna ponudba vprašljivih pnevmatik in storitev, saj po vrhu vsega uporabnik nima nobene garancije.

Zavedati se je treba, da je dobra in pravilno montirana pnevmatika praktično prvi pogoj za varno vožnjo.

Cene veljajo za 1 kos in stopijo v veljavo z 10. 10. 2005.

Navajamo cene nekaterih najpogostejših storitev:

- menjava pnevmatik na železnem platišču **700,00 SIT**
- menjava pnevmatik na alu. platišču 10-15" **800,00 SIT**
- menjava pnevmatik na terenskem/dostavnem vozilu **1.000,00 SIT**
- menjava + uravnatež. pnevmatik na žel. pl. **1.500,00 SIT**
- menjava + uravnatež. pnevmatik na alu. pl. 10-15" **1.750,00 SIT**
- uravnateženje kolesa za dostavno/terensko vozilo **1.000,00 SIT**
- sprejem odpadnih gum - osebna vozila **400,00 SIT**

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE
KOMUNALA RIBNICA d.o.o.

OBVESTILO ZA JAVNOST

Na osnovi Pravilnika o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest (Ur. list RS, št. 62/98) mora Javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o. za celotno območje občine zagotoviti:

- pluzenje na odrejenih delih cest ali javnih površin, ko zapade 15 cm visok sneg,
- pravočasno posipavanje vozišč v času poledice,
- odstranjevanje snega in poledenele površine na odstavni pasovih in izogibalščih,
- izvajati druga dela in naloge, ki so potrebni za zagotovitev varne uporabe cest udeležencem v prometu.

Storitve bodo opravljali od nas pooblašteni kooperanti.

Vso škodo na objektih in ograjah ob cesti, ki bi nastala ob izvajanju zimske službe, krijejo pooblašteni kooperanti sami iz naslova zavarovalne police.

JKP Komunala Ribnica d.o.o. bo sprejemala vse reklamacije o nepravilnostih ter poškodbah, ki bi nastale v času zimskega vzdrževanja na telefon:

- Janez Pajnič 041/ 725-958
- Dežurna služba 041/ 903-109

JKP Komunala Ribnica d.o.o.

Naslednja številka

Rešeta izide

28. novembra.

Gradivo oddajte do

15. novembra.

GASILNIKI ZA VEČJO VARNOST LJUDI

V septembrski številki Rešeta v rednem poročilu PGD Ribnica beremo o neustreznosti protipožarne opreme v blokih. Po navedbah g. Viranta so gasilniki in hidranti v okras in napoto ter nepregledani.

Z njegovo navedbo se v celoti strinjamo in morda ne bi bilo napak, če se v mesecu oktobru, mesecu požarne varnosti, dotaknemo vprašanja o gasilnikih.

Večini ljudi gasilnik predstavlja nepotreben in nepomemben nakup, ki je pogojen s pravilnikom o namestitvi ročnih prenosnih gasilnikov v večstanovanjskih objektih. Torej pravi nebodigatreba.

Razlog za tako razmišljanje leži v prepričanju, češ, meni se kaj takega že ne more pripetiti, in v mislih, da je koristnejše nekaj tisočakov porabiti v kakršne koli druge namene.

Pa je res tako? Spomnimo se požarov na Knafeljevem in Prijateljovem trgu, v Goriči vasi...

Namen gasilnikov

Gasilniki so namenjeni gašenju začetnih požarov, uporabniki pa so večinoma laiki oziroma ljudje, ki se z ognjenimi zublji ne srečujejo pogosto. Začetni požar je požar, ki ga lahko pogasimo z uporabo priročnih sredstev in pri tem ne ogrozimo svojega ali tujega življenja.

V večstanovanjskih objektih je pravilnik o namestitvi ročnih prenosnih gasilnikov predvideval namestitev po en gasilnik na etažo ali gasilnik v vsaki drugi etaži in hidrant v vsaki drugi etaži.

Najpogostejša mesta požarov v stanovanjih so: kuhinja, dnevna soba (oziroma soba, v kateri so električne naprave - TV...).

Nastanek požara v kuhinji najpogostejše povzroči vžig olja oziroma hrane na štedilniku. Najpogostejša napaka, ki jo po navadi naredimo, je, da olje poskušamo pogasiti s kozarcem vode. Napaka!

Pri neposrednem stiku vode in pregretega olja pride do trganja vodne površine, kar privede do vrste majhnih eksplozij. Posledica le-teh je povečanje plamena do 100 - krat!

Če smo prisebni, uporabimo gasilnik, a se precej pogosto dogaja, da ga zaradi nepoznavanja napačno aktiviramo ali pa ta zaradi zane-marjanja rednega servisa ne deluje.

Vrste gasilnikov in njihova pravilna uporaba

V osnovi poznamo tri vrste gasilnikov: gasilnik na stalni tlak, gasilnik na ampulo in gasilnik s plinom.

Večina gasilnikov, nameščenih po naših zgradbah, je starejšega datuma in sodi med gasilnike z ampulo. Le-ti imajo v jeklenki ločeno sredstvo za gašenje (prah) in posebno jeklenko s potisnim plinom. Naloga potisnega plina je iztisniti vsebino gasilnika preko ročni-

ka oziroma cevi na prosto. Postopek aktiviranja takega gasilnika je: po odstranitvi varovalke najprej pritisniti ročico, s čimer prebijemo jeklenko s potisnim plinom, popustiti ročico, da nam potisni plin ne uhaja na prosto, preden se ne premeša z gasilnim sredstvom (prahom), ter na koncu ponovno pritisniti ročico, da iz gasilnika začne pršeti gasilno sredstvo.

Kadar naletimo na tak gasilnik, je najpogostejša napaka, da v naglici, ko skušamo pogasiti požar, ne počakamo, da se dokonča postopek aktiviranja, prehitro ponovno stiskamo ročico, kar povzroči neučinkovitost ali celo onesposobitev gasilnika.

Gasilniki pod stalnim tlakom v jeklenki nimajo posebnih jeklenk. Prednost takih gasilnikov je, da so aktivirani v trenutku, ko pritisnemo ročico, saj ne potrebujemo vmesnega časa, da se potisni plin razporedi po posodi. Z gašenjem lahko pričnemo takoj.

Enako kot gasilniki pod stalnim tlakom delujejo tudi gasilniki s plini.

Gasilnik, ki je v vašem hodniku, je lahko v redu, lahko pa je tudi pokvarjen. Zakon nalaga, da je potrebno gasilnike vsakoletno pregledovati. To izvaja serviser gasilnikov, ki ima državno koncesijo za opravljanje svoje dejavnosti, od proizvajalca gasilnikov pa certifikat o usposobljenosti serviserjev za izvajanje te dejavnosti za posamezni tip gasilnika.

Ali je dovolj gasilnikov v hodnikih?

V hodnikih oziroma večstanovanjskih stavbah je nameščeno minimalno število gasilnikov. Minimalno število je predpisano na podlagi ocene požarne nevarnosti, ki v posameznem poslopju lahko nastane. Minimalno število pa ne zagotavlja pogasitve začetnega požara.

Nič ni narobe, če si v stanovanju omislite dodatni gasilnik ali gasilno sredstvo, s katerim si boste lahko pomagali, če bi že prišlo do neželene požara. Gasilnike in gasilna sredstva lahko dobite že v količini od pol kilograma naprej, tako da niso ne predragi niti ne kazijo vašega stanovanja.

Ob nakupu gasilnika se posvetujte o njegovem namenu, kako se aktivira in o načinu gašenja. Kasneje te napotke prenesite na ostale člane vaše družine, da bodo znali rokovati z aparatom. Le na tak način si boste zagotovili večjo varnost svojega premoženja, preden bi potrebovali pomoč gasilcev.

Vse informacije o gasilnikih lahko dobite v domačem podjetju Itp, ki gasilnike proizvaja že vrsto let, v skladu z najzahtevnejšimi evropskimi standardi.

Kaj pa stanovanjske hiše?
Te pa ne gorijo?

Sergej Lavriv
ITPP d.d.

Program vavčerskega svetovanja (izvaja JAPTI) javna agencija za podjetništvo in tuje investicije in je sofinanciran iz sredstev strukturne politike, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in Zavoda RS za zaposlovanje: možnost sofinanciranja svetovalnih storitev do višine 1.000.000 SIT. Preko programa vavčerskega svetovanja vam npr. v podjetniškem centru Ribnica pomagamo tudi pri prijavi na spodaj navedene in druge razpise (pomoč pri prijavi na razpis, pomoč pri izdelavi poslovnega načrta...).

Javni razpis za odobritev posrednih dolgoročnih investicijskih kreditov (2.250 mio SIT) s subvencijami (270 mio SIT) v 2005, U. l. RS št. 30-31. Investicija do 90 mio SIT, euribor+1,8%, subvencija do 12% od glavnice. Rok za prijavo je odprt do objave razpisa do skupne odobritve sredstev, do vključno 10.11.05. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2540>. Oba gornja razpisa: Za mala in srednja podjetja razpisuje Slovenski podjetniški sklad z bankami.

Javni razpis za kreditiranje okoljskih naložb 34PO05A, U. list RS, št. 15-16/05, st.134. Sredstva: 5 milijard SIT. Krediti so namenjeni lokalnim skupnostim, gospodarskim družbam in drugim pravnim osebam ter samostojnim podjetnikom za naložbe oziroma zaključene faze naložb. Razpis je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma najkasneje do 30.12.2005. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2394>.

Javni poziv delodajalcem za izvedbo programa usposabljanja na delovnem mestu za obdobje 2005 - 2007, Kontakt: www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/JavniRazpisi/10-07-05/SeznamKontaktiranihOseb.htm. Predmet poziva je zbiranje predlogov programov za izvedbo usposabljanja brezposelnih oseb na delovnem mestu. Usposabljanje na delovnem mestu traja od enega do šestih mesecev. Poziv je odprt od objave do porabe sredstev. Podrobnosti: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2911>.

Najava javnega razpisa za pridobitev sredstev ERDF: spodbujanje razvoja inovacijskega okolja, U. l. RS, št. 71-72/05. Kontakt: infoerdf1.mg@gov.si, <http://www.mg-rs.si/>. Namen razpisa je razvoj tehnoloških parkov, ki bodo zagotovili ugodnejše prostorske in teh. pogoje za delovanje podjetij v zgodnjih fazah razvoja ter izvajali storitve za začetno delovanje teh pod ugodnejšimi pogoji. Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. Razpis bo v U. l. RS predvidoma objavljen v septembru. Podrobnosti: www.pcmg.si/index.php?id=3017.

Javni razpis za usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi usposabljanja za invalide, Uradni list RS, št. 79/2005. Kontakt: dominik.presen@ess.gov.si. Predmet javnega razpisa je izbor izvajalcev usposabljanja na delovnem mestu in integriranih programov usposabljanja za invalide. Razpisnik: Zavod RS za zaposlovanje. Rok: 20.1.06. Podrobnosti: <http://www.pcmg.si/index.php?id=3115>.

Javni razpis za dodeljevanje posojilnih sred-

stev, namenjenih za namen "B" - spodbujanje razvoja turističnih destinacij - financiranje turistične infrastrukture in namen "C" - prenovo, modernizacijo ter izgradnjo javne in komunalne infrastrukture v okviru poslovnih con. U. l. RS, št. 82/05. Kontakt: razpisnik: Javni sklad RS za regionalni razvoj..., Ribnica, Katja Zgonc, tel.: 01/836 19 53, e-pošta: katja.zgonc@rdf-sklad.si. Predmet razpisa je dodeljevanje ugodnih posojil za: "B" - (gostinske nastanitvene zmogljivosti 3* in več, mladinska prenočišča, izrabo termalnih in zdravilnih vod za razvoj turizma (bazeni), kongresne centre, izgradnjo in prenovo žičniških naprav in umetno zasneževanje v centrih nacionalnega in regionalnega pomena, igrišča za golf (kot manjkajoča dopolnilna dejavnost v večjih turističnih centrih, namenjenih pretežno turistom). "C" - prenova, modernizacija ter izgradnja javne in komunalne infrastrukture v okviru poslovnih con. Razpis je odprt do porabe sredstev oz. najkasneje do 15.3.06. Podrobnosti: <http://www.pcmg.si/index.php?id=3146>.

Objava o podaljšanju javnega razpisa za dodeljevanje sredstev za spodbujanje naložb v sisteme daljinskega ogrevanja na lesno biomaso v obdobju 2003-2005, projekt GEF (U. l. RS, št. 87/05). Kontakt: damir.stanivic@gov.si ali lojze.subic@gov.si. Ministrstvo za okolje in prostor podaljšuje veljavnost javnega razpisa, ki je bil objavljen 6.6.03, podaljšani pa 18.2.05 (U. l. RS, št. 16/2005). Razpis je odprt do porabe sredstev oziroma najkasneje do 30. 6. 2006. Podrobnosti: www.pcmg.si/index.php?id=1219.

Vsi spodnji razpisi: Objavljeno: Uradni list RS, št. 89/2005. Razpisnik in kontakt: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, Lj. EDP = Enotni programski dokument 2004-2006.

Javni razpis za sofinanciranje programov akcij informiranja in promocije kmetijskih proizvodov na notranjem trgu EU. Kontaktna oseba: Štefka Videčnik, T: 01 478 93 57, E: stefka.videcnik@gov.si (vsak delavnik med 9. in 15. uro). Namen ukrepa kmetijske politike je finančno podpreti upravičence pri akcijah informiranja in promocije kmetijskih proizvodov s ciljem povečanja ugleda kmetijskih proizvodov porekla EU, še posebej glede kakovosti, hranilne vrednosti in varnosti kmetijskih proizvodov in živil ter načinov njihove proizvodnje. Rok: 30.11.2005. Podrobnosti: Spletna stran JAPTI <http://www.pcmg.si/index.php?id=3265>.

Javni razpis za izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz EPD za leto 2006, E: aktrp@gov.si, T: 01 58 077 32 (v ponedeljek, sredo in petek od 9-12. ure, v sredo tudi od 14-16. ure). Predmet sofinanciranja so investicije, ki zadevajo predelavo in trženje proizvodov, primernih za človeško prehrano in prehrano živali, ki jih opredeljuje Aneks I k Pogodbi 1... in spadajo v naslednje sektorje: meso, mleko, žita in druge rastline, ki se uporabljajo v mlinski industriji, vino, sadje, zelenjava, krompir, rastlinsko olje, jajca, med in hrana za živali. To so investicije: - v izgradnjo ali obnovo nepremičnin za namenom izboljšati predelavo in trženje kmetijskih proizvodov; - v nakup novih

strojev in opreme, vključno z računalniško programsko opremo. Rok: 7.11.2005. Podrobnosti: Spletna stran JAPTI <http://www.pcmg.si/index.php?id=3267>.

Javni razpis za ukrep Naložbe v kmetijska gospodarstva iz EPD za leto 2006, Kontakt: Seznam INFO točk je objavljen na spletni strani www.pcmg.si/index.php?id=3268. Predmet podpore so sredstva za naložbe kmetijskih gospodarstev v lastno primarno pridelavo kmetijskih proizvodov, ki so primerni za prehrano ljudi in živali, vključno s proizvodnjo semenskega materiala, ki jih opredeljuje Aneks I., in spadajo v naslednje sektorje kmetijske pridelave: mleko, meso, jajca, med, poljščine, vino, sadje in zelenjava, hmelj, okrasne rastline in grmovnice, semena in ostali semenski material. V primeru skupne naložbe se kot lastna primarna pridelava šteje tudi primarna pridelava pridelovalcev v okviru registriranih združenj kmetijskih gospodarstev in v skladu z ostalimi pogoji razpisa. Rok: 7.11.2005. Podrobnosti: JAPTI www.pcmg.si/index.php?id=3268.

Javni razpis za ukrep Investicije v gozdove za izboljšanje gospodarske in ekološke vrednosti gozdov iz EPD za leto 2006. Kontakt: Vse informacije v zvezi z javnim razpisom je mogoče dobiti na spletni strani www.pcmg.si/index.php?id=3269. Predmet podpore je sofinanciranje: - priprava tal, stroški sajenja in/ali setve ter gnojenja z namenom obnove gozdov, - priprava sestoja in/ali priprava tal za naravno obnovo gozdov, - obžetev, redčenje in odstranjevanje nezaželenih osebkov z namenom nege mlajših razvojnih faz gozda, - postavitev ograj in kemična zaščita mladovja pred objedanjem ali poškodbami po divjadi, - priprava tal, stroški sajenja in setve ter gnojenja z namenom snovanja in vzdrževanja grmišč in pasišč v gozdovih za prostoživeče živali, - postavitev gnezdnice, - odstranitev drevja z namenom ohranitve habitatov ogroženih vrst. Rok za oddajo prijave: 22.11.2005. Podrobnosti: Spletna stran JAPTI <http://www.pcmg.si/index.php?id=3269>.

Javni razpis za ustanavljanje in vzdrževanje shem kakovosti za posebne kmetijske pridelke oziroma živila iz EPD za leto 2006. Kontakt: Dodatne informacije na www.pcmg.si/index.php?id=3270. Predmet podpore so: 1. Priprava dokumentacije za registracijo in certificiranje posebnih kmetijskih pridelkov in živil z dodano višjo kakovostjo (geografsko poreklo, geografska označba, tradicionalni ugled); 2. Certificiranje, ki se izvaja za zagotavljanje skladnosti geografskih poimenovanj in certifikatov posebnega značaja, katerih aktivnosti izvajajo pristojni upravni organi ali neodvisne organizacije, ki so odgovorne za nadzor in kontrolo uporabe nazivov porekla ali znakov kakovosti; 3. Ustanavljanje novih skupin proizvajalcev, ki se vključujejo v sheme kakovosti za geografska poimenovanja ali certifikate posebnega značaja; 4. Uvajanje programov zagotavljanja kakovosti 5. Predhodne študije v mejah ustanavljanja shem kakovosti, ki bodo pokazale povpraševanje po posebnih kmetijskih pridelkih in živilih ter bodo zagotovile potrebne informacije za potencialne vlagatelje. Rok: 7.11.2005. Podrobnosti: Spletna stran JAPTI <http://www.pcmg.si/index.php?id=3270>

Pokličite in si
rešerajte pnevmatike!

Vabimo Vas, k nakupu
zimskih pnevmatik in ostale
obvezne zimske opreme.
Da boste na cesti brez skrbi...

Pridite
na jesenski pregled vozila...
Naj bo vaš jekleni konjiček
v dobri formi pred zimo.

Če pa ga še nimate imamo
mi gotovo enega za vas.
Novega Opla ali
dobro rabljeno vozilo,
lahko na gotovino ali
pa na kredit in leasing.

SREČNO VOŽNJO!

Avtohiša Zalar

Vaš pooblaščen prodajalec in serviser za vozila Opel.
www.avtohis-a-zalar.si

01 788 19 99
01 788 19 98
041 611 920
031 331 920
031 331 919

Opel Corsa Cosmo 1.2 16v

5 vrat, kovinska barva

ABS zavorni sistem,

klimatska naprava,

el. pomik prednjih stekel,

el. in greta ogledala,

daljinsko centralno zaklepanje,

prednji meglenki,

radio CD in Mp3 z upravljanjem na volanu,

ALU platišča,

usnejn volanski obroč

nastavljiv volan,

nastavljiv sedež po višini,

voznikova in sovoznikova zr. blazina

deliliva zadnja klop,

plastična zaščita pragov,

bočne letve v barvi vozila,

trojni info zaslon...

*Cena velja, za vozila iz zaloge, v primeru nakupa po sistemu "stara za novo" in "akcijski leasing".

2,294.000 sit*

**HUDO DOBRA CENA
ZA HUDO DOBER AVTO!**

BARVE MIX d.o.o.

ULICA TALCEV 28, RADIZEL, 2312 OREHOVA VAS
TEL/FAX: 02/605-6001, gsm: 070/409-525

IZVAJAMO:

- ☒ IZDELAVA VSEH VRST FASAD
- ☒ SANACIJA FASAD
- ☒ BARVANJE LESA (napušči, vrata, balkoni...)
- ☒ ANTIKOROZIJSKA ZAŠČITA
- ☒ STROJNI OMETI
- ☒ MONTAŽA MAVČNIH PLOŠČ

**DELO OPRAVLJAMO PO CELI SLOVENIJI.
ZAGOTAVLJAMO STROKOVNO IN KAKOVOSTNO IZVEDBO DEL.
ZA OPRAVLJENO DELO DAJEMO GARANCIJO**

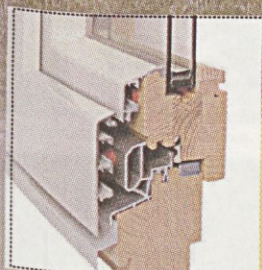
**inles® OKNA
VRATA**

VRHUNSKA KAKOVOST

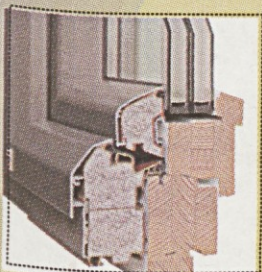
- lesena okna in vrata
- les/ aluminij okna in vrata
- pvc okna in vrata
- aluminij okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- polkna, rolete, komarniki
- Svetovanje - izmera - montaža - servis
- brezplačen prevoz do 100 km
- 5% gotovinski popust

INLES d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica
www.inles.si, e-mail: info@inles.si

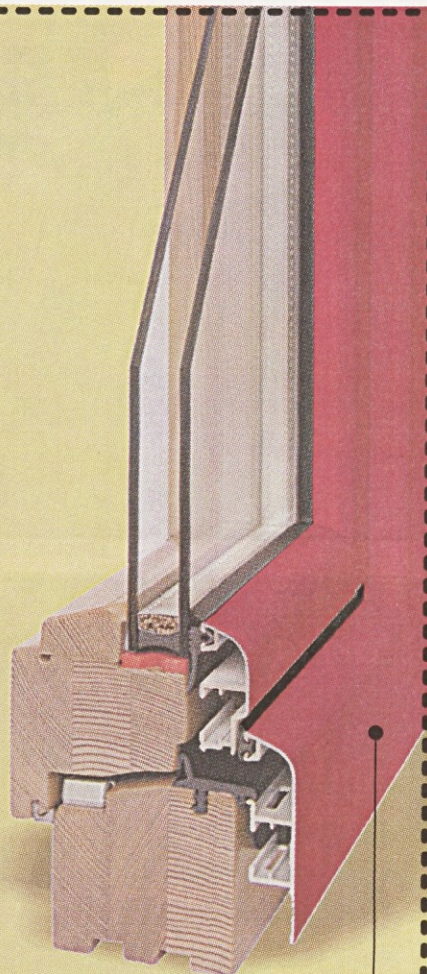
Maloprodaja Ribnica, tel.: 01 8377 162, fax: 01 8377 331

Leseno okno Plus

Nizkoenergijsko les-aluminij okno

Les-aluminij SOFT okno

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša, 14x12 m, zgraj. 1932, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani 22,6 mio SIT (94.000 EUR).

- LOŠKI POTOK, Gora-Krži - Stanovanjska stavba 11x12 m, zgraj. 1980, III. grad. faza z gospodarskim poslopijem in travnikom v skupni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.

- SODRAŽICA - center, starejša stan hiša z poslovnim prostorom 37 m² - trgovina, 10x11 m, zgraj. 1930 in gospodarskim poslopijem, 10x22 m, vel par 608 m², zemlj. 162 m², klas. ogrevanje, el., voda, cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gosp. poslopije pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.

STANOVANJA:

- NOVO V RIBNICI: več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vselitve približno 4 mes.

- RIBNICA - center, dvosobno, 59,51 m², IV. nadstropje, zgrajeno 1979, kompletno opremljeno, CK, tel, KT, cena 12,6 mio SIT.

- RIBNICA - center, dvosobno, 57,10 m², v 3. nadstropju, zgrajeno 1978, kompletno opremljeno, vpisano v ZK, CK, KT, tel. cena 12,4 mio SIT.

- LJUBLJANA - Zaloška, garsonjera 28,78 m², zgrajena I 1973, I nadstropje, KT, CK, oddan predlog za vpis v ZK, vseljivo takoj, cena 16,8 mio SIT ali 69.854 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- KOČEVJE - industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14x12 m, zgraj. 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo mirno dejavnost, 14 park. mest, vsa infra struktura cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

- KOČEVJE - center, obnovljen poslovni prostor v izmeri ca 120 m², pisarne v prvem nadstropju, delno opremljene, zgrajene pred letom 1967, takoj vseljive, cena 21 mio SIT ali 87.500 EUR.

- KOČEVJE - industrijska cona, novejši poslovni prostor, velikost 104,44

m², zgrajeno 1996, urejena dok., III. gradbena faza, cena 18 mio SIT ali 75.000 EUR.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - ORTNEK gradbena parcela, velikost 1.158 m², z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.600,00 SIT ali 20 EUR.

- RIBNICA - Goriča vas, delno gradbena, delno kmetijska (ca 220 m²), parcela v izmeri 2.023 m², cena za m² je 3.968,00 SIT ali 16,50 EUR.

- GROSUPLJE - Čušperk, gradbena parcela v izmeri 983 m², na zanimivi lokaciji, sončna lega, voda na parceli, elektrika v bližini, cena za m² 9.600 SIT ali 40 EUR.

- RIBNICA - Valika Poljana, gradbena parcela na lepi lokaciji, vel. 1457 m², cena 3,6 mio SIT ali 15.000 EUR.

KMETIJSKE PARCELE:

- RIBNICA - Dane, pašnik 1667 m², travnik 3.416 m², in travnik 1355 m², (lahko je tudi gozd) cena za m² 298 SIT.

VIKENDI:

- OSILNICA - Padovo, kmetijo primerno za vikend- stan. hiša 6x7 m, zgraj. 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri cca 8,5 ha. Cena 8,7 mio SIT ali 36.000 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, tri lepo urejene pisarne z uporabnim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj cena najema po dogovoru.

- KOČEVJE - dve pisarni, opremljeni, varovani, v pritličju, vel. cca 63 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dov. Cena najema po dogovoru.

- KOČEVJE - center, obnovljeni poslovni prostor v izmeri cca 120 m² - pisarne v 1 nadstropju, delno opremljene, zgrajene pred letom 67, takoj vseljive, cena 21.000.000,00 SIT ali 87.500 EUR.

KUPIMO:

STANOVANJA:

- LJUBLJANA - Kodeljevo, Prule, kupimo dve garsonjeri do 20 m², I. ali II. nadstropje in dve dvosobni stanovanji do 60 m², gotovinsko plačilo, od 13,2 mio SIT do 24,5 mio SIT, vseljivo v štirih mesecih.

UREDIMO VAM VSO DOKUMENTACIJO, SVETUJEMO IN SE ZA VAS STROKOVNO IN SRČNO POTRUDIMO PRI PRODAJI IN NAKUPU VAŠIH NEPREMIČNIN, POKLIČITE NAS IN NAM ZAUPAJTE VAŠE ŽELJE

NOVA OTROŠKA TRGOVINA V RIBNICI!

Na Škrabčevem trgu 35 od pon. do pet. od 8. do 12. in od 16. do 19. ure
vas pričakujemo: ob sobotah od 8. do 12. ure.

V trgovini z otroškim programom vam ponujamo:

Tekstil za starost od 0 do 12 let

(MIKADO, KATJA & ALEN, KRIS, LENY, BONUTTI, VENERE...)

Pripomočke in opremo

(AVENT, NUK, NUBY)

Igrae za vse starosti

(BRUDER, NIKKO, LEGO, BARBIE, FISHER, PRICE, TOMY)

OD SREDINE NOVEMBRA
TRGOVINA ODPRTA NON-STOP!

VSE ZA LEP
OTROŠKI NASMEH...

INTERALTA® PVC OKNA IN VRATA

PE Ribnica:
Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924

Ljubljana:
Interalta d.o.o., Ljubljana
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

ELSTAR

Stare Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

SERVIS Garažna in industrijska
avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

OPTIKA ANITA

Anita Hočvar s.p.
Majnikova 1, Ribnica
Tel.: 83 61 128
V ZDRAVSTVENEM
DOMU RIBNICA
Delovni čas:
vsak dan od 8. do 12.
od 16. do 18. ure
sobota od 9. do 12. ure

Očala na recept tudi brez doplačila

blesk2

Tone Pogorelec

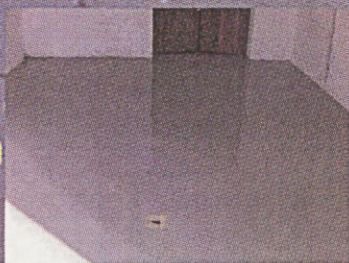
Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in
slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

Pan-Stan Pangerc k.d.

- ▶ Izdelamo vam epoksidne tlake za kleti, garaže, skladišča..., v različnih barvah.
- ▶ Izvajamo tudi hidroizolacije ravnih streh, jaškov, novih greznic, teras...
- ▶ Saniramo kletne, garažne prostore (tudi prot udu vode)
- ▶ Beljenje prostorov, polaganje keramike in kuilr plasta

Kopitarjev trg 3, 1217 Vodice
Nahajamo se v okolici Velikih Lašč
Tel.: 01/787-30-80
GSM: 041-334-809

INS SAT - antenski sistemi
Peter Kočvar s.p. Merharjeva 2, Ribnica, GSM: 041 761-769

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas: vsak dan od 9h do 19h, sobota zaprto

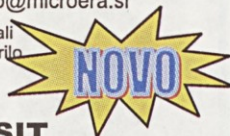
MOBITEL & debitel
zastopstvo

SERVIS GSM / UMTS

MicroERA Jože Šilc s.p.
Merharjeva 3 (Poleg INLES-a)
1310 Ribnica
Tel.: 01/8373 116 FAX: 8373 117
GSM: 051/ 358 762
E-mail: info@microera.si

Pri sklenitvi nove naročnine MOBITEL ali pri selitvi NMT/GSM vas čaka lepo darilo ter popust 20% na dodatno opremo!

AKCIJA: 1 + 1 SIT
Zastopstvo za MODRI ADSL!

novi akcijski aparati na zalogi!

Imejte tudi vi ADSL internet
BREZ ISDN 7.200 SIT/mesec

Www.microera.si

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas
Tel.: 01 8364-533
GSM: 041 712 103

GOSTINSTVO - TURIZEM
PUGELJ

Aljaž Pugalj s.p.
Lepouče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA DRUŽINSKA SREČANJA

- ZAKLJUČENE DRUŽBE

- CATERING (DOSTAVA HRANE NA DOM) ...

Al Pacino, Kylie Minogue, Tom Cruise, Madonna, Dustin Hoffman, Asterix, Napoleon Bonaparte, Bruce Lee, Frank Sinatra, Danny De Vito, Marilyn Monroe, Maradona, Woody Allen, Shakespeare, Mahatma Ghandi, Charlie Chaplin, Prince, Michael J. Fox, Volkswagen Fox.

Novi Fox. Mali veliki frajer.

Že od 1.820.000 SIT.

Za moderne. Zabavne. Za mlade po srcu. Za tiste, ki radi pritegnejo poglede. Za aktivne in prilagodljive. Trendovske. Za tiste, ki zahtevajo od avtomobila kakovost, varnost in zanesljivost, a nočejo, da se to pozna na njihovem bančnem računu. Novi Volkswagen Fox je kot nalašč za vse ljudi z okusom. Bodite med njimi!

Iz ljubezni do avtomobila

VOZILA NA ZALOGI

- VW Polo Comfortline 1,2 47kw, 1,4 55 kw, klima climatic, daljinsko centralno zaklepanje, el.pomik prednjih stekel, ABS, meglenke, radio beta
- VW NOVI Polo Comfortline 1,2 47kw, 1,4 55kw, 1,4 TDI 70kw
- VW Golf Trendline "Champion" 1,9 TDI 66kw-90km, pet vrat, kovinska barva, klima "climatronic", stikalo za dnevne luči, zasilno rezervno kolo
- VW Golf Trendline 1,9 TDI 77kw, 1,6 75kw
- VW Golf Plus Trendline 1,9 TDI 77kw, zasilno rezervno kolo, stikalo za dnevne luči, klima "climatronic", el.paket, naslon za roke
- VW Bora 1,9TDI 74kw, tehnik paket, avtomatska klima, paket el.
- VW Passat var. Trendline 1,9 TDI 96kw, exclusive, stikalo za dnevne luči, klima "climatronic"
- VW NOVA Jetta Trendline 1,9 77kw, avtomatska klima
- VW NOVI Fox 1,2 40kw, 1,4 55kw
- VW NOVI Passat lim. Sporline 1,9 TDI 77kw-105km, radio RCD 300+, krom letve, tempomat, parkirni sistem, naslon za roko
- VW NOVI Passat var. Comfortline 2,0 TDI 103kw, meglenke, pritrilni sistem v prtljajniku, večfunkcijski prikazovalnik, radio RCD 300 plus
- VW Touran Trendline 1,9 TDI 77kw
- VW Sharan Trendline Family 1,9 TDI 96kw

PREDSTAVITVENA VOZILA

- VW Golf Plus Trendline 1,9 TDI 77kw, stikalo za dnevne luči, klima "climatronic", el.paket, naslon za roke, usnjen volan, paket luči in vidljivost
- VW Touran Trendline 1,9 TDI 77kw, klima "climatronic"
- VW NOVI Passat var. Sportline 2,0 TDI, kromirane letve na strehi, meglenke, več funkcijijski volan, več funkcijijski prikazovalnik, radio RCD 300 +
- VW NOVI Fox 1,4 55kw, el.paket, klima climatic, paket Color, radio RCD 200,
- VW NOVA Jetta Trendline 1,6 75kw, avtomatska klima

RABLJENA VOZILA

- Škoda Octavia var. 1,8, letnik 1999, naslon za roko, el.paket, potovalni računalnik, klima mehanska, alu platišča
- VW Polo 1,4 comf., letnik 2002, pet vrat, meglenke, centralno zaklepanje
- VW Golf III 1,4, letnik 1993, pet vrat, centralno zaklepanje, el. pomik zunanjih ogledal
- Renault Clio 1,4 16V, letnik 2001, pet vrat, štiri zračne blazine, ABS, potov.rač., daljinsko centralno, ročna klima, EPS, ogrev. zun.ogledal

Na zalogi zimske pnevmatike, ob gotov.plačilu 20% prihranek.

Akcijska ponudba določenih litih in jeklenih platišč v vrednosti do 15% prihranka.

RANDELJ
AVTOHISA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon. - pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

SIMPLY CLEVER

KLUČ DO VAŠE NEODVISNOSTI

Škoda Fabia
od 4.480 SIT* na teden ali z do 500.000 SIT prihranka

Povprečna poraba goriva: 5,5-8,2 l/100 km, emisija CO₂: 135-197 g/km. Fotografija je simbolična.

PORSCHE

KREDIT IN LEASING

Joras Center

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER
VOZIL SEAT in ŠKODA

Ob železnici 7, 1310 Ribnica
tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure
sob. od 8. do 13. ure

VULKANIZERSTVO OSVALD

RIBNICA

Jože Osvald s.p.

1310 Ribnica, Tel.: 01/836-35-48, GSM: 041/719-548

TRADICIJA - KVALITETA

Največja izbira avtoplaščev vseh dimenzij.

NE POZABITE PREOBUTI SVOJEGA VOZILA DO 15. NOVEMBRA!

GOODYEAR

ALU in
kovinska
platišča

DUNLOP

LASSA

MOTOMAN robotec d.o.o.

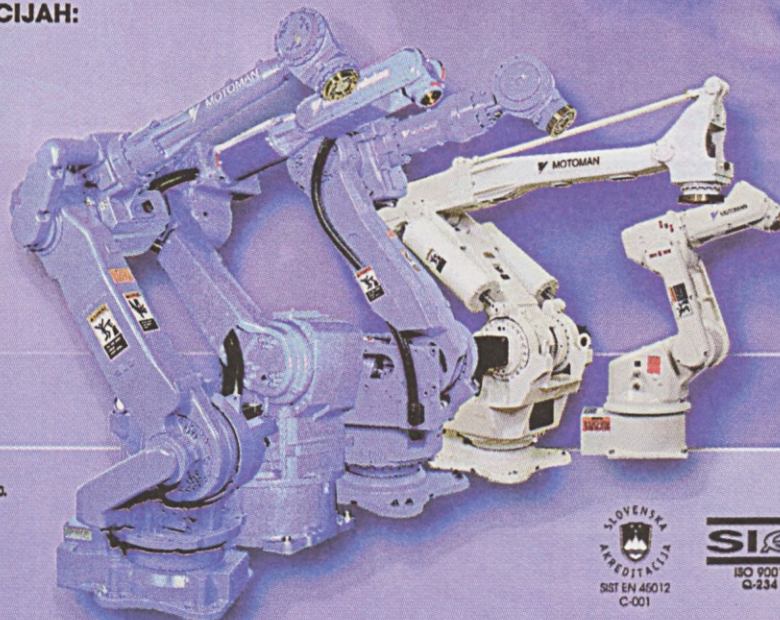
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0)1 83 72 410
faks: +386 (0)1 83 61 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

GASILCI SO TEKMOVALI

Memorialno gasilsko tekmovanje gasilskih enot iz občin Ribnica in Sodražica je potekalo 17. septembra. Skupaj je tekmovalo: 10 ekip pionirjev, 2 ekipe pionirk, 8 ekip mladincev, ekipa mladink, 11 ekip članov A, ekipa članic A, 7 ekip članov B, 2 ekipe članic B ter veteranska ekipa. Za nemoten potek tekmovanja je skrbel tekmovalni odbor, 30 sodnikov iz GZ Ribnica in GZ Loški Potok ter 20 gasilcev in gasilk iz PGD Ribnica, Jurjevica, Dolenji Lazi in Bukovica, ki so poskrbeli za organizacijo tekmovanja.

Dopoldan so tekmovali v lepem, ne preveč vročem vremenu v idealnih pogojih pionirski in pionirke, ter mladinci in mladinke.

Prvouvršene ekipe (pionirji 1. mesto PGD Velike Poljane, pionirke 1. mesto PGD Sušje/mladinci 1. mesto PGD Sodražica, mladinke PGD Sušje - vaja nedokončana) so si z osvojitvijo naslova zagotovile nastop na regijskem gasilskem tekmovanju, ki bo v Dobropolju. Na to tekmovanje bo odšla tudi ekipa PGD Dolenji Lazi zaradi izrednega rezultata.

Popoldne pa sta se nebo in zemlja poigrala z živci in potrpljenjem gasilcev, skratka v nemogočih razmerah - mraz in strahovit naliiv skozi celo popoldne - pa vendar so vztrajali in opravili svojo dolžnost.

Tudi v teh konkurencah gredo zmagovalci na regijsko tekmovanje (člani A 1. mesto PGD Jurjevica, članice A 1. mesto PGD Sodražica, člani B 1. mesto PGD Jurjevica, članice B 1. mesto PGD Sušje). Med veterani gre na regijsko tekmovanje ekipa iz Jurjevice.

V imenu poveljstva GZ Ribnica in v svojem imenu želim vsem tekmovalkam in tekmovalcem na regijskem tekmovanju čim več uspeha, čim manj poškodb, ogromno dobre volje in če bodo rezultati dobri, se lahko nadejajo tudi udeležbe na državnem gasilskem tekmovanju v letu 2006.

Janez Puželj, poveljnik GZ Ribnica

GASILKE TRETJE NA REGIJSKEM TEKMOVANJU

Nesreča z nevarnimi snovmi DOLENJA VAS V VODIKOVEM PEROKSIDU

Vrsta siren, ki se je pojavljala 10. oktobra okrog 12. ure, je naznanjala, da je moralo neke priti do hude nesreče. Izkazalo se je, da na avtobusnem postajališču v Dolenji vasi.

Voznik kombija za prevoz hitrih pošilk INTEREU-ROPE je peljal po glavni cesti iz smeri Ljubljane proti Kočevju, je na omenjenem območju "zaznal vonj po kemikaliji z zbadajočim vonjem po kislu, ki mu je močno dražila oči in dihala", je v sporočilu za javnost zapisal Ladislav Mate, referent za zaščito in reševanje. Na postajališču je voznik preveril tovor in odkril, da je iz posameznih plastenk uhalja strupena snov. Prevažal je 15 plastenk po 15 litrov kislega dezinfekcijskega sredstva, ki vsebuje vodikov peroksid in ocetno kislino. Spojina se uporablja kot močno dezinfekcijsko sredstvo za razkuževanje v industriji. Zaznali so jo tudi območni prebivalci, ki so jih pristojni pozvali na skrajno previdnost - da ne smejo zračiti stanovanj

ali se sprehajati na prostem. Opazovalcev je bilo sicer na kraju nesreče videti kar nekaj, čeprav je policija dobro zavarovala pristop, saj so morali gasilci PGD Ribnica preprečiti, da bi ta reaktivna in močno oksidirajoča snov v stiku z gorljivim materialom povzročila eksplozijo. Zdravniško pomoč sta potrebovala voznik kombija in eden od reševalcev gasilske enote PGD Ribnica, ki sta vdihovala nevarne hlapce. Oba sta tožila, da imata težave z očmi in dihanjem, a naj ne bi utrpela hujših poškodb.

Glavna cesta Ljubljana-Petrina je bila za ves promet zaprta med 12. in 1630. uro, ko je prišla posebna enota podjetja KEMIS d.d., ki je poskrbela za pretovor kisline ter za čiščenje in nevtralizacijo razlite tekočine. Ta se k sreči ni razlila v naravo.

AP, Foto Lado Mate

Že tretje leto smo članice B "aktivne" gasilke v PGD Sušje.

Druži nas misel, da smo lahko koristne ob raznih nesrečah ter da znamo tako doma kot v službi pravilno ukrepati v primeru požara. Na srečo nam v "pravem" požaru še ni bilo potrebno sodelovati.

S pomočjo prizadevnega mentorja Lojza smo osvojile že več pokalov. Letošnje regijsko tekmovanje, regije Ljubljana 2, je v oktobru, mesecu požarne varnosti, potekalo v Dobropolju. Nanj smo se uvrstile pionirke in članice B PGD Sušje. Pionirke so dosegle 4. mesto, me pa smo bile 3. in smo se domov vrnile s pokalom.

Rezultata smo bile zelo vesele, tudi zato, ker je to prvi pokal z regijskega tekmovanja v zgodovini PGD Sušje.

Na vaje smo hodile članice redno in z veseljem, saj smo se ob učenju, trudu in naporu tudi zabavale. Predvsem so nas družili prijateljstvo, dobra volja in veselje ob uspehu.

*V službi ljudstva - Na pomoč!
članice B, PGD Sušje!*

Zdravniško pomoč sta potrebovala voznik kombija in eden od reševalcev gasilske enote PGD Ribnica, ki sta vdihovala nevarne hlapce. Oba sta tožila, da imata težave z očmi in dihanjem. Po dogodku se je izvedelo, da sta imeli težave še dve osebi. Prva je bil šofer iz Sodražice, ki se je mimo dogodka peljal pred zaporo ceste, druga pa je bila prebivalka iz Dolenje vasi, ki se je preveč približala mestu dogodka.

Pohvaliti moram sodelovanje med centrom za obveščanje in vodjo intervencije. Center nas je že med vožnjo obveščal, katera snov je udeležena v razlitju, o nevarnostih za gasilce in okolico ter kakšne zaščitne ukrepe moramo izvesti. Organiziral je tudi telefonsko konferenco med policijo, firmo, ki odvaža in shranjuje nevarne snovi, prevoznikom, proizvajalcem in vodjo intervencije.

Za PGD Ribnica Matjaž Virant

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

KUPON ZA RIBNIŠKI PUŠELJC 2005

Predlagam osebnost: _____

Obrazložitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

Izpolnjeni kupon izrežite in ga v pismu oziroma na dopisnici pošljite na naslov:

REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA,
najkasneje do **15. novembra 2005.**

Pravilna rešitev iz 9. številke Rešeta je:

OD RIBN'CE DO RAKITN'CE

Med pravnimi rešitvami pa je žreb določil naslednje nagrajence:

1. **Majico**, ki jo poklanja RADIO URBAN, prejme:
PETER OBERSTAR, Prigorica 88, 1331 DOLENJA VAS
2. **Majico**, ki jo poklanja RADIO URBAN, prejme:
DOMINIK LUNDER, Finkovo 2, 1316 ORTNEK
3. **Majico**, ki jo poklanja RADIO URBAN, prejme:
JANI NEMEC, Opekarska 42, 1310 RIBNICA
4. **Majico**, ki jo poklanja RADIO URBAN, prejme:
ALENKA ZAJC, Grič IV/5, 1310 RIBNICA
5. **Majico**, ki jo poklanja RADIO URBAN, prejme:
ANA PETROČNIK, Praproče 1a, 1316 ORTNEK

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupone za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

RIBNIŠKI PUŠELJC (beseda je vaša)

Leto je naokrog, nagrade Občine Ribnica podeljene in znova se pred vas postavlja Ribniški pušelj, tokrat ima spredaj številko 8. Toliko let je namreč že minilo, kar smo pričeli s to akcijo, katere ime je še vedno v lasti Tomija Gavrančiča. Naj torej že uvodoma navedem, da ne bi kasneje prišlo do brezpredmetnih razglabljanj, kdo je bil prvi, kdo si je kaj izmislil. Akcijo smo nekaj sezon vodili skupaj z radiem Univox, zatem so se stvari na medijskem nebu nad Zahodno Dolenjsko malce spremenile in lansko leto smo akcijo, po odzivu zelo uspešno, peljali z radiem Urban.

Tudi letos bo tako, in sicer boste imeli tokrat in v novembrski številki Rešeta na voljo kupone, na katere boste zapisali imena, ki si po vašem zaslužijo to, tudi fizično lepo lovoriko, gre namreč za pravi pušelj suhe robe. Imena, ki jih boste navedli, so lahko posameznice, posamezniki, skupine oz. društva, klubi, podjetja..., ki delajo na našem koncu, v Ribniški dolini oz. imajo na našem koncu stalno prebivališče ali sedež.

Komu boste dali priznanje, je povsem vaša odločitev, saj smo se že lani odločili, da ne bomo mi predlagatelji, ker nikdar ne bomo izluščili imen, ki bi bila za vse sprejemljiva.

Možnost za pušelj torej imajo vsi, ki so se v letošnjem letu s čimerkoli izkazali na kateremkoli področju. Predlaga in glasuje lahko vsakdo, tako na podlagi kuponov kot preko SMS - sporočil in radijskih glasov v živo.

Tako, da že uvodoma razblinimo pomisleke, zakaj je ta, pa ni nekdo drug itd.

Lani smo preko glasovnic in radijskih glasov dobili čez 500 glasov za različne osebe, največ pa so jih v konkurenci prejeli Medard Pucelj (130), Ivan Gačnik (119), Alenka Nadler Žagar (40) med posamezniki in ansambel Ribniški pušelj, ki je zmagal pri skupinah.

Tudi letos bomo na koncu podelili priznanja prvim trem posameznikom in zmagovalcu v skupinski konkurenci. Lani smo akcijo zaključili v studiu radia Urban, letos pa se znova vračamo v ŠCR, kjer bomo nagrade slovesno podelili v soboto, 21. januarja, na veliki prireditvi Urbanovo rešeto domačih, kjer se bosta predstavila lanska skupinska zmagovalca Ribniški pušelj, ki si uspešno utira pot izven naše doline, in ansambel Franca Miheliča, ki te dni praznuje 35 let. Samostojno se bo javnosti predstavil že 6. novembra, na jubilejnem koncertu, ravno tako v ŠCR.

Preko radijskih valov boste lahko glasovali od ponedeljka, 7. novembra, do 19. decembra po navodilih, ki jih boste slišali preko 89,8 Mhz.

Tako, najava akcije in dogodka je, kuponi so na voljo, na vas pa je, kako se boste odrezali letos. Pa da ne pozabim, tudi tokrat bomo, v soboto, 21. januarja, izmed glasovalcev izžrebali nekoga, ki bo prejel lepo nagrado!

Marko Modrej

ZAHVALA

Vsem sponzorjem, donatorjem in ostalim, ki so nam na kakršen koli način pomagali pri izvedbi naše mopedistične odprave Dolenji Lazi - Split - Dolenji Lazi, se najlepše zahvaljujemo.

Člani ekipe APN Tour 2005

MULTI KVIZ

(z večpomenskim L-jem in brez L-ja)

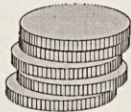
Pred nami obdobje čudnih noči je in dni, ko vse postavljeno je na glavo, se zdi. Najprej bomo varčevali in z bučami se norčevali, že naslednji dan prednike obžalovali. Koliko stvari naenkrat se nagrmadi, je pa obdobje naročeno za tiste, ki kontraste imajo radi. Zdaj pa zbrano za mizo se spravimo in iz tega kviza kaj smiselnega napravimo. Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste... nekaj, povezano s/z....

1. V napovedniku smo ugotovili, da je spet napočil čas številnih praznovanj. V ponedeljek smo na koledarju ugledali kratiko OZN, z oznako mednarodni dan. Kaj ta črkovni trio pomeni?

V Organizacija združenih narodov
Č Odbor zveze nobelovcev
S Območna zveza navihancev

2. Teden za tem pa praznujemo oz. praznujejo tisti, ki lahko ali kako bomo že rekli... skratka, ob celem mesecu, posvečenim tej temi, bo v ponedeljek krovni dan...

B krovcev
P varčevanja
T pekov kostanja

3. Pa to še ni vse. Pozni vinotok so si za svoj čas izbrali tudi reformatorji, katere je na Slovenskem vodil...

K Janez Stanovnik
B Branko Grims
O Primož Trubar

4. In kar noče biti konec pomembnosti tega ponedeljka, ki je pred nami. Pred leti je k nam po čez oceanskem vzoru pljusnila še mistična noč...

Z bledih ličnic
N čarovnic
D revolverašev

5. In tako smo oz. bomo vkorakali v tihi mesec, v katerem se bomo pripravljali na vrhunec leta, imenovan...

E listopad
I spokojnik
H turobnik

6. Iztek leta je zanimiv tudi za pogled nazaj po letu, zaželen tudi v akciji Ribniški pušelj, ki je znova z nami. Za osvežitev spomina, kdo je bil lani izbran za osebnost leta naše doline?

O Alojz Marn
Z Tadej Mate
D Medard Pucelj

7. Zdaj ne vem, kdaj vi tole rešujete oz. kdaj ste Rešeto sploh prejeli. Če se lahko zanesem na napovedani datum izida, potem se bo jutri v Ribnici zgodil veliki študentski žur, imenovan...

U študent žurer
L brucovanje
Ž kulinarčna sobota

8. Na žuru bo igrala zasedba, ki je na letošnji Urbanovi noči dokazala svojo zimzelenost in si natanko pred 20. leti nadelala ime...

A Bori
C Aljaška palma
J Pop design

9. Uf, kaj me je zdaj prešinilo. Mogoče veste, kako se nadaljuje prvi stavek v knjigi Svetlane Makarovič, iz leta 1975: "Na koncu vasi je stala velika, nizka hiša z napisom..."

K Pekarna Mišmaš
O Frizeraj Napraj
P DPŽ Ribnica

10. Pa še nekoliko novejše in resnejše čtivo. Volčje noči so nastale pod prsti...

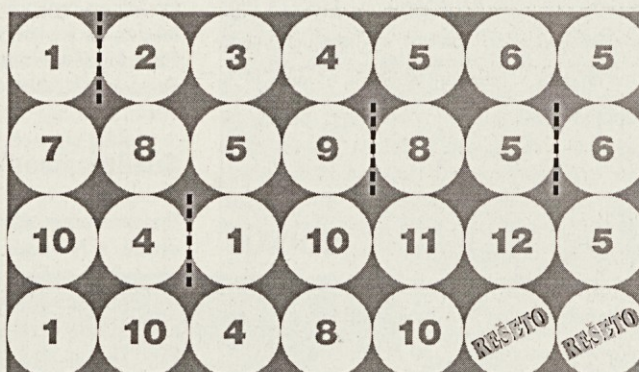
Č Draga Jančarja
A Vlada Žabota
P Vitomila Zupana

11. Kdo pa ne bi smel in tudi ni manjkal pri nastanku lanske Kulinarčne pratike?

A Gregor Mihelič
S Franc Kozina
R Slavko Adamlje

12. Na koncu pa ne bo manjkalo tudi nas, bliža se namreč martinovo, ko bomo na mizo poleg novega vina postavili pečeno raco, upajoč, da ni bila gripozno navdahnjena. Hm, kaj pa zdaj? Jo bomo ali je ne bomo?

Č Jaz jo bom!
Č Nikakor ne!
Č Kaj pa vem, bi, ne bi?

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 15. novembra 2005.

Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5 lepih nagrad.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam kombiniran otroški voziček INGLESINA, otroški stolček za hranjenje - peg (Prima pappa). Tel.: 031 / 566 052.

Prodam avtomobil R-5 Campus. Cena po dogovoru. Tel.: 041 / 927 588.

Poceni prodam trikotno banjo za tuš kabino, WC, bide, v beli barvi. Tel.: 01 / 836 48 08.

Prodam malo rabljena ALU platišča s pnevmatikami (205 / 55 16 W). Tel.: 041 / 219 865.

Prodam popolnoma novo kotno sedežno garnituro (180 x 240 cm), temno rjave barve. Sedežna ima tudi ležišče. Cena je 80.000,00 SIT oz. po dogovoru. Tel.: 041 / 354 158.

V Otavichah prodam staro hišo z elektriko in vodo (števec), ter gospodarsko poslopje. Površina parcele 3114 m², poslopja 679 m². Tel.: 041 / 479 898.

Prodam več gozdnih parcel, v k.o. Goriča vas. Površine in cene so na oglasni deski Uprave enote Ribnica. Tel.: 041 / 479 898.

Prodamo klavirsko harmoniko, 37 tipk, 11 registrov, 96 basov, 5 registrov, 4 - krat uglasena, igrana tri leta v glasbeni šoli. Harmonika je v brezhibnem stanju in jo prodamo skupaj s kovčkom. Tel.: 8364-705.

ODDAM

Na Merharjevi ulici 3 v Ribnici oddamo v najem poslovne prostore. Tel.: 070 / 345 404.

NAJAMEM

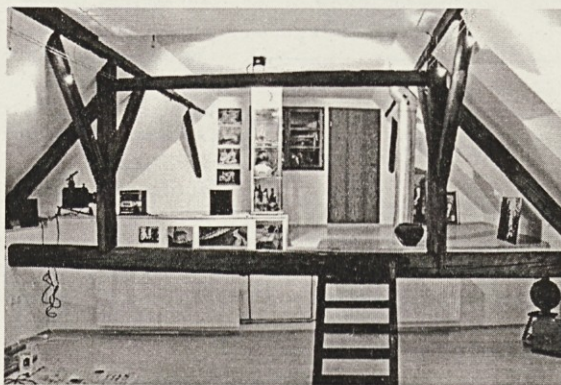
V Ribnici najamemo 'prazno' dvosobno stanovanje, sprotno plačilo, do 60.000,00 SIT na mesec. Tel.: 040 / 935 379.

MALI OGLASI

Po poteh dediščine

Vaški muzej in Galerija Laze

V Lazah pri Logatcu, v Tršarjevi domačiji, domu-jeta Vaški muzej in galerija Laze. V 400 let stari domačiji danes mojstrica za ohranjanje kulturne dediščine in unikatna oblikovalka Nataša Prestor izdeluje malo lončeno plastiko, navdihneno s slovenskim ljudskim izročilom. Izhodišča za oblikovanje so ji pravljici in ljudski motivi, podeželska opravila, šege in oblačila, panjske končnice, lesene piščali, različna človekova življenjska obdobja in oblike ljudske dekoracije. Tako ima vsaka njena skulptura svojo zgodbo. Poleg keramične delavnice in galerije so tu razstavljeni tudi predmeti iz vsakdanjika tukajšnjih ljudi, gospodarski in hišni predmeti tipične hiše na Planinskem polju, zanimiva posebnost je zbirka metuljev in žuželk s Planinskega polja. Na ogled je tudi stalna razstava slovenskih in tujih keramikov ter slikarskih del, ustvarjenih na vsakoletni likovni koloniji. Poleg stalnih razstav najdemo v muzeju in galeriji svoje mesto tudi gostujoče

razstave. Pripravljata se razstavi Prikaz ribištva skozi čas in Razstava starih instrumentov. Vaški muzej in galerija sta odprta skozi vse leto. Po želji se organizirajo tudi keramične delavnice tako za otroke kot odrasle. Podrobnejše informacije lahko dobite pri Nataši Prestor: 031/ 380 398.

Sušilnica sadja Gradež pri Turjaku

V neposredni bližini gradu Turjak v velikolaški občini, v hribovski vasi Gradež, je na ogled obnovljena sušilnica sadja.

Na Gradežu so na vaškem zemljišču pred drugo svetovno vojno zgradili vaško sušilnico.

Pred kratkim so jo z občinsko podporo temeljito prenovili in sedaj že dve sezoni kurijo z bukovimi ali hrastovimi poleni in počasi sušijo sadje. Dvanajst originalnih les je nameščeno v dveh vrstah.

Na vsako naložijo po 30 kg očiščenega sadja. Tega ne žveplajo, ne namakajo, da bi ohranilo

Poleg sadja z Gradeža bodo radi posušili sadje komurkoli, trdijo pa, da se le iz zdravega in neškropljenega sadja pridobi kvalitetno suho sadje.

barvo, ampak se poskušajo čimbolj približati tradicionalnemu sušenju.

Posebej se trudijo, da bi zdravo sadje vzljubilo čimveč mladih. Organizirajo naravoslovne dneve,

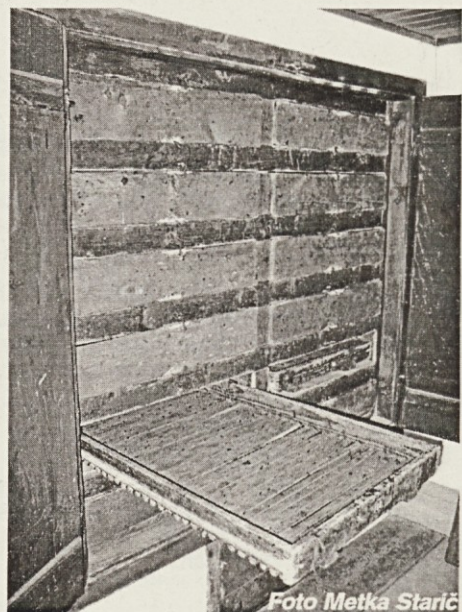

Foto Metka Starč

kjer otroci spoznajo sadno drevje, čebelje oprave, sušilnico na drva in tehnologijo sušenja, prikažejo tudi druge oblike konzerviranja živil, ki jih otroci spoznavajo na gradeških domačijah.

Gradežani so povezani v Društvo za ohranjanje dediščine. Lotevajo se obnove starih domačij, urejajo muzej kmečke opreme, organizirajo delavnice o shranjevanju živil po starem, se učijo tradicionalnih podeželskih opravil in običajev, izdelujejo zobotrebce in košare.

Prenovljena sušilnica predstavlja jedro njihovega družabnega življenja. Lahko se jim pridružite v njihovih rokodelskih delavnicah, radi vam bodo pokazali sušenje po starem, ponudili khlje, odžejali se boste s khljevko, domačim sokom, poskusili domače žganje. Najbolj veselo je ob prazniku suhega sadja v septembru in ob pohodih po Turjaški turistični poti.

Informacije: Društvo za ohranjanje dediščine Gradež, tel.: 041/ 202 404, 041/ 766 116

Naslednja številka

Rešeta izide

28. novembra.

Gradivo oddajte do

15. novembra.

9 Ribničanov z nazivom 'ČEBELAR'

Preko sto čebelark in čebelarjev dolenske regije je sredi oktobra prejelo iz rok predsednika regijske zveze za Dolenjsko Marka Pavlina in direktorja Kmetijske šole Grm pri Novem mestu Toneta Horvata priznanje in certifikat za opravljeno šolanje ter s tem pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) oz. poklic čebelar /čebelar-ka, ki je v skladu s tovrstnim evropskim izobraževanjem in priznavanjem v Uniji. Med njimi je bilo tudi devet ribniških čebelarjev, ki so si z vztrajnostjo in marljivostjo v minuli zimski in pomladanski sezoni pridobivali znanje skupaj s kolegi iz kočevskega in veliko-laskega društva.

Ni prazna fraza, da kdor več zna, več velja. Zavest, da je potrebno izobraževanje, tudi tistim, ki imajo občutek, da že vse vedo o stroki, v kateri delujejo že desetletja, je vredna spoštovanja in priznanja. In to si ti čebelarji prav gotovo zaslužijo. Upati pa je, da se jim bodo ob naslednji priliki pridružili tudi tisti, ki so imeli o izobraževanju zdaj take ali drugačne pomisleke.

Podelitev je bila v veliki predavalnici Kmetijske šole Grm, kjer so dijaki in profesorji pripravili priložnostni kulturni program, dolenski čebelarji pa tudi ustrezno razstavo. Dogodek je popestrilo

tudi predavanje zdravnika specialista in internista primarija dr. Petra Kapša, ki je tudi sam čebelar. Predavanje z naslovom "Med in zdravje" bi bilo zelo primerno tudi za ušesa ljudi, ki niso čebelarji. Tako bi iz ust človeka, ki ima vsakodnevno opraviti z našim zdravjem, slišali marsikaj uporabnega za vsakdanje življenje.

Naj prenesem nekaj njegovih besed tudi bralcem tega glasila:

"Če bi bilo mogoče človeka hraniti tako, kot čebele hranijo čebeljo matico, bi le - ta dočakal tristo let življenja. V medu se nahajajo vse tiste snovi, ki jih človeški organizem potrebuje, seveda v določenih razmerjih."

Med krepi telo, da je odporno proti boleznim. Zato ga je potrebno uživati, ko smo še zdravi in ne šele, ko zbolimo.

Sladkorni bolniki potrebujejo enake snovi za svoje telo kot nesladkorni.

Zato med tudi njim ne škoduje, le zaužiti ga smejo polovico manj kot ljudje, ki nimajo sladkorne bolezni. To vprašanje kupci čebelarjem večkrat postavljajo. To je odgovor iz strokovnih ust.

Čebelji strup, če nismo alergični nanj, je koristen za človeka, saj deluje proti strdkom v krvi in

znižuje holesterol. Zato ob morebitnem čebeljem piku ne bo konec našega življenja...

Dr. Kapš je svoje predavanje zaključil z Slomškovim rekom: "Od tega, kar sprejmemo, živimo; od tega, kar damo, pa smo srečni."

Šolali so se:

Ivan Šega, Denis Klarič, Franc Lesar, Ivan Ogrinc, Karol Debeljak, Barbara Prelesnik Kojek, Hasan Melkić, Dasem Caglević in Anton Primožič. Nekateri so certifikate že prejeli, drugim bodo šele podeljeni.

Tekst in foto Ivan Šega

RIBNIŠKE MAŽORETE ČETRTE NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Ribniške mažorete so ene izmed najuspešnejših tekmovalcev Ribniške doline, saj se z velikih tekmovanj vedno vračajo z lepimi uspehi. Letos so se že četrtoč udeležile evropskega prvenstva, tretjič kot skupina. Po dveh tretjih mestih (Anglija 2003, Švica 2004) so v močni konkurenci letošnjega 10. evropskega prvenstva osvojile odlično 4. mesto.

EP mažoret NBTA (National Baton Twirling Association - Europe) je potekalo od 8. do 10. oktobra, letošnja gostiteljica pa je bila Italija z mestom Pordenone. "Tekmovalo je 14 držav, med njimi so prvič pristopile v zvezo NBTA tudi Italija, Belgija in Romunija. Del slovenske ekipe smo predstavljale tudi Ribničanke," je povedala Jana Rus, ena izmed članic ribniške skupine, ki jo sestavljajo še Bojana Oražem, Suzana Pogorelec, Živa Rigler, Ana Pucelj, Maša Grebenc, Anja Pajnič, Maja Zbašnik, Tea Pogorelec in Tea Šuštar. Pridružila se jim je tudi

mala Eva Gornik, ki je kot solistka nastopila v kategoriji cicibank. Dekleta so tekmovala v kategoriji Marsing parade corps, senior, kjer so v močni konkurenci sodelujočih držav dosegle odlično 4. mesto. Ribniške mažorete so bile zadovoljne, prav tako pa tudi mentorici Klavdija Križ Potisk in Tina Južnič. Prvo, drugo in tretje mesto so v nji-

hovi kategoriji dosegle Hrvaška, Anglija, in Češka. Hrvaška je nasploh pobrala večji delež zlatih medalj. Bojana Oražem, ki je poleg skupine tekmovala še kot solistka, pa je dosegla 9. mesto. Ker nam je mesto Pordenone precej blizu, so se tja odpravili tudi nekateri starši in drugi navijači naših mažoret ter navdušeno vzpodbujali tekmovalke na njihovih nastopih. "Bilo je naporno, a hkrati noro, kot vsako leto. Pridobile smo si nove izkušnje in poznanstva... Ob samem začetku, ko smo prejele razpored skupin, ki tekmujejo v posameznih kategorijah, nas je skoraj minila dobra volja. V naši kategoriji je bila namreč konkurenca zelo močna, toda morale smo držati

glavo pokonci in odplesati po naših najboljših močeh. In to nam je tudi uspelo."

Naslednje leto evropskega prvenstva ni, ker je na Nizozemskem svetovno prvenstvo. "V čast pa nam je, da se bo leta 2007 odvijalo EP v Sloveniji, menda prav v Ribnici. Do takrat pa vam obljubimo, da bomo pridno trenirale," so v en glas pritrdile ribniške mažorete.

Zdenka Mihelič
Foto arhiv ribniških mažoret

V POLITIČNIH KROGHIH

Obetajo se nam pomembne spremembe

Zgodilo se je, česar opozicija ni pričakovala. Komaj nekaj mesecev po začetku delovanja sedanje vlade smo sprejeli Strategijo razvoja Slovenije, dokument, ki opredeljuje smerice, po katerih naj bi se razvijala naša država in v katerem so opredeljeni tudi cilji, ki naj bi jih dosegli. Resda je strategijo začela pripravljati že prejšnja, Ropova vlada, vendar pa ta svojega dela, tudi zaradi razhajanj in različnih pogledov, ni uspela pravočasno zaključiti. Sedanja vlada pa je zmogla ta napor, razrešila pomisleke, vsebino še dopolnila in izboljšala ter dokument sprejela.

Poslančeva zapisnica

Vlada Janeza Janše pa je uspela narediti še velik korak naprej. Ob pomoči več kot 200 prodornih ekonomistov in drugih strokovnjakov različnih političnih nazorov, ki jih je pritegnila v delovno skupino (vodi jo dr. Jože P. Damjan), je pripravila še program reform, ki jih naša država mora izvesti, če želimo, da bomo obrali sadove evropskega in svetovnega razvoja. Program reform je obsežen dokument, ki posega na vsa najpomembnejša področja in ki za vsako od področij predvideva vrsto ukrepov - sprememb zakonov, ki naj bi jih izvedli, če želimo, da bo naše, na znanju sloneče gospodarstvo konkurenčno, da bo dosegalo večje gospodarske rasti in večjo dodano vrednost, da se bodo odprla nova delovna mesta, se s tem povečala tudi socialna varnost in dvignil življenjski standard...

Program reform je že v javni razpravi in strokovnjaki, ki so ga pripravili, ga tudi zagovarjajo pred najrazličnejšimi interesnimi skupinami. Obravnavale so ga že nekatere politične stranke, delodajalci, sindikati, ... Dokument je večinoma naletel na odobravanje, večje pomisleke imajo le sindikati in nekatere manjše politične stranke.

Izziv je za vse velik, ker je velik tudi vložek in zato je tudi tveganje zelo veliko. Prav zato se marsikje in pri marsikom postavlja bolj osebni ali sektorski kot nacionalni vidik, čeprav vsi zahtevajo od vlade in politike, da nekaj vendarle stori. Kaj in koliko, pa je vendarle odvisno od najnižjega - najmanjšega skupnega imenovalca, na katerega so pripravljeni pristati politično in poslovno okolje ter državljani.

Nižje, ko si ga bomo postavili, manjše, manj učinkovite in počasnejše bodo spremembe in več časa bomo potrebovali, da bomo dosegli najuspešnejše. Če jih sploh bomo.

Kljub temu, da postopek obravnave in sprejemanja programa reform še ni končan, pa bodo nekatere pomembne spremembe upoštevane že letos. Pravkar namreč poteka obravnava in sprejemanje nekaterih davčnih zakonov, ki bodo prinesli pomembne učinke davčnim zavezancem - gospodarskim družbam in državljanom. Zmanjšali se bodo nekateri davki in se hkrati povečale nekatere olajšave, kar bo, poleg že dosedanjih letošnjih pocenitev (nalepke, notarske storitve, kazni, ...) in racionalizacij (eksterci v 9-letki, odprava šolskih uprav, ...) imelo zelo pozitivne učinke na družinske proračune in na poslovne izide družb.

Prav zato so gospodarstveniki, pa naj gre za predstavnike velikih družb ali manjših samostojnih podjetnikov, naklonjeni spremembam, saj bodo učinke razbremenitve stroškov in deloma tudi olajšanega plačila DDV lahko prelili v investicije ali pa si izboljšali likvidnost poslovanja. Eno in/ali drugo pa je izjemnega pomena za stabilnost realnega sektorja, ki je tudi edini pravi vir za pokrivanje drugih potreb družbe in državljanov.

Upam, da bomo pri potrebnih reformah dosegli veliko soglasje in da ne bomo izgubljali preveč časa s "piljenjem" manj pomembnih

drobnarij in da bo končno spregledal tudi nergaški del opozicije, tisti, ki a priori nasprotuje vsaki potezi vlade in koalicije.

Čas je za spremembe. Več kot očitno.

Ne samo v mislih in besedah, ampak tudi v dejanjih.

Jože Tanko,
poslanec SDS v DZ

ZA VEČ DELOVNIH MEST

Čeprav smo v jesenskem času, ko se narava pripravlja na zimski počitek, pa v vladi in na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve tega ni čutiti.

V zadnjih tednih namreč poteka javna razprava o reformah, ki jih je pripravila posebna skupina, imenovana od vlade. Vodi jo Jože P. Damjan. Svoje korenine ima v koalicijski pogodbi in v

dokumentu, ki ga je sprejela vladna koalicija na začetku svojega mandata in se imenuje Strategija razvoja Slovenije. Razlogov za pripravo te strategije je bilo več. Že v času volilne kampanje so se koalicijske stranke zavemale za hitrejši, skladen in uspešen razvoj Slovenije, da bo sposobna konkurirati tako na trgu držav Evropske unije kakor tudi na trgih azijskega in ameriškega gospodarstva, ki z veliko hitrostjo in učinkovitostjo posegajo tudi na naše področje. Prav zaradi teh dejstev je Evropska unija sprejela Lizbonsko strategijo, v kateri se je zavezala, da bo postala najuspešnejša ekonomija na svetu, ter določila ukrepe, ki so potrebni za doseg tega cilja.

Slovenija s pripravo reform ne bo postala najuspešnejše svetovno gospodarstvo, želi pa postati konkurenčna v gospodarskem smislu in v smislu zagotavljanja blaginje državljanom, na temelju ustvarjalnosti, znanja, marljivosti in odgovornega ravnanja z javnimi financami. Ne načrtujemo zmanjšanja socialne varnosti, pač pa večjo pravičnost - da se bo vendar splačalo delati, da pa bodo hkrati pomoči prišle do tistih, ki jih resnično potrebujejo. Da bodo pridobivanje znanja, zaposlitve in sprostitev ustvarjalnih sil tiste vrednote, ki bodo imele prednost pred iskanjem socialnih pomoči. Ob tem je potrebno poskrbeti tudi za razbremenitev gospodarstva - da bodo tisti, ki imajo prihranke, s pomočjo ugodnih kreditov vlagali v podjetja in bodo nastajala nova delovna mesta. Če tega ne bomo storili, se bodo investitorji usmerili v druge države in priložnost bo zamujena. Mnogo je bilo že zamujenega v zadnjih letih in mnogo vlagateljev je odšlo na druge trge, delavci pa so ostali brez dela.

Reforme, ki jih pripravlja vlada, so zato usmerjene predvsem v povečevanje aktivnosti brezposelnih, spodbujanje produktivnosti podjetij, vlaganje v nova znanja in tehnologije. Zagotoviti je potrebno svobodno gospodarsko pobudo, hkrati pa poskrbeti za učinkovitejšo in cenejšo državo.

In kako boste te ukrepe videli in občutili državljani? Z odpravo birokratskih ovir se bodo poenostavili postopki za pridobivanje različnih dovoljenj, uveljavljanje pravic in podobno. Enega prvih korakov na tem področju je vlada že storila z odpravo avtomobilskih nalepk. Prav tako smo z znižanjem notarskih tarif poskrbeli, da bodo notarske storitve dostopne širšemu krogu ljudi. S spremembo zakona o pokojninskem in

invalidskem zavarovanju smo zagotovili vsem upokojencem dostojne pokojnine. In v tej smeri bomo tudi nadaljevali. Želimo namreč ustvariti državo, v kateri bo vsak, ki želi delati, imel možnost zaposlitve, tisti, ki iz takšnih in drugačnih razlogov niso zmožni za delo, pa spodobno denarno socialno pomoč, ki bo omogočala dostojno preživetje. Verjamemo, da je prvi pogoj za socialno varnost državljanov dovolj delovnih mest in ne denarna nadomestila. In skrb za socialno varnost je ena od ključnih nalog ministrstva, ki ga vodim. Verjamem, da lahko pri tem računam tudi na vašo podporo, drage bralke in bralci. Pa lepo jesen vam želim,

mag. Janez Drobnič,
minister za delo, družino in socialne zadeve

UŽALJENOST PA TAKA.....

V septembrsko Rešeto minister za delo itd. niso napisali svojega članka, zadolžili so svojo tajnico, vodjo kabineta, na jezik pa so ji položili vse grdo o Ribnici, ker niso bili svečan govornik na ribniškem sejmu. "Stari Ribničani" se niso poklonili ministru in ogenj je v strehi. Morda so minister res zasidrani z mislijo v Ribnici, ne pa z dejanji. Pojdimo po vrsti, kot so hiše v Trsti: Ideal center, katerega je lastnik tudi država, propada, kasarne v Ribnici so tako zapuščene, da se človek boji, da ga ne piči kača. Dom za ostarele, so gospod minister obljubljali v predvolilni kampanji, da bo to njihova prva naloga. Nič se ni zgodilo, priti je moral Vegrad, da Ribničanom pomaga zgraditi dom. Peljite se, gospod minister, preko Slemen okrog poldan v času šolskega pouka in čakati boste morali, da se šolarji umaknejo s ceste, kjer imajo telovadne ure na cesti Sv. Gregor - Hojče. O srednji šoli v Ribnici ste tudi mnogo govorili. Kaj se je zgodilo? Župan je imenoval komisijo, da najde rešitev, in problem je rešen. Še je problemov v Ribnici, ki kričijo po rešitvi, najti jih je treba in "stari Ribničani" bodo ministru hvaležni in ga z veseljem povabili medse. Dobro bi bilo, ko bi iz vseh teh problemov, ki se nakazujejo v Ribnici, gospod minister potegnili, ne čarobno palico, pač pa pametno misel in Ribničanom res prisluhnili in iz mogočega delali mogoče.

Lep pozdrav, gospod minister, in nasvidenje!

Lojze Marolt, Ribnica

MINISTRSKA PISARNA

Minister za delo, družino in socialne zadeve mag. Janez Drobnič bo v novembru na voljo za pogovor drugi ponedeljek v mesecu (14. novembra) od 10.30 do 12. ure v ministrski pisarni, Škrabčev trg 41 v Ribnici.

POSLANSKA PISARNA NSI

Poslanec Franc Capuder vas pričakuje vsak drugi ponedeljek v mesecu od 10. do 11. ure.

3. SREČANJE NARODNOZABAVNIH ANSAMBLOV

Zadonelo je tretje srečanje zabavnih ansamblov ob občinskem prazniku občine Sodražica.

17 skupin iz raznih občin se je zvrstilo v debelih dveh urah. Prireditelj bi se nekoč lahko razvila v festival, toda pri organizaciji ne bi smeli kratiti denarja za ozvočenje in prostor.

Dvorano so na primer kritizirali tako nastopajoči kot poslušalci, kajti nemalo ljudi se je še pred samim začetkom moralo zaradi prezasedenosti vrniti domov, nastopajoči pa so v zakulisje prihajali kot iz finske savne. Dvorana je bila nabito polna razočaranih ljudi. Premalo sedišč, stojišč in slabo prezračevanje.

Z govorniško spretnostjo in veseljem bi lahko nejevoljo pri ljudeh pregnala tudi napovedovalka oz. povezovalka programa. Premalo je bilo čutiti njenega veselja do glasbe, ki poslušalce spremlja vse življenje.

Večinoma so bili v občinstvu starejši občani in

mlajši ljubitelji te zvrsti glasbe, ki so jo željni poslušati. Prav tako pa vsak človek rad sliši, kdo to glasbo izvaja, kdo je vodja ansambla in od kod prihajajo, vendar ne v melanholičnem tonu. Kakšen nasmešek občinstvu in nastopajočim bi razbil nervozo....

Vsak ima svoje rad in jim želi najboljše, vendar ga je ozvočevalec tudi pri tem, po domače povedano, polomil. Bolj se je prireditelj približevala koncu, bolj je bobnelo, hromelo...Ozvočevalec bi moral opaziti, da se pri marsikaterem ansamblu ni slišalo določenih inštrumentov. Ne vem, kakšen namen je potem imela tonska vaja, ki je potekala z vsemi ansambli nekaj ur pred prireditvijo. Vsak ga kdaj polomi, a na takšni prireditvi si tega ne bi smeli dovoliti.

Če bi se normalno slišalo nastopajoče (napovedovalka), bi bila premajhna dvorana morda edini razlog za kritiko, ki je ne bi izpostavljala javnosti, saj občina še nima večnamenskega prostora. Tako pa naju je osebno razočaranje, kot obrazi odhajajočih, spodbudilo k pisanju.

Za naslednje srečanje pozivava organizatorje k načrtnemu organiziranju srečanja ansamblov, da bo v ponos nastopajočih, obiskovalcem... in vam samim.

Ana Kočevar in Tadej Osvald

PONORELI NA PIŠČALKE, KI PISKAJO V RITI

Cahors, mesto z 30.000 dušami, ki leži 550 km od Pariza, je postalo pravo kulturno čudo. Vsako leto v svoje srednjeveško okolje povabi množico ustvarjalcev iz dežele, ki jo želi pobliže spoznati in z njo navezati pristnejši stik. Lani je tako Cahors živel v znamenju Vietnama, letos pa so ga med 27. septembrom in 2. oktobrom preplavili Slovenci. 130 jih je bivalo med domačini, ki so jim brez trohice dvoma predajali ključke hiš, jim prepuščali hladilnike, prali umazano perilo in se z njimi veselili uric, ki so jih lahko preživeli skupaj.

Med slovenskimi kulturniki se je znašlo tudi devet rokodelcev in ne bi zdržal pogovor, da kamorkoli greš, gre Ribničan s teboj, če tudi tokrat ne bi naši rojaki zasedali svojih mest. Suhorobar Franc Jaklič in lončar Jakob Nosan sta se vrnila s tako lepimi spomini, da jih je bilo treba zabeležiti. Njuno stojnico so postavili kar pred mestno hišo, na njej pa sta pozorno zbujala vsak dan od 9. do 19. ure.

Hudomušni Jaklič si je vmes prav rad nadel krošnjo in z njo pohajkoval po chaorskih ulicah, vsake toliko pa težo bremena odložil na Francoze, ki so si jo na vsak način želeli nadeti, da bi se lahko nastavljal fotoaparatom.

Radodarnost jim je Jaklič izkazal s tem, da je ženskam podaril leseno žlico za kuho, moškim pa

turistični prospekt za lenobno poležavanje na kavču. Njihovi hvaležnosti ni bilo konca ne kraja, kot je ni s strani naših rokodelcev. Pripraviti projekt, po katerem gostitelji plačajo vse stroške 8-dnevnega bivanja in dela 130 ustvarjalcem, je nekaj, kar sili izven razumskega spektra Slovencev.

Nadaljevanje na strani 28

To je bilo moč soditi po izjavi predstavnice Slovenske turistične organizacije, ki ni bila voljna zbirati morebitne objave o festivalu v Cahorsu v slovenskih medijih.

Franc Jaklič s svojim gostiteljem, ki je tako, kot mnogi drugi, želel preizkusiti krošnjo

Rekoč, da tega itak v naši deželi nihče ne bo objavljalo..., je dejal Jaklič. Napaka! Kulturni festival v Cahorsu je prava svetovna senzacija, še posebej za Slovence, saj ne pomnimo, da bi se kjerkoli zbralo 130 naših umetnikov s tako raznolikim kulturnim profilom. Dnevno so se vrstili koncerti Vlada Kreslina, Kataline, Chomp, Fake Orchestra, Olivije..., slovensko besedo je v svet ponašal Boris A. Novak, cel teden so bile na ogled štiri slikarske razstave, po ulicah so plesale barvite plesalke...

Vse zavoljo medsebojnega spoznavanja in druženja. Meščani so se že spomladi povezali z našim veleposlaništvom, ki ga vodi Magdalena Tovornik, nato pa jeseni oživili mesto z novimi ljudmi. Francozi pa naravnost ponoreli na piščalke, ki piskajo v riti...

AP, foto arhiv F. Jaklič

Društvo podeželskih žena
Ribnica
vabi na letni koncert,
ki bo v petek,
25. novembra ob 19. uri
v dvorani Ideal.
Vabljeni!

Srečalo se je 130 podeželskih žena

Podeželske žene so bile ta mesec nadvse prisotne in opazne v domačem okolju, ki jih je ob zaključku meseca nagradilo še z občinskim priznanjem. Najprej so sredi oktobra

pripravile razstavo z naslovom **Jesenski darovi narave**, kjer so bila prava privlačnost lesena jabolka, nato pa 20. oktobra gostile 130 kmetov iz ljubljanske regije.

To je bilo že njihovo 13. srečanje, ki so ga tokrat začele v Velikih Laščah, končale pa na družabnem srečanju v gostišču Pugelj. Društvo podeželskih žena jih je popeljalo na ogled ribniških znamenitosti, nato pa še na svojo novo razstavo, kjer jih je pogostilo z dobrotami, ki so jih spekle njihove zlate roke. V centru Ideal je nastal pravi vrvež in spoj raznih narečij, saj so prišle ženske iz 25

društev, ki so si odtrgale čas od naporenega dela. Pozdravila jih je tudi Andreja Krt s Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki je zadolžena za razvoj podeželja in delo z ženskami. Ravno zdaj se v njihovem imenu poteguje za večji obseg pravic kmečkih žensk, da bi lahko v okviru dejavnosti opravljale tudi takšne, ki niso neposredno povezane z delom na polju in kmetiji. Krtova je posebej izpostavila pomoč na domu, ki jo zdaj opravljajo centri za socialno delo.

Prav tako se strokovnjaki ubadajo z vprašanjem, zakaj ni delo matere, ki vzgaja otroka doma in v tradicionalnosti kmečkega življenja, enako ovrednoteno kot vzgoja otrok delavskih staršev.

Podeželske žene so se potožile, da so nasploh premalokrat vabljene k besedi in da imajo neenakopraven položaj v primerjavi z delavci. Krtova jih je zato pozvala, da naj svoje mnenje predajo predstavnicam v svojih društvih, 10.000 članic pa bo bržkone imelo tudi močnejši vpliv na odločanje o svoji usodi.

Prav zabavno je bilo opazovati zgovorne podeželske žene, ki so izkoristile priložnost in se z nasmehom na obrazu družile med seboj. Redki so trenutki, ko se lahko odpovedo svojemu delu; nekatere so si morale še za srečanje vzeti dopust. V svojih društvih zato velik del pozornosti namenijo druženju. Ali kot je rekla predsednica ribniškega društva, Marinka Vesel: "Skrbimo, da se imamo lepo, izmenjujemo skrbi, žalost in veselje ter se obnašamo kot ena velika družina."

V gostišču Pugelj se je odvijal še krajši kulturni program, ki sta ga skupaj pripravili društvi iz Velikih Lašč in Ribnice. Oba se ponašata z novimi ljudskimi oblačili, velikolaške žene pa kar niso mogle prehvaliti svojega župana, ki jim menda stoji ob strani pri vsakem projektu, ki si ga zamislijo. Seveda so tudi ribniške pohvalile svojega, ki je v nagovoru obljubil, da se bo rešil tudi 2-milijonski dolg društva. "Ribnici je v ponos, da se žene kažejo v takih oblačilih."

Tekst in foto Alenka Pahulje

ŠOLARJEM SE JE PREDSTAVIL VARSTVENO DELOVNI CENTER

Prijetno smo bili presenečeni, ko nas je vodstvo OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica povabilo, naj se predstavimo njihovim učencem ob tednu otroka, ki je bil posvečen drugačnosti. V Varstveno delovnem centru smo se lep čas pripravljali in se predstavili z desetimi točkami. Prepletali so se recitacije, ples in pesem.

Vsi, ki smo sodelovali, smo bili veseli, predvsem pa iskreno zadovoljni nad odzivom učencev, ki so z zanimanjem spremljali dogajanje

je na odru.

Zato se zahvaljujemo vodstvu šole ravnatelju Francu Ivancu, pomočnici Zdenki Bartol in knjižničarki Angelci Bregar, da so imeli pogum in nam dali možnost, da se predstavimo.

Upamo, da ne zadnjič.

Zahvala tudi Marku Modreju, saj je s svojim vodenjem prispeval, da je bila naša predstavitev uspešna.

Nanča Mohar-Opeka, vodja VDC

Ko so nam oči krožile po osnovnošolcih v dvorani, nam odraslim nekaj nikakor ni šlo v račun: da so bili vsi mladi gledalci naravnost neverjetno hvaležna publika. Ne samo, da so izjemno pozorno in spoštljivo opazovali, kaj so jim pripravili varovanci VDC..., šli so še dlje. Nagrajevali so jih z močnimi aplavzi, ko je na oder prišla osnovnošolska glasbena skupina kot dar OŠ VDC-ju, pa je nastala prava evforija. Navdušeno ritmično aplavdiranje ob igranju na izvirne instrumente je pustilo neizbrisno sled v spominih ljudi, ki so 6. oktobra prisostvovali programu naših varovancev. Nekateri smo ga videli že na njihovem dobrodelnem koncertu, spet večina je Almo, Mojco, Janeza, Marijo in Matjaža doživljala prvič. Almo, ki tako zelo lepo igra na klavir, poje in ima rada živali...Mojco, ki je večkrat nagrajena slikarka in je imela že več samostojnih razstav. Med največje uspehe šteje tista, ki jo je pripravilo podjetje Iskrateling iz Kranja, kjer je Mojca dobila prvo nagrado...Janeza, ki je nepogrešljiv v mizarški delavnici, kjer nastajajo lepi izdelki iz lesa, ki so razstavljeni v vitrinah OŠ. Rad rešuje uganke in komaj čaka na obisk v knjižnici, kjer rešuje kviz...Matjaža, najmlajšega varovanca, ki je vedno dobre volje. Dekleta ga imajo zelo rada - in on njih...ter Marijo, pridno in zanesljivo varovanko, ki lepo veze prtičke, na specialnih športnih tekmovanjih pa dosega prva mesta v metu krogle.

Tekst in foto AP

Višji šolski svet zaradi pomanjkanja učilnic v šolskem letu 1922/23 ni dovolil odpreti 4. razreda. Zato je učiteljski zbor učencem, ki so uspešno zaključili 3. razred, omogočil opravljanje izpita za 4. razred na I. mestni deški meščanski šoli v Ljubljani. Učencev, ki so opravili ta izpit, je bilo 16.

Peto leto delovanja je meščanska šola dobila prostore v deški šoli. Tako so v šolskem letu 1923/24 odprli tudi 4. razred. Meščanska šola je s tem postala popolna.

Poslopje deške osnovne šole je postalo premajhno, da bi lahko v njem potekali deška in meščanska šola. Iz nastalega položaja je šola rešila ribniška Posojilnica, ki je leta 1922 dala gradbeni prostor za novo šolsko poslopje poleg deške šole na Kolodvorski ulici. Zidati sta jo nameravala Posojilnica in trški gospodarski odbor. Na podlagi dogovora med njima je Posojilnica sama prevzela vse obveznosti pri gradnji. Stavba je bila zgrajena v letih 1923/24. 8. junija 1925 je županstvo v Ribnici izdalo dovoljenje za vselitev v novo šolsko poslopje. 6. septembra istega leta je bilo novo poslopje svečano blagoslovljeno in izročeno svojemu namenu. 9. septembra 1925 pa se je pričel redni pouk v novi stavbi meščanske šole.

Prvega ravnatelja meščanske šole Antona Merviča je leta 1929 nasledil ravnatelj Janko Trošt, ki je šolo uspešno vodil skozi celo drugo svetovno vojno do osvoboditve.

Druga svetovna vojna šolski stavbi ni prizanesla. Vsa tri šolska poslopja so po prihodu v Ribnico zasedli italijanski vojak. Pouk je bil občasno prekinjen. Po kapitulaciji Italije, jeseni 1943. leta, se je v vsa tri poslopja za kratek čas vselila partizanska vojska, potem so poslopja zasedli Nemci.

V noči od 5. na 6. januar 1944 so partizanske enote zažgale poslopje meščanske šole, zgoreli so šolska oprema, zbirka učil in šolska knjižnica.

Po končani vojni je bilo potrebno takoj začeti z obnovo poškodovanih šolskih stavb, deklško šolo pa so porušili. Deška in deklška šola sta se jeseni 1945 združili v enotno osnovno šolo. 5.

decembra istega leta je bilo odprtje obnovljenih šolskih prostorov, v katerih je našla prostor tudi nižja gimnazija.

Junija 1948 pa se je ponovno začel pouk tudi v obnovljenem poslopju nekdanje meščanske šole.

Ker se je število učencev iz leta v leto povečevalo, je obstoječe šolsko poslopje kmalu postalo pretesno, zato je bil na ribniški šoli uveden dvoizmenski pouk, ki je trajal vse do 8. marca 1969. Od tega datuma dalje poteka predmetni pouk v novem šolskem poslopju, ki je bilo zgrajeno s pomočjo samoprispevka v letih 1965 do 1969.

Nekdanja meščanska šola je bila v preteklem obdobju sicer deležna nekaterih popravil; med drugim sta bili obnovljeni fasada in streha. Zob časa pa je opravič svoje. Stavba kliče po temeljiti prenovi. Med najnovejšimi popravili, ki bi jih bilo potrebno čimprej izvesti, je zamenjava oken, saj so ta popolnoma dotrajana. Prav tako bi bilo potrebno zamenjati parket, ki je bil položen še v času obnove poslopja tik po drugi svetovni vojni. Leseni stropniki pa ne dovoljujejo učencem telesnih aktivnosti, saj obstaja nevarnost, da bi se ob večji obremenitvi zrušili in ogrozili varnost učencev.

Z navedenimi problemi so seznanjeni tako predstavniki lokalne skupnosti z gospodom županom na čelu kot tudi predstavniki sveta šole in sveta staršev. Ob obisku ministra za šolstvo in šport g. Milana Zvera na ribniški osnovni šoli januarja letos pa smo s problematiko glede prenove nekdanje meščanske šole seznanili tudi njega.

Po zagotovilih ribniškega župana naj bi bila v letošnjem letu izdelana projektna dokumentacija, za katero so zagotovljena tudi sredstva v občinskem proračunu za leto 2005.

Šolska stavba res kliče po temeljiti obnovi, zato bo potrebno čimprej najti ustrezen vir financiranja. Sredstev, zbranih iz samoprispevkov, ni več, mogoče pa so še takšni ribniški zanesenjaki, kot so bili tisti izpred 80 let, ki so se lotili in tudi zgradili poslopje ribniške meščanske šole, kjer poteka pouk še danes.

France Ivanec, ravnatelj

OBDOBJE MLAJŠEGA ŠOLARJA

Ta doba traja med šestim in enajstim letom starosti. Potrebna je določena stopnja emocionalne, funkcionalne, socialne in motorične zrelosti. Otrok potrebuje vodenje, pozornost, pohvale in omejitve staršev, vse pomembnejši postajajo sovrstniki in njihove vrednote.

Za vstop v šolo otrok izpolnjuje kriterije, ki omogočajo nemoteno delo. To je razvojna stopnja pri starosti šestih let, ko je telesno razvit, da zmore fizične napore, če nima večjih zdravstvenih težav. Tedaj se rast nekoliko umirja, pojavlja se okostenitev in ukvirjanje hrbtnice, zato lahko že nastopijo prve težave s hrbtnico. Otrok dobi stalne zobe, pridobiva mišično maso, pojavljajo se razlike med spoloma. Proti koncu obdobja je hiter razvoj okončin, zato se pojavi pri nekaterih problem z ravnotežjem. Možgani se še razvijajo. Pri dekletih je opazen hitrejši razvoj. Emocionalna zrelost se kaže v socialnem reagiranju. Otrok čuti potrebo po ljubezni, sprejetju, upoštevanju avtoritete, radovednosti, tekmovalnosti, egoizmu, altruizmu (nesebičnost do drugega), konformizmu (prilagoditev posameznika družbenemu okolju in prevladujočim nazorom zaradi osebnega udobja in koristi) in po ustvarjalnosti. Zanimiva postaja pripadnost k določeni skupini. Potreba po stabilnem, urejenem domu, kjer dobiva veliko podpore, je velika. Razvita je že fina motorika, so pa razlike med otroki lahko kar velike. Eni so nerodni, debeli in pasivni bolj kot drugi, pa nekateri hiperaktivni. Mišljenje prehaja na operativni nivo. Pozornost je pomemben pogoj za spremljanje pouka.

Uspešen otrok v šoli zna uporabiti staro znanje v novih situacijah. Pri zaposlitvah je iniciativen. Do svojih izdelkov je kritičen, če je preveč, ni dobro. Med sovrstniki je priljubljen. Trenutni neuspeh ga ne podre, temveč vzbudi motivacijo. Seveda so možni občasno tudi slabši dnevi, ko upadeta pozornost, natančnost, če se otrok počuti trenutno nekoliko slabše.

Največji problemi so, ko pogosto pozablja potrebnosti, pri težkih nalogah plane v jok. Večkrat se do sošolcev obnaša agresivno, med zaposlitvami pa klepeta ali se igra. Stalno išče pomoč učitelja ali vzgojitelja, ker rabi močno povratno informacijo, da lahko funkcionira. Tak otrok rabi veliko pomoč in stalno ukvarjanje staršev.

V dobi od 6. do 11. leta se že kaže večja umirjenost in stabilnost razvoja. Otrok je najmanj problematičen, postaja vse bolj samostojen,

Deževna jesen nam na POŠ Dolenja vas ni prišla do živega "SKRIVNOST SREČE JE V TEM, DA ZMOREŠ NAJTI RADOST V VESELJU DRUGEGA."

Ta misel je bila vodilo na naši šoli v mesecu oktobru. Jesen že barva svoje liste, na poljih se bohotijo zanimive buče, kostanj že kuka iz bodic. Narava se počasi odpravlja spat. Doživimo jo v vsej njeni lepoti.

V začetku oktobra smo se odpravili na pohod do vasi Otavice. Po poti smo opazovali različno rastlinje ter uživali na svežem zraku.

Ob tednu otroka smo obiskali arboretum Volčji Potok, kjer smo si ogledali razstavi buč in razstavo miniaturne Kitajske v malem. Učenci so spoznavali različna drevesa in ostale rastlinske vrste, navdušeni pa so bili tudi nad labodi. Za najmlajše je bilo največje doživetje vožnja z otroškim vlakom. Učenci višjih razredov so se naučili mnogo novega, rešili so naloge na učnih listih, v šoli pa naredili tudi razstavo in zapisali svoje vtise.

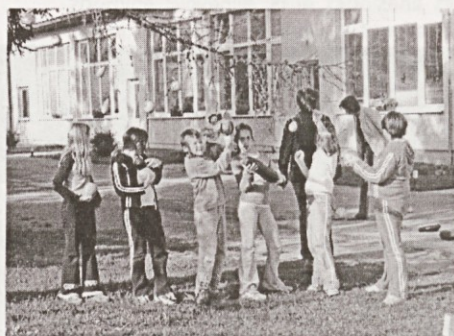
Teden otroka smo nadaljevali naslednji dan v šoli, kjer so si najmlajši ogledali slovenski film ter sodelovali na likovnih delavnicah v šolski telodavnici. Izdelali so čudovite plakate, na katerih je prikazana različnost med nami ter hkrati naša povezanost.

Odzvali smo se tudi povabilu zavoda iz Ponikve ter se udeležili njihovega dneva odprtih vrat. Tudi tukaj so otroci lahko spoznali različnost med ljudmi in si poglabili sočutje do soljudi. Spoznali so, da si lahko srečen, če na obrazu drugega opaziš v očeh iskrico, ki te požgečka pri srcu. To smo jim z veseljem pričarali s plesom, glasbo in igrice.

Aktivnosti v oktobru smo zaključili s kostanjevim piknikom, ki je trajal skozi celo dopoldne. Združili smo različne aktivnosti, povezane z jesenjo. Uredili smo okolico šole, poskrbeli za okenske rože, okrasili zunanost in notranost šole ter se med sladkanjem z dobro pečenim kostanjem družili in zabavali.

Misel, zapisana v uvodu, je bila popolno uresničena. Trudili se bomo, da bo pri nas še veliko takšnih mesecev. Želimo in trudimo se, da se učenci na naši šoli počutijo čim boljše in da kljub učenju, ki ga je veliko, uživajo v danih aktivnostih.

Profesorici razrednega pouka:
Bernarda Benčina in Nataša Mavrin Corl

S POLICISTOM VARNO V PROMET

Komisija za prometno vzgojo otrok in mladine pri Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ribnica je tudi letos ob tednu otroka in tednu prometne varnosti razpisala natečaj pisnih in likovnih izdelkov na temo prometne varnosti. Letošnji natečaj je potekal na temo "S policistom varno v promet".

Na natečaju so sodelovali otroci iz Vrtca Ribnica in učenci iz Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica. Odziv otrok in učencev je bil zelo številčen.

Avtorjem najbolj izvirnih in duhovitih izdelkov so

bili podeljeni nagrade in priznanja na priložnostni prireditvi, ki je bila 20. oktobra 2005 v sejni sobi Občine Ribnica.

Nagrajence so poleg predsednika komisije Ivana Šege pozdravili Alojz Marn, župan; Alojz Mihelič, predsednik SPV občine Ribnica; Bogdan Gruđen, predstavnik Policijske postaje Ribnica in Boštjan Oblak, Avtošola Herbby d.o.o., član SPV občine Ribnica in dolgoletni sponzor.

Nagrade sta prispevala sponzorja gospod Boštjan Oblak, Avtošola Herbby d.o.o. in

Policijska postaja Ribnica.

Izbrani likovni in pisni izdelki so bili ob tednu otroka od 3. do 10. oktobra 2005 razstavljeni v Blagovnici Mercator v Ribnici.

Natečaj pisnih in likovnih izdelkov ni edina preventivna akcija, ki jo Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu izvaja v okviru izobraževanja mladih v prometu. Aktivnosti potekajo celo šolsko leto. Nosilci so predvsem člani Sveta za preventivo, učitelji osnovne šole in vzgojitelji v Vrtcu Ribnica. Pri izvajanju preventivnih programov so navzoči tudi policisti Policijske postaje Ribnica. Zelo pohvalno je tudi to, da v akcijah aktivno sodeluje vse več staršev otrok in šolske mladine. Želimo, da bi se takšno sodelovanje še nadaljevalo.

Komisija se zahvaljuje sponzorjem za lepe praktične nagrade, mentorjem v vrtcu in osnovni šoli za strokovno pomoč otrokom in učencem ter osebju Mercator d.d., Blagovnica Ribnica, ki je omogočil razstavo. Zahvala gre tudi vsem, ki na kakršenkoli način prispevate k izboljšanju prometne varnosti v našem okolju.

Varno v prometu tudi v prihodnje.

Ladislav Mate,
tajnik Komisije za prometno vzgojo otrok in mladine

Nagrajenci natečaja:

Literarni izdelki

1. nagrada: Valerija Bojc, 9. c/9, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
2. nagrada: Sara Cimprič, 4. e, OŠ dr. Franceta Prešerna, podružnična šola Dolenja vas,
3. nagrada: Natalija Tomec, 8. d, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica.

Likovni izdelki

1. nagrada: Ema Oražem, 10 let, mentorica Sonja Pogorelec, OŠ dr. Franceta Prešerna, podružnična šola Dolenja vas,
2. nagrada: Katarina Kokol, mentorica Hilda Modic, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
3. nagrada: Zarja Golouh, 10 let, 4. f, OŠ dr. Franceta Prešerna, podružnična šola Sušje.

Prejemniki priznanja za zanimiv in izviren likovni izdelek:

- Pija Kromar Polovič, 5,5 let, mentorica Marina Peterlin, Vrtec Ribnica - METULJI,
- Jaka Kaplan, 3. d, mentorica Marija

Henigman, OŠ dr. Franceta Prešerna, podružnična šola Dolenja vas,

- Maruša Rigler, 2. c, mentorica Jana Asič, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
- Tatjana Tanko, 4. a, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica,
- Adriana Kozina, 3./9, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica, podružnična šola Sušje,
- Matej Kljun, 3. c/9, mentorica Polona Golouh, OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica.

Poletna šola v naravi

Počitnice so zelo hitro minevale, a me to ni spravljalo v slabo voljo. Pred pravim začetkom šolskega leta me je čakal še oddih s sošolci in učiteljico v Ankaranu.

Prišel je ponedeljek, ko smo se z avtobusom odpeljali v šolo v naravi. Po prihodu v Ankaran smo dobili ključke, nato pa smo se počasi razvrstili po sobah. Z menoj sta bila v sobi še Matic in Tadej. Po namestitvi prtljage nas je že čakalo kosilo, nato pa že prvo plavanje v bazenu. Med plavanjem so nas učitelji ocenili in razdelili v skupine. Kmalu je bila pred nami že večerja, nato risanje znakov in končno postelja, ki smo jo po napornem dnevu že vsi potrebovali.

V naslednjih dneh smo si ogledali mesto Piran, se zabavali v družabnih igrah, spoznavali okolico, tekmovali v boju med dvema ognjema in pikadu, plesali, se vozili z avtomobilčki in seveda plavali. Šola pa ne bi bila šola, če se ne bi tudi učili. Najbolj pomemben je bil zame obisk diska, kjer sem zelo užival in zmaga v boju med dvema ognjema. Premagali smo vse razrede.

Poletna šola v naravi je bila zame koristna izkušnja. S sošolci smo postali še večji prijatelji in veliko bolj samostojni.

Dominik Bojc 4.e

Na testiranju plavanja sem bil razvrščen v tretjo skupino. Plavnanje mi je bilo všeč. Na koncu sem dosegel srebrnega ankaranca. V šoli v naravi mi je bilo zelo dobro. Najboljše je bilo, ko smo šli z ladjo v Piran in ker smo premagali vse razrede v boju med dvema.

Nik Henigman, 4.e

Meni je bila všeč že vožnja v Ankaran, saj smo se imeli na avtobusu zelo dobro. Potovali smo skupaj z učenci iz Sušja. Na Ankaran mi ostajajo zelo lepi spomini. Veliko novega pa sem spoznala tudi v Piranu: Tartinijev trg, akvarij, cerkev sv. Jurija, hišo benečanko, višče hiše...

Barbara Bojc, 4.e

Najbolj mi je bilo všeč, ko smo šli v disko. Punce smo bile že pred večerjo kar malo nestrpne. Nekaj več dela smo imele z oblekami in frizurami. V disko so vrteli same dobre pesmi, zato smo se zelo zabavali in žurirali. Zvečer smo s prijateljicami še dolgo klepetale in nismo mogle zaspati.

Ana Černe, 4.e

OBDOBJE MLAJŠEGA ŠOLARJA

najlažje se vpliva nanj. V odzivih ni problematičen. Napake vzgoje so najmanj vidne, je pa nenehna vzgoja potrebna. Težko je reči, kaj je prav in kaj ni. Če ga npr. kdo udari, se pojavlja vprašanje, ali naj on udari nazaj ali ne. Gotovo je treba na nek način odreagirati. To je odvisno od situacije, impulzivnosti otroka, njegovih izkušenj, sposobnosti znati se v situacijah, od lastne samopodobe in trendov njegovih sovrstnikov. Vzgoja je danes težja kot nekoč zaradi informacijskega sistema in vplivov reklam. Z otrokom v pogovoru lahko marsikaj postavimo na pravo mesto. Razvija občutek o nepredvidenih življenjskih situacijah in znati se v njih. Zato je treba najti zlato sredino, ko nismo preveč popustljivi, saj bo sicer otrok razvajen, neodgovoren, niti prezahteven, ker pri otroku zablokiramo avtonomnost, ustvarjalnost in motivacijo ter vzpodbudimo odpor. Gotovo je, da otrok rabi pohvalo, ko je priden, občasno tudi primerno nagrado, ker ga motivira. Če ga bomo nagradili za vsak uspeh, oceno ali dobro opravljeno obveznost, bo postal razvajen in brez nagrade ne bo motiviran. Otroci v teh letih že poznajo svoje dolžnosti, pogovarjamo se z njim o njegovih ciljih. Pozabiti ne smemo na kazni, omejitve, ko je prekršil dogovore ali ponovil neprimerno vedenje, sicer ne bo razvil občutka, kaj je in kaj ni prav.

Mlajšemu šolarju ob šolskih obveznostih ostane še vedno dovolj energije za hobije, krožke, šport. V 1. razredu ga ni dobro preveč obremenjevati, sploh če se prilagaja novim okoliščinam, pri 7. letih pa se že odloči za glasbeno šolo, šport ali kaj drugega. Če ima preveč dejavnosti, ne more ničesar dobro izpeljati. Starši ga lahko za marsikaj navdušijo, npr. za učenje tujega jezika, za vrsto športa, saj je dovzeten za vplive. Potrebni sta delavnost in upoštevanje njegovih zmognosti. Narobe je, če straši postanejo preveč ambiciozni in otrok ne trenira le za užitek, temveč za vrhunškega športnika.

Če je takoj uspešen in mu gre zelo dobro, da mu za to ni treba vlagati veliko truda, obstaja nevarnost, da bo to vedno pričakoval in ne bo razvil delovnih navad. Posledice bodo lahko opazne kasneje ali šele v srednji šoli, kjer so potrebne večje delovne navade. Če se ne mara učiti, se je treba z njim veliko več ukvarjati, ga vzpodbujati in mu s tem vzgajati delovne navade, kar se bogato obrestuje v nekaj letih. To ni opazno samo v solidnem otrokovem učenem uspehu, temveč v njegovi večji samostojnosti, odgovornosti in zadovoljstvu. Mnogo lažje si bo izbral primeren poklic, ki ga bo motiviral in razvijal njegovo ustvarjalnost.

Darinka Suljević

Svetovno prvenstvo v duatlonu

Bojan Cebin zaključil kariero mladince in jo okronal z bronasto medaljo

Po lanskem petem mestu v britanskem Swanseju smo si letos zadali še višji cilj in sredi septembra odpotovali v Avstralijo, natančneje v Newcastle, eno najstarejših avstralskih obmorskih mest, kjer se je odvijalo svetovno prvenstvo v duatlonu.

Avstralci so kot gostitelj svetovnega prvenstva izpeljali sobotni Age - Group duatlon in nedeljski Elite duatlon zelo dobro, dogajanje so postavili v prekrasen park ob morju, kjer se je dalo tekme

organizirati za gledalce na precej zanimiv način. Glede na to, da imajo tam nasprotni letni čas kakor mi in da se je tam začela pomlad, nas je presenetila dokaj prijetna temperatura zraka in čas pred tekmo smo lahko s pridom izkoristili za priprave na sam dogodek.

Slovenske barve sta med Elite mladinci zastopala člana našega Triatlon kluba Inles Riko Ribnica Bojan Cebin in Matej Šporar, dan pred njuno tekmo pa sem se v svoji starostni kategoriji 30 do 34 let v duatlonu pomeril tudi sam in zasedel 9. mesto.

Tekma med mladinci se je začela že nekaj minut po sedmi uri zjutraj; po izredno hitrem prvem teku,

kjer je Britanec Oliver Freeman "potegnil" in si pritekel 15 - sekundno prednost pred zasledujočimi, je bil naš Bojan v skupini štirih, ki so sledili Freemanu, tako zapustili menjavo in se podali na zelo zahtevno kolesarsko progo, ki je bila praktično sestavljena iz "gor in dol", torej iz samih klancev in spustov.

Freeman si je v 20-kilometrskem kolesarskem delu privoził še dodatno minuto prednosti, v grupi, ki mu je sledila, pa je bil Bojan vseskozi v odlični poziciji za končno medaljo. In tako, kakor že mnogokrat v tem športu, je bil zadnji tek spet odločilno dejanje. Bojan je drugo menjavo zapustil kot četrti, kmalu ujel Avstralca, ga prehitel in osvojil bronasto odličje.

Tudi Matej se je izkazal zelo dobro. Ne gre prezreti dejstva, da je bil med mladinci med najmlajšimi, od nekaterih mlajši celo za nekaj let, vendar je tekmo kljub temu zaključil s 16. mestom in dobil z največjih tekmovalcev kar nekaj zelo dragocenih izkušenj, ki so še kako pomembne za tekme takšnega ranga.

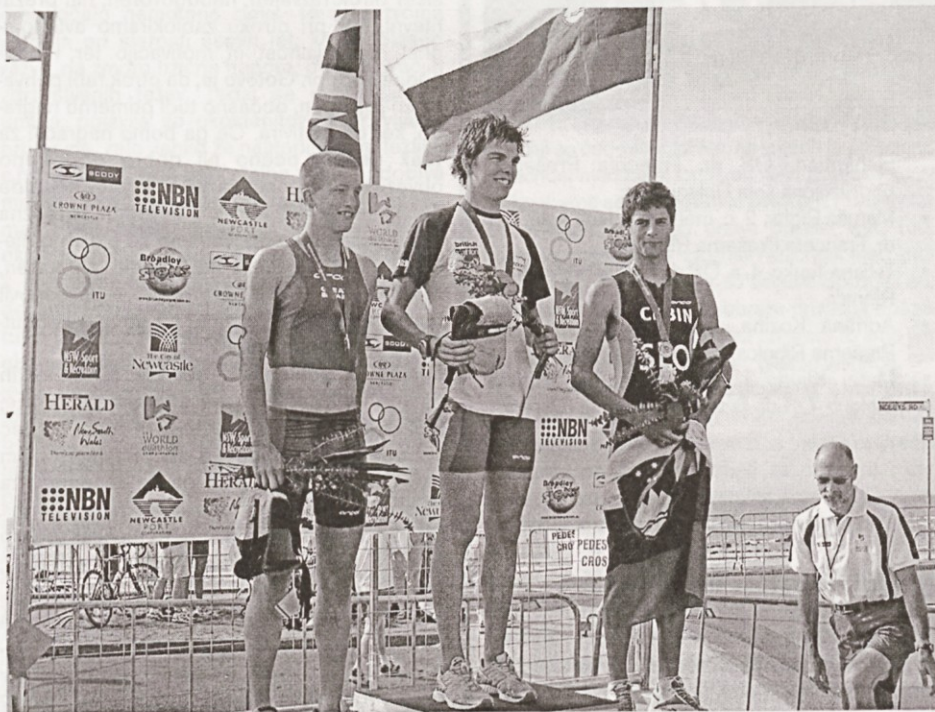
Smo pa po prvi evforiji z medaljo kmalu doživeli hladen tuš. Če so se drugod po svetu naučili razlikovati države med seboj, se v Avstraliji očitno še niso, in nas ob vihranju slovenske zastave gladko malo zamenjali za...Slovake.

Napako so popravili, a čuden priokus ostane. Sicer pa, Slovenci so že orali ledino na tem področju, zdaj so na vrsti naši fantje. In na koncu šteje le medalja; z njo okoli vratu se zadiha lažje in medalja je tista, ki označi našo lepo malo deželo, ki jo nekateri zdaj končno poznajo tudi v Avstraliji.

1. Oliver Freeman (GBR)1:01:14
2. Ritchie Nicholls (GBR)1:01:59
3. Bojan Cebin (SVN)1:02:13

16. Matej Šporar (SVN)1:05:54

Damjan Kromar

CEBINA IN ŠPORARJA POZDRAVILA RIBNIŠKA MNOŽICA

Bojan Cebin in Matej Šporar sta se s svojim trenerjem Damijanom Kromarjem vrnila v Slovenijo 30. septembra, bil pa je to tudi Matejev šestnajsti rojstni dan. Klubski prijatelji so jim še isti dan pripravili pred Športnim centrom v Ribnici pravo veselo dobrodošlico. Pa niso prišli samo sotekmovalci iz kluba, temveč še veliko prijateljev in tistih, ki so med SP za njiju stiskali pesti in se veselili njihovih uspehov. Cebin je še ves pod prijetnim višom uspeha in tukajšnje množice najprej spregovoril: "Najlepše se vam vsem zahvaljujem. To je za nas veliko presenečenje, sploh nismo nič vedeli za to, to je neverjetno." Kromar je pripom-

nil, da do zadnjega ovinka niso vedeli, da še ne gredo domov. "Že na Brniku nas je presenetila ribniška harmonika. Ko nas je peljal domov, smo samo čakali, da zavije v Ribnici v center. Toda ne. Rekel nam je, da v centru nekaj popravljajo in da moramo iti naokrog. Presenečenje je bilo popolno! Hvala." Tudi ribniški župan Alojz Marn jim je čestital za uspeh in Šporarju za 16. rojstni dan ter jim podaril spominsko darilo. "Doseženi rezultati dajejo upanje in nov zagon tudi tistim, ki oklevajo, ali bi stopili po njihovih stopinjah. Uvrstitve in zgledi vlečejo. Bojan je dosegel že vrsto odličnih uspehov in prejel številna priznanja, med drugim

je bil tudi R-kanalov športnik leta 2004," je dejal župan. Brez torte in šampanjca, kar se za tak dogodek tudi spodobi, seveda tudi ni šlo. Prijatelji so jim seveda hiteli stisnit roko, nato pa so se po tiskovni konferenci z vsemi tremi akterji zgodbe o uspehu tudi povsneli. Na tiskovni so Cebin, Šporar in Kromar spregovorili o sami tekni. "Želja je

Sezona je končana - Prvak A'D'B' ? BAR iz Sodražice

V tekmovalju MLMN 2005 se prvenstvo končalo. Prvič je prvak postalo moštvo A' D' B' ? bar iz Sodražice, ki je vodilo vse prvenstvo. Najboljši strelec je postal Roman Klarič iz Avtohiše Zalar, ki je postalo tudi najbolj športno moštvo. Znova se je pokazalo, da je mali nogomet v naši dolini in širše zelo priljubljen, in da se kvaliteta tekmovalja, kljub rekreativnemu značaju, iz leta v leto dviguje. To nenazadnje potrjuje tudi prvligaš Extreme, ki zastopa našo dolino v najvišjem državnem rangu tekmovalja, pri katerem nastopa večina igralcev, ki so se kalili in izrasli iz tega tekmovalja. Verjamemo, da bo ob stalnem večanju števila mladih igralcev v MLMN občine Ribnica, to v naslednjih letih izoblikovalo nove kvalitetne igralce. Predpogoj pa je infrastruktura, ki se je v zadnjih letih izboljšala, slaba točka je le mesto Ribnica, ki trenutno ne premore nobenega ustreznega zunanega igrišča. To se odraža tudi v kadrovski strukturi igralcev, saj iz mesta Ribnica prihaja zelo malo igralcev. Pa o tem kdaj drugič. Zahvale gredo vsem udeležencem za korektno nastopanje, sodnikom za sojenje, ŠD Lončar za organizacijo tekmovalja in občini Ribnica za pokroviteljstvo nad tekmovaljem. Pred vami sta končni lestvici in rezultati zadnjega kroga. Več podrobnosti o tekmovalju pa si preberite na spletni strani: www.sportno-drustvo-loncar.si.

Peter Kočevlar

KONČNA LESTVICA 2005:

mesto	Moštvo	T	Z	N	P	zadetki	točke	Razlika
1.	A'D'B' ? BAR	10	8	0	2	38 : 20	24	+ 18
2.	ŠD PONIKVE	10	5	0	5	36 : 30	15	+ 6
3.	KMN VODNAR	10	4	2	4	37 : 44	14	- 7
4.	AVTOHIŠA ZALAR	10	4	0	6	31 : 40	12	- 9
5.	KMN SODRAŽICA	10	2	2	6	26 : 39	8	- 13
6.	VABI-SCO	8	4	2	2	33 : 22	13 (-1)	+ 11

KONČNA LESTVICA 2005:

mesto	Moštvo	T	Z	N	P	zadetki	točke	Razlika
7.	AVTOPRALNICA PETEK	10	7	2	1	37 : 22	23	+ 15
8.	GRAFIT	10	7	1	2	52 : 23	22	+ 29
9.	KMN LONČAR	10	7	1	2	53 : 23	22	+ 30
10.	KMN KOT	10	4	1	5	50 : 51	13	- 1
11.	ŠD RIB'CA	10	2	1	7	26 : 55	7	- 29
12.	ŠD VELIKE POLJANE	10	0	0	10	18 : 62	0	- 44

Seria A: 10. KROG: 21.10.

KMN VODNAR : AVTOHIŠA ZALAR 5 : 3 (1 : 1)

ŠD PONIKVE : KMN SODRAŽICA 3 : 1 (0 : 0)

VABI-SCO : A' D' B' ? BAR 0 : 3 b. b.

Seria B: 10. KROG: 21.10.

KMN KOT : ŠD V. POLJANE 8 : 4 (3 : 3)

KMN LONČAR : ŠD RIB'CA 6 : 2 (3 : 2)

GRAFIT : AVTOPRALNICA PETEK 0 : 2 (0 : 1)

NAJBOLJŠI STRELEC (zadetki):

25: Roman Klarič (Avtohiša Zalar)

23: Miha Čampa (Vabi-sco), Dejan Trdan (Grafit)

19: Miha Trdan (KMN Lončar)

NAJBOLJ ŠPORTNO MOŠTVO - FAIR PLAY (kazenske točke):

6: Avtohiša Zalar

7: KMN Kot, ŠD Rib'ca

12: ŠD Ponikve

OBVESTILO

V ponedeljek, 31. oktobra 2005, bo v okviru praznika občine Ribnica organiziran 6. turnir v malem nogometu za Pokal Ribnice 2005. Turnir bo potekal v ŠC Ribnica od 9. ure dalje. Po koncu turnirja bo razglašitev letošnjih zmagovalcev.

bila, da Cebin zaključil tekmovalje med mladinci na najboljši možni način. Dokazal je, da je sposoben največjih uspehov. Zmagovalec Oliver Freeman je odsoliral skoraj vso tekmo, v zasledovalni skupini pa je bilo še nekaj najboljših skupaj. Kolesarski del tekme (5 km teka/ 20 km kolesa/ 2,5 km teka) je bil zelo težak, Avstralcji so morda celo malo zavajali s svojimi podatki. Proga je bila maksimalno težka, pričakovali pa smo položnejši klanec. Cebin je dosegel res izjemen uspeh, v cilj pa pritekel z zastavo v rokah. Matej ima še veliko časa, da se pokaže, ker je bilo to zanj prvo večje tekmovalje. Vremenski pogoji so bili dosti ugodni, tam je sedaj namreč zgodnja pomlad. Tekma je sicer bila ob morju, kjer je pihalo, a je bilo znosno. Mladinci so startali tudi ob zelo dobrih tekmovalnih pogojih, ob 7. uri jutraj, je pripovedoval Kromar. Nadaljeval je Cebin: "Smo utrujeni, a Ribnica nas je s sprejemom čisto pre-

senetila in dvignila. Z rezultatom se nisem obremenjeval, dal pa sem vse od sebe. Medaljo sem sicer pričakoval, kajti na tem smo delali ves čas in to naj bi bil vrhunec sezone. Je pa vedno potrebno na takih tekmovaljih tudi nekaj sreče." Tudi Šporar, ki je dijak 2. letnika Srednje šole Kočevje in trenira šele tretje leto, je bil zadovoljen. Nič prevzetno, temveč skromno kot športniki velikega formata, je na kratko povedal: "Šel sem pred-

vsem nabirat izkušnje. Rezultat pa pride, če le da človek vse od sebe." Kakšen potencial je, se bo videlo drugo leto, kajti Cebinova močna generacija drugo leto nadaljuje v višji skupini. Za Cebina je bilo najtežje na kolesu, kjer se je bil boj za preživetje. Na teku pa, pravi, je letos v najboljši formi. Drugo leto Cebin začenja tekmovali med mlajšimi člani (U23), kjer se razdalje podvojijo; 10 km teka, 40 km kolesa in 5 km teka. "Bistven bo prehod na še enkrat daljšo razdaljo," je najpomembnejšo stvar razkril Cebin, ki ima status vrhunskega športnika. Na koncu so sicer naša dva duatlonca proglasili za Slovaka, a po takojšnjih pritožbah in še kasnejšemu pisnemu posredovanju so se organizatorji opravičili in popravili uradne rezultate, tako da se Slovenija lahko ponosno postavi ob bok ostalim velesilam.

Spremljala in fotografirala: Zdenka Mihelič

NOVEMBER

Datum:

Kam:

SOBOTA - NEDELJA, 12. - 13. 11.

na POHOD SPOMINA:

KRNSKA JEZERA (1385m)

- tradicionalni pohod

Odhod:

s parkirišča za prostori PD Ribnica (Skrabčev trg 5, Ribnica)

Izhodišče:

Lepena

Zahtevnost:

LAHKA POT, a po vsej verjetnosti že zimska tura

Trajanje:

3 ure in 3 ure

Vodja pohoda:

Marjan Intihar

Datum:

Kam:

SOBOTA, 26. 11. 2005

na SV. JAKOB (964 m),

POTOŠKO GORO, ZAPLATO,

JAVOROV VRH

Odhod:

s parkirišča za prostori PD Ribnica (Skrabčev trg 5, Ribnica)

Izhodišče:

Preddvor

Zahtevnost:

LAHKA (zimski) POT

Trajanje:

8 ur

Vodja pohoda:

Stane Babič

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki.

Zdenka Mihelič

DRUGA DRŽAVNA TEKMA PSOV V SLEDENJU V SODRAŽICI

Kinološko društvo Ribnica je bilo septembra zelo dejavno, saj je v okviru ribniškega sejma prikazalo šolanje psov v Gradu, 23. in 24. septembra pa organiziralo drugo državno tekmo psov v sledenju na travnikih v okolici Travnice Gore in Sodražice. Tekme se je udeležilo 26 tekmovalcev iz cele Slovenije. V petek smo najprej organizirali tudi predavanje o psih v urbanem okolju in dolžnosti lastnikov psov. Predaval je predsednik Komisije za šolanje psov pri Kinološki zvezi Slovenije Branko Puš. Tekma je zelo lepo uspela in so bili vsi tekmovalci zelo zadovoljni, saj so le-ti s svojimi psi vrhunsko izšolani tudi za iskanje pogrešanih ljudi. V Sloveniji jih je za zdaj le pet, med njimi tudi en ribniški. Tekme se je udeležil tudi naš novi član, Božidar Simonič, ki tekmuje po programu IPO1 in že takoj zasedel 5. mesto. V imenu Kinološkega društva Ribnica bi se rad zahvalil Avtohiši Zalar in Občini Sodražica za pomoč pri organizaciji tekme, posebej še županu Andreju Pogorelcu. Naj zapišem še to, da v Ribnici potekajo tečajji male šole za pse, ki se jih udeležuje 20 vodnikov. Izpiti bodo 19. novembra.

Rezultati tekme:

IOP - FH

1. mesto - Danijela Lipič, KD Murska Sobota
2. mesto - Andrej Tomšič, KD Ribnica
3. mesto - Rajko Žagar, KD Grosuplje

IPO - I.

1. mesto - Danijel Lipič, KD Murska Sobota
2. mesto - Srečko Šeruga, KD Ptuj
3. mesto - Janez Emeršič, KD Duplica

IPO - III.

1. mesto - Sejad Hajlovac, ŠKD Celeja
2. mesto - Zlatko Voglar, KD Ptuj
3. mesto - Stanko Štrancar, ŠKD Ajdovščine

Tekmovalci v najvišji kategoriji IOP-FH

Andrej Tomšič
Foto Vojko Štanfelj

Plezalni klub Ribnica obvešča

vse ljubitelje športnega plezanja, ki so se prenehali ukvarjati s tem športom, da lahko svojo opremo prinesejo vsak četrtek po 18. uri v Športni center Ribnica - mala plezalna stena.

START PLAVALNE SEZONE VEČ KOT ODLIČEN

V PK Inles Ribnica smo z mesecem oktobrom ponovno pričeli z vsakodnevnimi treningi za plavalce in s plavalnimi šolami za najmlajše.

Ker se poletna državna prvenstva v plavanju odvijajo konec meseca julija in v začetku avgusta, v času, ko nas je večina na dopustu, podajam rezultate sedaj.

Sezona 2004/05 se je za PK Inles Ribnica končala izvrstno.

Poletno državno prvenstvo mlajših dečkov in mlajših deklic

Prvenstvo se je odvijalo v Mariboru od 23. do 24. julija. Sodelovalo je 260 plavalcev in plavalk iz 19 slovenskih klubov. Poleg Anžeta Pavlina, ki je osvojil bronasto kolajno na 100 m hrbtno in bil trikrat na nevhaležnem četrtem mestu (50 m hrbtno, 200 m hrbtno in 50 m kravl), se je še posebno izkazal Jan Mate, ki je osvojil 4. mesto na 100 m hrbtno in 7. mesto na 50 m hrbtno v mlajšem letniku. Prav tako je treba omeniti štafeto PK Inles Ribnica, ki je na 4 x 50 m kravl osvojila odlično 6. mesto. Za štafeto so plavali Anže Pavlin, Jan Mate, Juš Weinberger in Jan Zajc.

V ženski vrsti PK Inles Ribnice je treba pohvaliti Lucijo Kous, ki se je v osmih disciplinah, v katerih je tekmovala, uvrščala med 9. in 16. mesto.

Poletno državno prvenstvo dečkov in deklic

Prvenstvo se je odvijalo v Ravnah na Koroškem od 29. do 31. julija. Sodelovalo je 190 plavalcev in plavalk iz 18 slovenskih klubov.

Plavalci PK Inles Ribnica so dosegli naslednje uvrstitve:

Mihael Dvorščak: 8. mesto v A - finalu na 50 m prsno, 4. mesto v B - finalu na 100 m prsno, Nik Zobec: 3. mesto v B - finalu na 200 m hrbtno (3. mesto v mlajšem letniku), 5. mesto B - finale na 100 m hrbtno, 8. mesto v B - finalu na 50 m hrbtno, Blaž Oražem: 4. mesto v B - finalu na 50 m prsno, 6. mesto v B - finalu na 50 m kravl

Odprto prvenstvo Slovenije

Prvenstvo se je odvijalo v Radovljici od 4. do 7. avgusta. Sodelovalo je 307 plavalcev iz 18 slovenskih klubov.

Na odprtem prvenstvu Slovenije se je v ribniških vrstah najbolj odrezala Rebeka Babnik z dvema uvrstitvama v mladinski finale (100 in 200 m hrbtno).

V kadetski kategoriji sta se izkazala Nejc Lovšin z uvrstitvijo v kadetski finale na 200 m mešano in Toni Valčič z uvrstitvijo v kadetski finale na 50 m kravl.

Karin Kočevar, foto Barbara Andoljšek

PLEZANJE, pripravno za razvoj otroka

Tudi letos smo začeli s plezalno šolo konec septembra, in to najprej s srečanjem s starši in otroki. Cilj tega srečanja je bil, da seznanimo otroke in predvsem tudi starše s plezalnim športom in jim kar največ povemo, kako bo vse skupaj potekalo. Predstavili smo jim vse možnosti in izzive, s katerimi se lahko in se tudi bodo srečali pri plezanju.

Zanimanje je bilo veliko, tako da so prišli vsi tudi na prvi trening, ki je bil v začetku oktobra. Treninge smo razporedili glede na kapacitete športne dvorane in na naše zmožnosti treniranja. Kogar zanima kaj več o samem plezanju in vsem, kar sodi zraven, pa si lahko pogleda na naši domači strani www.plezalniklubribnica.si!

Če pa še niste dobili vsega, kar si želite, pa pridite v Športni center vsak četrtek po 18. uri, kjer lahko dobite vse informacije o tistem, kar bi vas še zanimalo!

Mitja Mihelič

Nedelja, 13. marec

Nikoli si ne bi mislil, da bom nekega dne res prišel v mesto Nome. V mesto zlatokopov, mesto ribiških ladij, mesto lovcev, mesto Eskimov in mesto avanturistov. To je pravi eldorado vsega končnega dela Aljaske, kjer si pozimi popolnoma odrezan od ostalega sveta, če ne računaš letalskih prevozov. Mesto, kjer je kar na obali v davnih časih ležalo zlato, mesto, kot ga ni, kot pravijo, nikjer na svetu. To mesto ima tudi bolnico oziroma vsaj večji zdravstveni dom, bi temu lahko rekli. Mesto samo je na prvi pogled na zunaj mesto barak, hiše za oko prav nič ugledne, po dvoriščih pa po navadi razkopano, zameteno ali pa vsaj zaparkirano z vsem mogočim. Stari in novi avtomobili, razbite in cele motorne sani in motorji prikolice in drugo, kot so lopate in drugo orodje, ležijo vsehprek.

Domačini na svoja vhodna vrata prilepijo kar napis "Šli na ribičijo", kadar se odpravijo na večdnevni ribolov

Takoj lahko opaziš tudi, da v mestu vedno piha. Ljudje nosijo po dvojne kap ali imajo vsaj pleteno podkapo. Kako tudi ne bi pihalo, saj v vsem mestu nisem videl niti enega drevesa. V zrak štrle edino električni drogovi in napeljava, kar daje mestu edinstven videz. Nekaj pa priznam, da kljub vsej kritiki o videzu hiš, ki sem jih nekoliko žaljivo imenoval barake, so le-te prav prijetno topli domovi. Ne morem razumeti, kako je v stanovanju lahko tako toplo. V Ribnici bi ob takem mrazu zagotovo kurili v centralnih pečeh, pa je v primerjavi s tem tukaj prava ledenica. Če pa bi razbil okensko steklo in ga nadomestil z vegasto postavljeno vezano ploščo, bi to bilo zagotovo pogumno. Tu pa se pri temperaturi prav nič ne pozna. Včeraj sva bila s Tino tudi na zaledenem morju, kjer je v led postavljen park in sva posnela tudi več fotografij. Ta park je kot igrišče, ima izrezljane in poslikane živali in Eskime z luknjo v glavi, da jo zapolniš s svojim obrazom itd. V led je postavljenih tudi nekaj smrečič, pa ne vem, kje so jih dobili ali uvozili, saj je pokrajina prava oblata tundra, ki se tudi nekoliko premika, zato so tudi hiše večinoma lesene. Domačini morajo namreč vsako leto te hišice naravnati, po domače rečeno jih postaviti v 'vaser vago' ali pod libelo. Led pa je debel, pravijo, okoli dva metra, in to je pravo mesto za postavitev igluj, ker morje od spodaj daje neke vrste toploto. Popoldne je Tina skuhala kosilo - pekoče klobase, ki pa mi ugajajo bolj kot kranjske. V njih je zmleto

lososovo meso. Močno začinjene in pekoče so najbrž dosti bolj zdrave kot mastne kranjske. Po kosilu sva se končno peljala s sankami. Vse skupaj prav nič posebnega, če bi na primer imel jaz vsaj pet malamutov, bi bilo isto, če ne boljše. Samo malamuti so težje obvladljivi kot te plašne živalce, ki morajo vleči sani in si tako služiti hrano in gospodarju kruh. Priznati pa moram, da imajo malo bolj opremljene sani, kot jih imam jaz, vendar so vsake lesene, in ne kot v Evropi aluminijaste. Po vožnji sva s Tino odšla v mesto, kjer jo je začela boleti glava, verjetno zaradi mrzlega vetra. Zato sva se v mestu razšla in odšla vsak po svoje. Popoldan pa sva le šla skupaj v cerkev sv. Jožefa na eskimski ples. Ob udarjanju na boben oziroma napeto mehurjevo kožo pri plesu oponašajo najenostavnejše gibe z dela, lova in tudi živali. Srečal sem tudi svojo simpatično bodočo mucherko Denny. Bilo je zelo lepo.

Ponedeljek, 14. marec

Danes je slabo vreme. Letala ne vzletajo. Močno piha in pada nekaj moker sneg. Dokler je v zraku, je sneg, ko pa te snežinka zadene, se stopi in te zmoči. Zjutraj sva bila zato dolgo v stanovanju. Najprej sem se odpravil jaz v trgovino po časopis, vendar ta ni prišel. Srečal sem našega znanca Wallocea Jonsona, ki nas je pripeljal z letališča. Povabil sem ga na kavo, on pa mene v svojo pisarno. Dela v neki socialni službi za domorodce. Za popoldne smo se domenili, da se dobimo v njegovi pisarni. Po krajšem obhodu mesta sva res bila pri njem in prijetno smo se pogovarjali. Prišel je tudi neki domorodec z motornimi sankami. Star je okoli osemdeset let in je komaj še vozil sani. Morate pač vedeti, da veter in sneg neusmiljeno bijeta v obraz in je vidljivost zmanjšana. Njegov brat se je pred kratkim podhladil, ko so se mu neke zunaj pokvarile motorne sani, zato je sedaj pri Walleju, ker sam ne more več živeti na podeželju ali pa izven mesta Nome. Končno je le prišel časopis, ki pa danes ne prinaša najboljših novic oziroma moram reči zadnjih novic. V centru Iditaroda sem videl bolj sveže, verjetno objavljene po mobilnih telefonih ali voki-tokiju.

Prvi je Robert Sorlie z 12 psi v Unalakleetu. Največja atrakcija in škoda pa je, da je v Anviku z 9 psi dokončno odstopil Charlie Boulding in zaključil svoj zadnji Iditarod. To je velika škoda, toda razumeti je, da se z devetimi psi ni hotel udeležiti finiša dirke, ki bo po moje zastrašujoč, saj ima na Iditarodu prvih 10 še vse možnosti za zmago. Jaz pa spet komaj čakam, da se vse skupaj konča. Napetost v meni narašča in to me

Dušan in Tina pričakujeta tekmovalce na cilji črti tekme Iditarod

izveo
govor

K

R

KULTURNA ROPOTARNICA

**petek, 28. 10. in sobota, 29. 10. 2005,
dvorana IDEAL**

KUGA PA ROPOTAŠ?

PROGRAM

PETEK:

17.30-19.00 TEČAJ SALSE I.
20.00 IZBRISANI - GLEDALIŠKA PREDSTAVA
(cena vstopnice 500 sit)

Po predstavi pogostitev, klepet, violine.

SOBOTA:

10.00 OTROŠKA MATINEJA - RISANKA
11.00 -12.30 TEČAJ SALSE II.
13.30 OBLIKUJMO
14.00 SAVATE - borilna veščina
14.30 DIGITALNA FOTOGRAFIJA
15.30 LJUBEZEN & SPOLNOST
16.30 POSKRIBIMO ZASE (MASAŽA, LIČENJE)
17.30 FRAN LEVSTIK - dokumentarni film

Sobotni program je brezplačen!

20.00 MAROF: The STORŽ, POP DESIGN - BRUCOVANJE

KRATKOČASNICE

čajni kotiček,
družabne igre
risarski kotiček
ročni nogomet in pikado
bralni kotiček

PREDPRODAJNA MESTA kart za sobotni večer:

ADB bar, Sodražica, Rib'nčan pub, Kočevje, Amadeus, Ribnica, Tina bar, Dolenja vas, Kava bar Lokvanj, Loški Potok, Big bang, Ribnica, Tenis Cereja, Velike Lašče

**RIBNIŠKI
ŠTUDENSKI KLUB**